

GROENLINKS
ZIN IN DE TOEKOMST

30^e GROENLINKS-CONGRES

CONGRESKRANT
11 FEBRUARI 2012

CONGRESKRANT
11 FEBRUARI 2012

30^e GROENLINKS-CONGRES
VREDENBURG LEIDSCHER RIJN
11 FEBRUARI 2012

INHOUD CONGRESKRANT

11 FEBRUARI 2012

PRAKTISCHE INFORMATIE	5
AGENDA	7
ORDE VAN HET CONGRES	8
BENOEMING VOORZITTER COMMISSIE GESCHIL & BEROEP	11
BENOEMING LEDEN CONGRESPRESIDIUM	12
BEGROTING 2012	13
VERANTWOORDING EGP-DELEGATIE	15
VERANTWOORDING PARTIJBESTUUR	17
VERANTWOORDING TOEZICHTRAAD	21
WIJZIGINGSVOORSTELLEN	
CONGRESVOORSTEL MEDEWERKERS PROVINCIALE BESTUREN	23
CONGRESVOORSTEL LEDENREFEREDUM EN LIJSTVOLGORDELIJK ADVIES	28
AMENDEMENTEN	42
VERANTWOORDING TWEEDE KAMERFRACTIE	44
VERANTWOORDING EERSTE KAMERFRACTIE	49
VERANTWOORDING EURODELEGATIE	50
ADVIES KANDIDATENCOMMISSIE PARTIJBESTUUR	
ADVIES EN VERANTWOORDING KANDIDATENCOMMISSIE	57
PERSOONLIJKE TOELICHTING KANDIDATEN	63
MOTIES	69

PRAKTISCHE INFORMATIE

30° GroenLinks Congres

11 februari 2012 10.00-17.00 uur

VREDENBURG LEIDSCHE RIJN

J.C. Verthorenpad 100, 3541 MV UTRECHT

ORGANISATIE CONGRES

Het congres is georganiseerd door en staat onder leiding van het congrespresidium van GroenLinks. De leden van het presidium zijn: Birte van Elk, Debby de Heus, Bert Huisman, Rick Meulensteen, Jos Olsthoorn, Simon Otjes, Hilda Passchier en Tjark Reininga. In verband met het vertrek van twee leden is het presidium op zoek naar kandidaten. Heb je interesse? Spreek dan het presidium aan op het congres of informeer via info@groenlinks.nl

ROUTEBSCHRIJVING

Openbaar vervoer

Vanaf het Centraal Station Utrecht rijdt de bus in 10 minuten naar Vredenburg Leidsche Rijn. De lijnen 19, 28 en 39 (vertrek vanaf het Streekbusstation) stoppen met een frequentie van zes bussen per uur praktisch voor de deur (halte Vredenburg Leidsche Rijn). Ook vanaf station Maarssen (lijn 39) kun je met de bus gemakkelijk naar Vredenburg Leidsche Rijn.

Naast de reguliere busdiensten zullen er ten behoeve van het congres extra bussen worden ingezet, zowel 's ochtends als 's avonds. Deze vertrekken eveneens vanaf Utrecht Centraal vanaf een speciaal aangeduide halte. Let hiervoor op de bewegwijzering op het station.

Auto

Vanuit Amsterdam/Den Bosch (A2)

Neem afslag 7 Centrum/Het Zand/Parkwijk/Muziektheater. Volg vanaf dit punt de borden Muziektheater Vredenburg.

Vanuit Den Haag/Rotterdam/Arnhem (A12)

Neem A12 richting Utrecht. Bij knooppunt Oude Rijn ga je de A2 op richting Amsterdam. Neem vervolgens afslag 7 Centrum/Het Zand/Parkwijk/Muziektheater. Volg vanaf dit punt de borden Muziektheater Vredenburg.

Vanuit Hilversum / Gorinchem (A27)

Neem de A27 richting Utrecht. Bij knooppunt Lunetten ga je de A12 op richting Den Haag. Vervolgens neem je bij knooppunt Oudenrijn de A2 richting Amsterdam. Neem vervolgens afslag 7 Centrum/Het Zand/Parkwijk/Muziektheater. Volg vanaf dit punt de borden Muziektheater Vredenburg.

Vanuit Amersfoort (A28)

Neem de A28 richting Utrecht. Neem bij knooppunt Rijnsweerd de A27 richting Breda. Bij knooppunt

Lunetten ga je de A12 op richting Den Haag. Vervolgens neem je bij knooppunt Oudenrijn de A2 richting Amsterdam. Neem vervolgens afslag 7 Centrum/Het Zand/Parkwijk/Muziektheater. Volg vanaf dit punt de borden Muziektheater Vredenburg.

Fiets

Vanuit Utrecht Centrum volg je de fietsborden Woerden/Vleuten. Bij de Douwe Egbertsfabriek ga je de brug over het AmsterdamRijnkanaal over. Na de brug ga je voorbij de bushalte links de fietsshelling af en arriveer je bij de zaal.

MINDervalIDEN

Vredenburg Leidsche Rijn is goed toegankelijk voor minder validen. Er is een aantal rolstoelplaatsen beschikbaar halverwege de zaal. Het podium en de organisatietafel zijn echter lastiger bereikbaar met een rolstoel. Minder validen kunnen zich voor vragen of assistentie melden bij de informatiebalie op het congres of contact opnemen met Livia van Helvoort via lvhelvoort@groenlinks.nl.

Slechthorenden kunnen in Vredenburg Leidsche Rijn aan de garderobes ontvangers voor de infraroodinstallatie lenen. Heb je hulp nodig of wil je meer informatie wend je dan op het congres tot de informatiebalie of neem vooraf contact op met Livia van Helvoort via lvhelvoort@groenlinks.nl.

AANMELDBALIE

De aanmeldbalie is op zaterdag 11 februari vanaf 09.15 uur geopend. Hier kun je jouw envelop afhalen met daarin 2 koffiebonnen, de lunchbon (indien aangevraagd) en, als je stemrecht hebt, de stemkaart, spreekbonnen en de stemkastjesbon.

DAGKRANT

Op de dag van het congres wordt bij de aanmeldbalie de dagkrant uitgereikt. Hierin vind je de laatste wijzigingen en informatie over het congres.

RUIMTE IN DE ZAAL

We zullen een groot aantal bezoekers krijgen en derhalve de ruimte in de zaal optimaal moeten benutten om iedereen een plek te bieden. Houd er bij het plaatsnemen rekening mee om direct aan te sluiten bij je burens zodat er zo min mogelijk ongebruikte maar onbereikbare stoelen over blijven!

FOYER EN TENT

In de foyer vind je de aanmeldbalie, garderobe, infobalie en de bar. Ook in de tent vind je ruimte om te netwerken, om van koffie en thee en een lunch te genieten. De tent vind je links van de zaal. In al deze ruimtes wordt verslag gedaan van het congres in beeld en geluid (dmv plasmaschermen en een geluidsinstallatie). Voor aanvang van het congres vindt de introductie voor nieuwe congresbezoekers plaats in de tent. In de pauze zullen zowel in de foyer als in de tent lunchuitgiftepunten staan en kun je in de tent bij speeddaten met GroenLinksparlementariërs.

LUNCH

Heb je je aangemeld voor de lunch, dan tref je in de envelop die je bij aanmelding hebt gekregen een lunchbon aan. Tegen inlevering van deze bon bij de lunchruimtes (zowel in de tent als in de entreehal) mag je zelf je lunch uitkiezen. We rekenen op twee broodjes, soep en een stuk fruit per persoon. De buffetten zijn geopend van 12.30 – 13.30 uur. Voor alle broodjes staat aangegeven welke ingrediënten zijn gebruikt. Heb je dieetwensen doorgegeven, dan vindt je in je envelop een briefje met aanvullende aanwijzingen.

KOFFIE EN THEE

Koffie en thee is verkrijgbaar aan de bars in de foyers en in de tent. In de envelop die je bij de aanmeldbalie hebt gekregen, vind je twee bonnen voor koffie en thee. Andere dranken zijn op eigen rekening. De koffie en thee wordt in biologisch afbreekbare bekertjes geschonken.

We verzoeken je om consumpties niet mee te nemen in de zaal.

AFSCHEID VAN PARTIJVOORZITTER

Zoals je wellicht weet, neemt onze partijvoorzitter, Henk Nijhof, afscheid van ons per 1 maart. Natuurlijk kunnen we hem niet zomaar laten gaan en heffen we graag het glas om hem te danken voor al zijn jaren inzet en toewijding. Dit doen we om 17.00 uur. Na deze consumptie zijn overige drankjes op eigen kosten. De borrel duurt tot uiterlijk 18.30 uur.

KINDEROPVANG

De gehele dag wordt er professionele kinderopvang verzorgd door de SKON, de Blauwe Dierenparade. Wie hiervan gebruik wil maken heeft zich moeten opgeven voor 30 januari. Wegens wettelijke bepalingen kunnen er niet na die datum nog kinderen worden toegelaten tot de kinderopvang. Ouders die hun kinderen hebben aangemeld voor de opvang kunnen zich met hun kroost melden bij de informatiebalie, vanaf waar ze zullen worden begeleid naar de opvangruimte.

BLOGGEN

Wil je tijdens het congres je blog bijhouden? In de foyers en in de zaal is draadloos netwerk beschikbaar. Er zit geen wachtwoordvergrendeling op. Telefoon of laptop leeg? Geen probleem, deze kun je opladen

bij de beveiligde garderobe. Je ontvangt dan een bonnetje. Alleen na inlevering van dit bonnetje kun je je apparatuur weer ophalen. Verlies deze dus niet! Ook is het achterlaten van je apparatuur geheel op eigen risico.

TWITTER

Dit jaar is er geen live twitter streaming in de zaal. Maar je kunt natuurlijk nog altijd twitteren over het congres. De hashtag die je aan je berichten over het congres kunt toevoegen is #toekomst. Let op: omdat de zaal behoorlijk geïsoleerd is zal het netwerkbereik in de zaal laag zijn.

VOORAF MEEDOEN VIA INTERNET

Voor het eerst is het mogelijk om al voorafgaand aan het congres vragen te stellen over de verschillende onderwerpen die voor het congres op het programma staan. Vanaf 28 januari is een speciale website geopend waarop vragen gesteld kunnen worden, bijvoorbeeld aan de kandidaten voor het partijbestuur, maar ook aan de landelijke fracties. Als je zelf geen vragen hebt, kun je stemmen op vragen die gesteld zijn door anderen: de vragen met de meeste stemmen worden op 11 februari voorgelegd tijdens het congres zelf.

Ga naar <http://groenlinks.queetz.com> en doe mee! Zodoende kom je alvast een beetje in de stemming. Je kunt ook anderen oproepen om mee te doen door erover te Twitteren of een of meer vragen te publiceren op je Facebook-pagina.

STEMKASTJES

Als je stemrecht hebt, vind je in je aanmeldenvolp een stemkastjesbon. Tegen inlevering van deze bon (in de foyer) ontvang je in een stemkastje. Bij tussentijds verlaten van de congreslocatie moet je je stemkastje inruilen voor een stemkastjesbon. Controleer aan het eind van het congres goed of je je stemkastje hebt ingeleverd! Elk verloren stemkastje moet door ons vergoed worden.

PLATTEGROND

In de dagkrant vind je een plattegrond van de congreslocatie.

THEMASESSIES

Rondom de lunch staan er twee themasessies op het programma:

Nooit meer Euroscrisis? - De Green New Deal als oplossing (12:15 - 13:00 uur)

en

Sociale Zekerheid 2.0 - De arbeidsmarkt van de toekomst (14:00 - 14:45 uur).

Meer informatie over de sessies vind je op congres.groenlinks.nl.

AGENDA 30^e GROENLINKS-CONGRES

ZATERDAG 11 FEBRUARI 2012

Vredenburg Leidsche Rijn, Utrecht

9:15 uur zaal open; start ontvangst en inschrijving

9:45 uur Introductie voor nieuwe congresgangers (subzaal)

10:00 uur plenaire zaal open

1. **OPENING** (10:15 uur)
 - orde van het congres
 - benoeming stembureau
2. **FORMELE BESLUITEN** (10:20 uur)
 - benoeming leden van het congrespresidium
 - benoeming voorzitter Commissie Geschil en Beroep
 - begroting 2012 en jaarverslag 2011
3. **VERANTWOORDINGEN** (10:30 uur)
 - EGP-delegatie
 - Partijbestuur
 - Toezichtraad
4. **MOTIES EN VRAGEN N.A.V. DE FRACTIEVERANTWOORDINGEN TWEEDE KAMER, EERSTE KAMER EN EURODELEGATIE** (11:00 uur)
5. **VOORSTEL MEDEWERKERS PROVINCIALE BESTUREN** (11:30 uur)
6. **PRESENTATIE KANDIDAAT- BESTUURSLEDEN** (11:45 uur)

Themasessie (12:15 uur)

Nooit meer Eurocrisis? – De Green New Deal als oplossing
'Europa' is nu al meer dan twee jaar verstrikt in het zoeken naar oplossingen voor de korte termijn. Groene partijen in Europa hebben een echte oplossing: de Green New Deal. Kunnen we een nieuwe crisis voorkomen?

13:00 uur **Lunchpauze** met mogelijkheid tot speeddaten met GroenLinks-VIP's en kandidaat bestuursleden

Themasessie (14:00 uur)

Sociale Zekerheid 2.0 – De arbeidsmarkt van de toekomst
In welke nieuwe vormen voor sociale zekerheid ligt de oplossing?

7. **WIJZIGING STATUTEN EN REGLEMENTEN: VOORSTEL INVOERING REFERENDUM KANDIDATENLIJSTEN** (14:45 uur)
8. **VERKIEZINGEN PARTIJBESTUUR** (15:15 uur)
 - verantwoording kandidatencommissie
 - presentatie kandidaten
 - stemmingen
 - speech nieuwe partijvoorzitter
9. **ACTUELE MOTIES** (15:45 uur)
10. **DEBAT MET JOLANDE SAP, TOF THISSEN EN JUDITH SARGENTINI** (15:50 uur)
11. **BLIK OP DE TOEKOMST** (16:20 uur)
12. **SPEECH JOLANDE SAP** (16:45 uur)
13. **SLOT** (17:00 uur)

ORDE VAN HET CONGRES

Het congrespresidium heet je hartelijk welkom als congresdeelnemer aan het 30^e GroenLinks-congres op 11 februari 2012. Deze congresorde bevat de spelregels die tijdens het congres gelden. Voor een goed begrip van wat er op het congres allemaal plaats vindt, is het voor congresdeelnemers belangrijk om van deze regels op de hoogte te zijn.

A. LEIDING VAN HET CONGRES

Het congres wordt voorgezeten door Stephanie Bottse (raadslid in Utrecht en waarnemend voorzitter van de gemeenteraad). Zij wordt door leden van het congrespresidium terzijde gestaan.

Het congrespresidium is verantwoordelijk voor het goede verloop van dit congres. Wij zijn te vinden aan de organisatietafel, rechts van het podium in de zaal. Als je wilt spreken op het congres, moet je je altijd eerst bij de organisatietafel melden. Ook voor alle andere vragen en opmerkingen over de orde van het congres kun je daar terecht.

B. SPREKEN OP HET CONGRES

Inschrijven

Iedere congresdeelnemer kan over een agendapunt het woord voeren. Voorwaarde is dat je vooraf bij de organisatietafel inschrijft op de betreffende sprekerslijst. Inschrijven kan tot uiterlijk een half uur vóór de in de congresagenda opgenomen aanvangstijd van het agendapunt. Op het scherm achter de voorzitter wordt geprojecteerd wanneer de inschrijving voor een sprekerslijst gaat sluiten. Let op: de inschrijving voor de eerste agendapunten sluit dus al vóór de opening van het congres! Wil je over één van deze punten spreken, wees dan op tijd op de congreslocatie.

Het podium van het congres is voor mindervaliden beperkt bereikbaar. Mindervaliden die op het congres willen spreken kunnen zich voor assistentie melden bij het congrespresidium of bij de informatiebalie in de foyer.

Werkwijze spreekbonnen

Voor onderwerpen waarop veel sprekers worden verwacht werkt het presidium met het systeem van spreekbonnen. Wilt u spreken bij deze onderwerpen dan dient u bij uw inschrijving aan de organisatietafel voldoende spreekbonnen (minimaal tien) in te leveren. De beschikbare spreektijd wordt vervolgens verdeeld onder de sprekers op basis van de ingeleverde spreekbonnen. Indien u niet zelf wilt spreken kunt u uw spreekbon afgeven aan iemand die uw mening verwoord. Alle ingeschreven congresdeelnemers ontvangen in de envelop die zij bij de aanmeldbalie op het congres krijgen spreekbonnen.

Wanneer moet ik spreekbonnen gebruiken?

Op het congres worden drie spreekbonnen gebruikt:

- Referendum (geel): deze bon wordt gebruikt bij agendapunt 7;
- Provinciale medewerkers (groen): deze bon wordt gebruikt bij agendapunt 5;
- Reservespreekbon (blauw): het presidium kan besluiten bij overige agendapunten gebruik te maken van deze reservebon.

C. WIJZIGINGEN STATUTEN EN HUISHOUDELIJK REGLEMENT

Op het congres wordt een wijzigingvoorstel in stemming gebracht over het invoeren van een referendum voor het vaststellen van landelijke kandidatenlijsten. Dit wijzigingsvoorstel omvat wijzigingen in de Statuten en het Huishoudelijk Reglement. Voor wijziging van de Statuten is een 2/3 meerderheid nodig; voor wijziging van het huishoudelijk reglement volstaat een meerderheid van stemmen. Op het wijzigingsvoorstel zijn amendementen ingediend. In deze congreskrant staan alle ingediende amendementen opgenomen, met daarbij het commentaar van het partijbestuur (zie pag. 42). Voor de behandeling op het congres heeft het congrespresidium de amendementen ingedeeld in drie categorieën:

Categorie 1: deze amendementen zijn slechts van redactionele betekenis en voegen niets inhoudelijks toe. Deze amendementen worden afgehandeld in overeenstemming met het advies van het partijbestuur en komen niet in stemming op het Congres.

Categorie 2: deze amendementen duiden op verschillen, maar leiden niet tot een fundamentele koerswijziging in het voorstel. Indien gewenst kan de indiener een korte toelichting geven. Verder

worden deze amendementen zonder discussie in stemming gebracht.

Categorie 3: deze amendementen beogen wezenlijke veranderingen in het voorstel. Deze amendementen kunnen wel onderwerp zijn van discussie. Iedereen met tenminste tien spreekbonnen kan zich hier aanmelden als spreker.

Indieners van amendementen in de categorie 2 en 3 krijgen de mogelijkheid het woord te voeren, waarna het partijbestuur kan reageren. Vervolgens worden alle amendementen, m.u.v. categorie 1 amendementen, in stemming gebracht.

Behandeling wijzigingvoorstel referendum

Het voorstel voor het instellen van het referendum omvat twee onderdelen: een onderdeel over het lijstadvies en een onderdeel over het referendum. Tijdens dit agendapunt wordt gebruik gemaakt van spreekbonnen. Het voorstel wordt als volgt behandeld:

- a. Indieners van de amendementen komen aan het woord.
- b. Sprekers met spreekbonnen komen aan het woord.
- c. Stemmingen.

D. BEHANDELING OVERIGE ZAKEN

Wijzigingsvoorstel Provinciale Medewerkers

Het wijzigingsvoorstel Provinciale medewerkers omvat geen wijziging van Statuten en Huishoudelijk Reglement. Sprekers voor dit voorstel maken gebruik van spreekbonnen.

Fractieverantwoordingen

Vragen n.a.v. de fractieverantwoordingen worden behandeld bij agendapunt 4. (Moties en vragen n.a.v. de fractieverantwoordingen); dit geldt ook voor de moties gericht aan de fracties.

E. VERKIEZING PARTIJBESTUUR

- a. De verkiezing van de leden van het Partijbestuur begint met een ronde waarin vragen over de procedure aan de kandidatencommissie gesteld kunnen worden. Wie een vraag aan de kandidatencommissie wil stellen, moet zich minstens een half uur voor aanvang van dit agendapunt bij de organisatietafel melden. Namens de kandidatencommissie reageert de voorzitter van de commissie. Het is niet toegestaan om vragen over specifieke kandidaten te stellen.
- b. In het advies van de kandidatencommissie in deze congreskrant (zie pag. 57) staat bij alle kandidaten aangegeven voor welke portefeuille zij beschikbaar zijn. Er zijn twee kandidaten voor de functie van Voorzitter en twee kandidaten voor de functie Publiciteit en Campagnes.
- c. De stemmingen voor de verkiezing van het partijbestuur begint met de presentatie van de kandidaten. De beschikbare kandidaten worden door de congresvoorzitter geïntroduceerd waarna iedere kandidaat de gelegenheid krijgt om zijn/haar kandidatuur kort toe te lichten. Na de presentaties volgen de stemmingen.
- d. Voor de verkiezing van leden van het partijbestuur word per plaats gestemd. Om gekozen te zijn moet een kandidaat tenminste de helft van het aantal uitgebrachte stemmen op zich hebben verenigd. Als bij de eerste stemming geen van de kandidaten is gekozen vindt een herstemming plaats.
- e. Indien ook na herstemming geen der kandidaten tenminste de helft van de uitgebrachte stemmen op zich weet te verenigen vindt een herstemming plaats over de kandidaat met het hoogste aantal stemmen. Indien deze ook dan nog niet tenminste de helft van de uitgebrachte stemmen krijgt, blijft de plaats ongevuld.

F. STEMMEN EN STEMBUREAU

- a. Stemrecht is voorbehouden aan stemgerechtigde congresdeelnemers, dat zijn leden die zich tenminste een maand voordat het Congres plaats zal vinden hebben opgegeven en aan de voorwaarden voldoen. Op de dag van het Congres krijgen stemgerechtigde congresdeelnemers tegen inlevering van de inschrijvingsbrief (dit is de brief die bij toezending van deze Congreskrant zit) een aanmeldenvolp met daarin o.a. de stemkaart.
- b. Hoofdelijke stemmingen en stemmingen over personen vinden plaats met behulp van stemkastjes.
- c. Iedere correct aangemelde congresdeelnemer ontvangt bij registratie op de dag een stemkastjeskaart die bij binnenkomst in de foyer kan worden ingewisseld tegen een stemkastje. Dit stemkastje is persoonlijk en werkt alleen in de congreszaal; het stemkastje mag je de hele dag bij je houden en moet bij het verlaten van de congreslocatie weer ingeleverd worden.

- d. Stemmingen over zaken zoals moties en amendementen vinden plaats door middel van het opsteken van de stemkaart. Besluiten worden genomen bij gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen, tenzij de Statuten of het Huishoudelijk Reglement anders vereisen. Onthoudingen tellen niet mee in de uitslag. Als het opsteken van de stemkaarten geen duidelijk beeld geeft, of als de telling door het congres wordt betwist, gebruiken we de elektronische stemkastjes. Tijdens de vergadering wordt uitgelegd hoe de stemkastjes precies werken.
- e. Voor het goede verloop van de stemmingen benoemt het Congres een stembureau, dat is samengesteld uit leden van het congrespresidium. Het presidium doet bij begin van het Congres een voorstel voor de bezetting van het stembureau.
- f. Het uitgesproken oordeel van de congresvoorzitter over de uitslag is beslissend, tenzij de juistheid van dat oordeel onmiddellijk wordt betwist en een congresdeelnemer om herstemming vraagt door te roepen: “herstemming alsjeblieft”. De herstemming vindt eventueel plaats met behulp van de stemkastjes.

G. ORDEVOORSTELLEN

Als congresdeelnemer kun je ordevoorstellen doen als je een wijziging wilt aanbrengen in de voorgestelde vergaderorde. Voorstellen die in strijd zijn met de wet, de statuten en/of het huishoudelijk reglement, voorstellen die beogen een eerdere stemming over te doen of die agendapunten willen afvoeren wegens vermeend onvoldoende voorbereidingsmogelijkheden, worden niet toegelaten. Het congrespresidium beoordeelt of een ordevoorstel wel of niet toelaatbaar is. Ordevoorstellen kunnen uitsluitend schriftelijk worden ingediend bij de organisatietafel. Ze worden direct na indiening in behandeling genomen, tenzij er op dat moment een stemming plaatsvindt.

H. ACTUELE MOTIES

Tot 12:15 uur kunnen actuele moties schriftelijk en ondertekend bij het congrespresidium (organisatietafel) worden ingediend. Actuele moties worden alleen in behandeling genomen als zij gaan over onderwerpen die pas kort vóór het Congres als eventueel te behandelen onderwerp bekend zijn geworden. Bovendien moet het spoedeisend zijn en wordt het alleen in behandeling genomen als het geen uitstel kan lijden. Tot 14:15 uur kunnen amendementen op deze moties schriftelijk en ondertekend bij het congrespresidium (organisatietafel) worden ingediend.

BENOEMING VOORZITTER COMMISSIE GESCHIL EN BEROEP

INLEIDING

De Commissie voor Geschil en Beroep is het hoogste beroepsorgaan binnen GroenLinks. De commissie bemiddelt bij geschillen, doet uitspraken in geschillen en behandelt de beroepen tijdens landelijke kandidaatstellingsprocedures. De commissie bestaat uit 6 leden en is in 2010 in de huidige samenstelling benoemd: Leoni Sipkes (voorzitter), Jent Bijlsma, Jurien Korzelius, Jack Bogers, Hans van Egdome, Ivan Welters en Christiaan Jongeneel (reservelid).

VOORSTEL

De huidige leden hebben hun eerste termijn van twee jaar er op zitten. Het partijbestuur stelt het congres voor om de zittingstermijnen van de zittende leden te verlengen met twee jaar tot 2014.

De voorzitter van de commissie heeft de maximum zittingsduur van zes jaar bereikt; hierdoor is er een vacature ontstaan in de commissie. Het partijbestuur heeft hierop gesprekken gevoerd met mogelijke opvolgkandidaten. Hierbij is gekeken naar ervaring, mediationvaardigheden en een gedegen kennis van de partij. Op basis van de gesprekken stelt het partijbestuur voor Hetty Hafkamp voor te dragen als nieuwe voorzitter van de commissie.

Hetty Hafkamp (58 jaar, Bergen)

Hetty Hafkamp is sinds 2008 burgemeester in Bergen; daarvoor was zij o.a. fractievoorzitter en wethouder in Leeuwarden (1999-2006) en heeft ze gewerkt in het welzijns-, gezondheids- en sociaal werk. Hetty heeft gezag op basis van ervaring en persoonlijkheid: ze kent de partij goed en wordt zeer gewaardeerd als conflictbemiddelaar en trouble-shooter. Ze kan goed bindend optreden, heeft ruime ervaring met voorzitten en mediation, is besluitvaardig en bezit uitstekende communicatieve vaardigheden. Hetty kent de partij goed en heeft door haar lokale activiteiten voldoende afstand tot de rest van de partij om onafhankelijk te kunnen opereren. Daarnaast wordt ze gekend om haar integer optreden. Met haar profiel ziet het partijbestuur in Hetty een zeer geschikte voorzitter van de commissie voor Geschil & Beroep.

CONGRESBESLUIT

Het partijbestuur stelt het congres voor:

- de zittingstermijnen van de leden van de commissie met twee jaar te verlengen tot het congres van 2014;
- Hetty Hafkamp te benoemen als nieuwe voorzitter van de commissie.

BENOEMING LEDEN CONGRESPRESIDIUM

TERMIJN CONGRESPRESIDIUM

Het Congrespresidium bestaat uit ten minste vijf en ten hoogste negen leden die door het Congres, worden benoemd. Het huidige presidium bestaat uit acht leden: Bert Huisman, Jos Olsthoorn, Hilda Passchier, Tjark Reininga, Birte van Elk, Simon Otjes, Debby de Heus en Rick Meulenstein. Na afloop van dit congres treden drie leden van het congrespresidium af (o.a. in verband met het bereiken van de maximale zittingstermijn): Tjark Reininga, Bert Huisman en Simon Otjes

NIEUWE KANDIDATEN

Voor het invullen van de vacatures heeft de kandidatencommissie (bestaande uit twee leden van het congrespresidium) gesprekken gevoerd met verschillende kandidaten. Hierbij is met name gekeken naar de organisatorische kwaliteiten van de kandidaten evenals procedurele vaardigheden, creativiteit, het functioneren binnen een groep en probleemoplossend vermogen. De commissie heeft 2 zeer geschikte kandidaten voor de vacatures gevonden. De commissie heeft het vertrouwen dat de kandidaten de functie goed kunnen en zullen vervullen.

Er zijn momenteel nog vacatures in het congrespresidium. Het presidium roept daarom geïnteresseerden op zich te melden. Gezien de samenstelling van het presidium is het presidium op zoek naar kandidaten die ervaring hebben als notulist.

VOORSTEL

Het congrespresidium stelt het congres, bijeen op 11 februari 2012, voor Belinda van Meerkerk en Jaap van der Heijden als nieuwe leden van het congrespresidium te benoemen.

Jaap van der Heijden (25, Utrecht)

Ik stel mij graag kandidaat als lid van het congrespresidium. Naast mijn studie rechten, ben ik inmiddels ruim vijf jaar actief binnen GroenLinks en DWARS in diverse rollen. Ik ben begonnen als stagiair bij de Tweede Kamerfractie, daarna ben ik medewerker van de afdeling Utrecht geweest, vervolgens ben ik een aantal jaar medewerker van de Kamerfractie geweest, ben ik driehalf jaar landelijk bestuurslid bij DWARS geweest (penningmeester en secretaris) en momenteel ben ik afdelingsbestuurslid in Utrecht. In de diverse functies heb ik me veelal met organisatorische kant van de partij beziggehouden en heb ik met veel aspecten van de partij kennis gemaakt. Daarnaast ben ik goed op de hoogte van procedures en vind ik zaken regelen en organiseren erg leuk. Ik wil mijn ervaringen die ik de afgelopen jaren heb opgedaan en mijn kennis van de partij graag inzetten voor het congrespresidium. Ik kijk er erg naar uit om, samen met de overige presidiumleden, te blijven werken aan goede congressen, waarop alle geledingen in de partij zich thuis voelen.

Belinda van Meerkerk (44, Amsterdam)

Ik heb culturele antropologie gestudeerd met als specialisatie rechtsantropologie. Als rechtsantropoloog houd je je bezig met de relatie tussen cultuur en recht. Vanuit dit oogpunt heb ik veel belangstelling voor besluitvormingsprocessen. Hoe worden besluiten genomen (en niet te vergeten: hoe worden deze geïmplementeerd)? Hieruit volgt uiteraard dat ik partijdemocratie binnen een politieke partij heel belangrijk vind. Als lid wil ik gewoon mee kunnen praten over zaken als het partijprogramma, de politieke koers en de kandidatenlijsten. Bij GroenLinks is dit gelukkig het geval. Wij zijn een open partij, waarbij leden op het congres zich kunnen uitspreken over politieke kwesties. Dit is een groot goed, dat we moeten koesteren en stimuleren en waar wij zorgvuldig mee moeten omgaan. Ik ben in 2010 lid geworden van GroenLinks, omdat ik mij graag actief wil inzetten voor de partij. Sinds kort ben ik vice-voorzitter van het afdelingsbestuur Amsterdam-West. Ook op landelijk niveau wil ik graag mijn steentje bijdragen. Ik hoop dan ook benoemd te worden tot lid van het congrespresidium.

BEGROTING 2012

Het partijbestuur van GroenLinks vraagt het congres het volgende besluit te nemen:

- De begroting 2012 vast te stellen.
Een samenvatting van de begroting 2012 inclusief de toelichting is te vinden in de bijlage. De gehele begroting is te raadplegen via congres.groenlinks.nl/congreskrant
- De toezichtraad te machtigen het financieel jaarverslag 2011 vast te stellen (en daarmee het partijbestuur decharge te verlenen).

INLEIDENDE

Voor u ligt de begroting 2012, in lijn en afgestemd met het werkplan voor het boekjaar 2012, en vastgesteld en goedgekeurd door de Toezichtraad. De inrichting van deze begroting is gelijk gehouden aan de begroting over 2011. In de vergelijkende cijfers zullen echter enige significante verschillen zichtbaar zijn. Dit vloeit voort uit het gegeven dat er is gekozen geen, of nauwelijks ruimte te laten in de reguliere kosten, maar deze zo realistisch mogelijk, op basis van ervaringen, in te schatten. Hiermee heeft op een aantal onderdelen een verschuiving plaatsgevonden van projectkosten naar reguliere kosten. Ook hebben we kosten nauwkeuriger aan afdelingen toegewezen. In de vergelijkende cijfers is hier rekening mee gehouden.

BEGROTINGSPROCEDURE

Bij het opstellen van deze begroting hebben wij allereerst alle kosten opgenomen die voor de continuïteit van de organisatie noodzakelijk, juridisch verplicht of onvermijdelijk zijn. Te denken valt aan salariskosten, lopende contracten, bijdragen aan de afdelingen, dotatie aan de verkiezingsreserve, subsidie aan het Wetenschappelijk Bureau en aan Dwars etc. Aan de inkomstenkant hebben wij rekening gehouden met de laatste inzichten ten aanzien van contributie, afdrachten, subsidie etc. Het resterende budget is de ruimte waarbinnen nieuwe verplichtingen aangegaan kunnen worden. Deze ruimte is op voorstel van de directie en het managementteam ingevuld met projecten. Hierdoor sluit de begroting 2012. Essentieel verschil met voorgaande jaren is dat de projecten vanuit het werkplan logischerwijze geclusterd zijn in een aantal speerpunten per afdeling.

RISICO PARAGRAAF

De begroting sluit met een tekort van € 140.000. Dit zijn de onderzoekskosten voor de verbouwing van het in 2011 aangekochte pand aan de Oude Gracht 312. Dit tekort treed alleen op als het bestuur en de toezichtraad besluiten om het pand niet te gaan verbouwen. Dan moeten deze onderzoekskosten echt als kosten genomen worden. Als wel besloten wordt tot de verbouwing dan kunnen deze kosten “geactiveerd” worden. In gewone mensen taal betekent dit dat ze dan in het hele verbouwingsbudget worden ondergebracht. In dat geval worden ze dus gefinancierd uit de totaal financiering van de verbouwing en afgeschreven met de hele verbouwing.

Hamingen / Utrecht

Jaap van der Haar, penningmeester

	2012	2011
TOTAAL KOSTEN A+B	€4.773.000	€4.757.319
TOTAAL INKOMSTEN	€(4.687.500)	€(4.757.319)
RESULTAAT	€85.500	€-
A. Projectkosten	€320.000	€229.680
1. Werving behoud en leden donateurs	€-	€100.000
2. CRM-systeem	€-	€-
3. Professionalisering LB en WB	€-	€30.680
4. Congres	€95.000	€42.000
5. Bestuurdersvereniging	€-	€10.000
6. Interne projecten	€-	€47.000
7. Projecten Partij en Netwerk	€32.500	€-
8. Projecten Campagne en Kiezers	€32.500	€-
9. Projecten Bedrijfsvoering	€10.000	€-
10 Huisvesting	€140.000	€-
11 Interne communicatie	€10.000	€-
12 Investing nieuwe website	€-	€-
B. Kosten reguliere begroting	€4.453.000	€4.527.639
40 Personeelskosten	€1.842.000	€1.782.212
41 Huisvestingskosten	€73.500	€213.178
42 Kantoorkosten	€354.000	€325.649
43 Partij en Netwerk	€126.500	€77.250
44 Magazine	€175.000	€170.000
45 Directie/bestuur	€126.000	€120.850
46 Communicatie	€60.500	€102.500
47 Bijdragen partijorganisatie	€1.505.500	€1.488.000
48 Kiezers en campagne	€110.000	€168.000
49 Politiek personeelsbeleid	€80.000	€80.000
C. Inkomsten	€(4.687.500)	€(4.757.319)
80 Contributies	€(2.112.000)	€(2.172.000)
81 Afdrachten	€(1.210.000)	€(1.151.808)
82 Subsidies	€(1.120.000)	€(1.118.161)
83 Rente en overige baten	€(25.500)	€(65.500)
87 Ink uit training, subs vorming en scholing	€(41.000)	€(40.350)
85 Opbrengsten magazine	€(19.000)	€(19.500)
88 Giften, voor- en najaarsronde	€(160.000)	€(190.000)
Vrijval afdelingen niet opgevraagd	€-	€(20.000)
Inhouding openst posten wanbet. afdelinger	€-	€(7.500)
RESULTAAT	€85.500	€-
Mutatie bestemmingsreserves	€54.500	
Verliessaldo 2012	€140.000	

VERANTWOORDING EGP-DELEGATIE 2011

INLEIDING

De EGP-delegatie is op het najaarscongres van 2009 gekozen om GroenLinks te vertegenwoordigen bij de Europese Groene Partij (EGP). In dit jaarverslag legt de delegatie verantwoording af over haar activiteiten het afgelopen jaar.

SAMENSTELLING VAN DE DELEGATIE

In 2009 heeft het congres zeven delegatieleden gekozen. Toine van de Ven, Lot van Hooijdonk, Ewout Deurwaarder en Mariette Pennarts als EGP-delegatieleden en aanvullend Marian Stuiver, Pieter van Abshoven en Reinout van Schouwen als congresdelegatieleden. De samenstelling van de delegatie is in 2011 echter veranderd. Mariette Pennarts heeft afscheid genomen van de delegatie nadat ze na de provinciale verkiezingen gedeputeerde werd in Utrecht. Haar plaats is ingenomen door Marian Stuiver.

Naast deze gekozen delegatieleden wordt de delegatie bijgestaan door een groep geïnteresseerde leden en is er regelmatig contact met de Europawerkgroep en met medewerkers van de Tweede Kamerfractie en de Europese fractie.

WERKZAAMHEDEN VAN DE DELEGATIE

De EGP heeft in 2011 de professionalisering die in 2010 al was ingezet doorgezet. Daarnaast liepen vanzelfsprekend de inhoudelijke discussies over gezamenlijke standpunten en beleidsnotities. Centraal staan de uitgangspunten van de Green New Deal zoals de EGP die in 2009 heeft geformuleerd. Op basis van dit stuk worden gezamenlijke Groene visies op tal van beleidsterreinen ontwikkeld.

De delegatie is in 2011 zevenmaal bijeengekomen op het Landelijk Bureau in Utrecht. Een van deze bijeenkomsten was specifiek gericht op de nieuwe statuten en huishoudelijk reglement als onderdeel van de professionaliseringsslag van de EGP. De overige vergaderingen waren ter voorbereiding of als evaluatie van de EGP council in april en het EGP congres in november.

Naast de EGP-delegatievergaderingen heeft de Europawerkgroep ook diverse bijeenkomsten georganiseerd zoals over de Social Dimensions of the Green New Deal en over de Agricultural Dimension samen met de landbouwwerkgroep. De delegatie heeft dankbaar gebruik gemaakt van de input vanuit deze bijeenkomsten. De belangrijkste momenten voor de EGP-delegatie zijn de daadwerkelijke bijeenkomsten met vertegenwoordigers van alle Groene partijen. Deze worden tweemaal per jaar georganiseerd. In 2011 was er een Council in april in Boedapest en een Congres in november in Parijs. GroenLinks mag zich op deze bijeenkomsten altijd verheugen op een grote opkomst van vertegenwoordigers en geïnteresseerde leden. De delegatie waardeert deze hoge opkomsten altijd zeer en wil graag gebruik maken van de kennis van aanwezige leden.

Ter voorbereiding op de stukken die tijdens de Council en het Congres ter besluitvorming worden voorgelegd, vaardigt de delegatie ook mensen af naar bijeenkomsten in Brussel. Op deze wijze heeft de delegatie invloed en inbreng in de beleidsnotities voordat ze ter besluitvorming worden voorgelegd.

EGP COUNCIL IN BOEDAPEST

Van 31 maart tot en met 3 april kwam de EGP bijeen in Boedapest. Op deze Council stonden twee belangrijke onderwerpen op de agenda. Als eerste het document Fit for the Future. Dit is een document met uitgangspunten voor de toekomstige organisatie en werkwijze van de EGP. Om de organisatie te professionaliseren worden nieuwe afspraken over de samenwerking in de EGP gemaakt en deze moeten worden vastgelegd in nieuwe statuten en een huishoudelijk reglement. De delegatie is zeer tevreden over de discussie en de resultaten van dit proces dat oorspronkelijk een initiatief van de voorgaande GroenLinks EGP-delegatie was. De EGP gaat meer doen aan het stimuleren en ondersteunen van samenwerking tussen lidpartijen. Dat gaat om ontmoetingen tussen Kamerleden, maar ook communicatie- en campagnemedewerkers. Deze samenwerking kan nog een grote kwaliteitsimpuls krijgen en veel opleveren voor alle lidpartijen.

Het tweede onderwerp was de Sociale Dimensions of the Green New Deal. Op het terrein van sociale zaken blijken de meningen tussen de verschillende lidpartijen sterk uiteen te liggen. Slechts over een deel van het document kon in Boedapest overeenstemming worden bereikt. Andere kwesties zoals bijvoorbeeld scholing, pensioenen en baangarantie moesten op weg naar het Congres in november nader besproken worden.

EGP CONGRES IN PARIJS

Elke tweeënhalve jaar organiseert de EGP een grotere Council waarbij de lidpartijen grotere afvaardigingen mogen sturen: het Congres. Dit jaar vond dit Congres plaats in Parijs van 11 tot en met 13 november. De door het GroenLinks congres gekozen EGP-delegatie is voor het Congres aangevuld met leden van het Partijbestuur, de Kamerfractie, de Eurofractie, medewerkers van de Tweede Kamer en het Landelijk Bureau en actieve leden van werkgroepen.

Het Congres was de afsluiting van het Fit for the Future project. Na de stemming in Boedapest over het document, is hard gewerkt om deze uitgangspunten ook om te zetten in statuten en een huishoudelijk reglement. In Parijs is hierover gestemd. De delegatie is tevreden over het eindresultaat. Alleen de genderbepaling voor de delegaties en voor organen van de EGP, waarin verplicht de helft of meer uit vrouwen moet bestaan (50%+ regel), is stricter dan

waar de delegatie op ingezet had.

Inhoudelijk zou er in Parijs worden gesproken over de Social Dimensions en de Agricultural Dimension of the Green New Deal. In de week voorafgaand aan het Congres werd echter besloten dat vanwege de actualiteit de Eurocrisis besproken moest worden. Dat vergde veel aanpassingsvermogen van de delegatieleden, omdat dit onderwerp niet uitgebreid was voorbereid in tegenstelling tot de oorspronkelijke stukken. Na uitgebreide besprekingen, waarbij de delegatie veel gebruik heeft gemaakt van inbreng van onze Eurofractie, heeft het Congres ingestemd met de Paris Declaration. Hiermee wisten de Groenen wel gezamenlijk de tegenstellingen tussen Noord en Zuid-Europese staten te overbruggen en tot voorstellen voor echte oplossingen voor de eurocrisis te komen.

Vanwege de actualiteit van de Eurocrisis is de besluitvorming over Social Dimensions en Agricultural Dimensions doorgeschoven naar de Council van het voorjaar 2012.

SUMMERUNIVERSITY

De EGP-delegatie heeft in september 2011 deelgenomen aan de tweejaarlijkse "Summeruniversity" van de EGP, de European Green Foundation en de Duitse Grünen, die voor de tweede keer gehouden werd in Frankfurt/Oder en de Poolse buurstad Slubice. GroenLinks was sterk vertegenwoordigd op deze zomeruniversiteit.

INDIVIDUELE STEUNLEDEN VAN DE EGP

De EGP is een organisatie van lidpartijen. Sinds een aantal jaren is het mogelijk voor individuele leden van lidpartijen om steunlid te worden. Steunleden ontvangen rechtstreeks informatie van de EGP uit Brussel en kunnen ook deelnemen aan bijeenkomsten. Er is een netwerk van steunleden dat bij elke EGP-bijeenkomst thematische fringe-meetings organiseert. Steunleden worden ook betrokken bij gezamenlijke campagnes. In de afgelopen jaren is het netwerk met hulp van het EGP-bureau in Brussel verder uitgebouwd en heeft het een vaste plaats gekregen in de partij.

De EGP-delegatie van GroenLinks informeert de GroenLinkse steunleden afzonderlijk via de website "Europa in GroenLinks" (<http://europawerkgroep.groenlinks.nl>) en een nieuwsbrief die vier keer per jaar per mail wordt verstuurd.

SLOT

De EGP-delegatie zal ook in 2012 weer regelmatig vergaderen om de Councils voor te bereiden. In voorbereiding op de Europese verkiezingen van 2014 zijn er al afspraken gemaakt over onderwerpen die de komende jaren nog verder uitgediept moeten worden. Dit zijn met name energie en duurzaamheid, vrede en veiligheid, migratie en nabuurschap. Inbreng van geïnteresseerden is hiervoor welkom. Mensen die graag op de maillijst van de delegatie willen om de uitnodigingen voor de vergaderingen te ontvangen zijn welkom om dat kenbaar te maken bij Toine van de Ven (tvdven@groenlinks.nl).

De EGP-delegatie

VERANTWOORDING PARTIJBESTUUR

INLEIDING

Het afgelopen jaar, 2011, zijn er onder GroenLinkse vlag een aantal mooie resultaten behaald. Bij de provinciale verkiezingen werd een bescheiden winst geboekt met een stijging van het aantal zetels in de Eerste Kamer tot gevolg. De reorganisatie van het Landelijk Bureau werd afgerond en GroenLinks was in Den Haag, Europa en lokaal zichtbaar op voor ons belangrijke onderwerpen.

GroenLinks heeft landelijk veel publiciteit gekregen in 2011. We konden ons onder meer profileren rond thema's als de kinderopvang, zorg via persoonsgebonden budgetten, onderwijs en integratie. Er was ook veel aandacht voor het interne debat over de missie in Kunduz en de vermeende belangenverstremming van Mariko Peters tijdens haar werk in Afghanistan, voorafgaand aan haar Kamerlidmaatschap. Naar aanleiding van de laatste kwestie zijn interne afspraken gemaakt over de wijze waarop snel en adequaat gereageerd kan worden in situaties waarin prominente GroenLinkers in opspraak raken (zie het onderdeel Organisatie verderop in deze verantwoording). Naar aanleiding van de discussie op het vorige congres over Kunduz heeft het partijbestuur het initiatief genomen tot de instelling van een klankbordgroep van betrokken en goed geïnformeerde leden van GroenLinks die partijbestuur en fractie kunnen adviseren. De klankbordgroep is minimaal eens per kwartaal bij elkaar geweest om te spreken over voortgangsrapportages over de missie in Afghanistan. Daarnaast is eind december een bijeenkomst gehouden voor een bredere groep geïnteresseerde leden. Via de tweewekelijkse nieuwsbrieven en een speciale mailinglijst is regelmatig aandacht besteed aan actuele ontwikkelingen.

Er is het afgelopen jaar organisatorisch enorm veel neergezet. Als we kijken naar het werkplan van 2011, mogen we constateren dat meer dan 90% van onze voornemens is gerealiseerd. Dat is te danken aan de samenwerking tussen het Landelijk Bureau en het partijbestuur en de wisselwerking met politici, bestuurders en besturen op lokaal, provinciaal en landelijk niveau.

De professionalisering van het bureau is zover gevorderd, dat we organisatorisch klaar zijn voor de toekomst. Ook de samenwerking tussen Brussel, Den Haag, Utrecht en de lokale afdelingen en fracties komt steeds beter tot haar recht.

Hierna belichten we nog kort de activiteiten en ontwikkelingen in het afgelopen jaar die een speciale vermelding waard zijn. We behandelen daarbij de volgende onderdelen, verdeeld naar de drie pijlers uit ons meerjarenbeleidsplan:

KIEZERS

- communicatie en campagnes
- verkiezingen provincies en Eerste Kamer
- leren van de bureaus
- campagnestructuur en communicatieprotocollen

LEDEN

- ledenwerving en -behoud
- modernisering ledenadministratie
- bestuurdersnetwerk
- partijraad
- GroenLinks Academie

ORGANISATIE

- professionalisering Landelijk Bureau
- huisvesting
- politiek personeelsbeleid
- samenstelling partijbestuur

KIEZERS

Communicatie en campagnes

In 2011 zijn belangrijke stappen gezet op het gebied van communicatie en campagnes. Op het congres van 2011 is ingestemd met een restyling en lagere verschijningsfrequentie van het Magazine, deels ten faveure van snellere en actuelere informatie via digitale nieuwsbrieven. De frequentie en de inhoud van de nieuwsbrieven is daarna flink opgeschroefd. Verder is een commissie ingesteld die zich heeft gebogen over de manier waarop het Magazine een grotere rol zou kunnen spelen in het debat binnen de partij. Op basis van de ideeën uit de commissie gaat de redactie onder meer experimenteren met de publicatie van opiniërende artikelen en daarop aansluitend debat op internet.

Ook de actieve inzet van GroenLinks bij landelijke en lokale acties is op instigatie van het nieuwe hoofd Communicatie en Campagnes flink toegenomen.

In 2011 zijn diverse campagnes en acties gevoerd. Het ging hier onder meer om acties rondom de kinderopvang, het kinderpardon en kernenergie. Daarnaast was GroenLinks regelmatig prominent aanwezig bij protestacties tegen andere bezuinigingen van het kabinet. De Tweede Kamerfractie heeft twee keer actief groepen mensen uitgenodigd van wie de situatie op dat moment in de Kamer besproken werd: boswachters bij de bespreking van de natuurplannen van Bleker en PGB-gebruikers bij het debat met staatssecretaris Veldhuizen van Zanten.

Verkiezingen provincies en Eerste Kamer

In maart 2011 werden provinciale verkiezingen gehouden. Begin 2011 werd in de Hogeschool van Utrecht een bijzonder succesvolle en goede campagnestart georganiseerd onder de titel 'Zin in 2 maart' met zo'n 500 aanwezige kaderleden. GroenLinks stabiliseerde grotendeels haar electorale positie in de diverse Provinciale Staten. Het aantal Statenleden steeg van 32 naar 34. Daarnaast levert GroenLinks in Groningen en Utrecht een gedeputeerde, waar we dat de periode ervoor deden in Zeeland en Noord-Holland.

De uitkomst in maart betekende dat onze Eerste Kamerfractie kon groeien van 4 naar 5 zetels. Op het congres van 2011 werd Tof Thissen voor de tweede keer verkozen tot lijsttrekker voor de Eerste Kamer.

Opgemerkt kan worden dat een uitgekende lokale campagne in combinatie met landelijke ondersteuning tot betere resultaten kan leiden. Noord-Brabant is hier een goed voorbeeld van. De ervaringen van deze verkiezingen zijn geëvalueerd en worden meegenomen bij de volgende verkiezingen.

Leren van de burens

Een grote delegatie uit 'Den Haag' en 'Utrecht' heeft in de zomer een bezoek aan Berlijn gebracht om van onze Duitse Groene broeders en zusters te horen hoe zij de kiezersstrategie en daarop aansluitende campagnes en communicatie succesvol gestalte hebben gegeven. Het bezoek sloot goed aan bij een vergelijkend onderzoek door ons wetenschappelijk bureau De Helling naar ervaringen bij de Duitse Groenen, het Vlaamse Groen! en de Deense SF: drie zusterpartijen van wie we veel kunnen leren.

De uitkomsten van dit onderzoek, 'Lessen voor GroenLinks', zijn in vele gremia besproken en vormen de bindende factor voor het Meerjarenbeleidsplan van de komende jaren. Veel puzzelstukjes vielen door de aanbevelingen uit dit onderzoek op zijn plaats. Onder de regie van de nieuw te kiezen partijvoorzitter moeten de laatste stukjes worden gelegd om het plaatje compleet te maken.

Afgeleid resultaat van het bezoek aan de Grünen is een onderzoeksproject dat eind 2011 is gestart. Hierbij wordt allereerst onderzocht welke GroenLinks-kernwaarden voor (potentiële) kiezers en leden belangrijk zijn. Vervolgens wordt ook gekeken welke thema's en issues hierbij passen. In de loop van 2012 hopen we dan een match te kunnen maken tussen die kernwaarden en de thema's en issues die centraal moeten staan in campagnes. Op basis daarvan stellen we een merkstrategie vast voor de komende jaren. We denken dat we op deze wijze meer focus kunnen brengen in de aandacht van de verschillende fracties, van Brussel tot in gemeenten.

Campagnestructuur en communicatieprotocollen

Vastgesteld is dat de 'oude' campagnestructuur weer nieuw leven moet worden ingeblazen. In het permanent campagneteam dat dit gaat coördineren, zitten in ieder geval de drie hoofden communicatie resp. persvoorlichting uit Utrecht, Den Haag en Brussel. Vertegenwoordigers van het partijbestuur en de Tweede Kamerfractie gaan meedraaien als vaste leden in het team. Verkiezingscampagnes worden geleid door een campagneleider (strategie) en een campagnemanager (organisatie en communicatie), in opdracht van de Stuurgroep Strategie en Campagnes. Om beter voorbereid te zijn op onverwachte situaties is een tweetal 'codes' opgesteld. Allereerst is het Landelijk Bureau voorbereid op vervroegde verkiezingen via een protocol en handboek 'Code Rood'. In dit handboek staat nauwkeurig omschreven wat ten aanzien van de totstandkoming van verkiezingsprogramma, kandidatenlijst en campagne op welke momenten moet worden gerealiseerd, na de val van een kabinet. In het kader van crisiscommunicatie en reputatiemanagement is een protocol 'Code Oranje' opgesteld. Deze code gaat over de procedure die gevolgd dient te worden als prominente GroenLinksers (lokaal of landelijk) in opspraak raken. De code geldt ook als handreiking en leidraad voor lokale en provinciale afdelingen.

De partijvoorzitter is eindverantwoordelijk voor activering van beide protocollen.

LEDEN

Ledenwerving en -behoud

GroenLinks is de afgelopen jaren enorm gegroeid in ledenaantal. Konden we op de verkiezingsavond van 2010 melden dat we de 25.000 grens waren gepasseerd, begin 2011 had GroenLinks ruim 27.000 leden. Inmiddels zijn dat er weer iets minder, maar grosso modo kunnen we vaststellen dat onze doelstelling die in 2009 werd vastgesteld is gehaald. De bedoeling is om vooral in de verkiezingsjaren een flinke sprong in ledental te maken en deze winst in de tussenliggende jaren zoveel mogelijk te consolideren.

Om dat te realiseren zullen we de ledenwerfcampagnes in de verkiezingsjaren intensiveren en tussentijds vooral op ledenbinding en -behoud inzetten.

De grote toeloop van nieuwe leden heeft ook geleid tot de herintroductie van een 'nieuwe ledendag'. Deze vond in november plaats in het gebouw van de Tweede Kamer. De dag voorzag met meer dan 500 bezoekers in een grote behoefte en was uiterst succesvol. De bezoekers gaven in de evaluatie hoge waarderingen voor de opzet en organisatie. Voor herhaling vatbaar dus. Ook in 2012 zal er weer een ledendag worden georganiseerd.

Modernisering ledenadministratie

Eind 2011 is een begin gemaakt worden met de implementatie van de nieuwe ledenadministratie, op basis van een systeem voor Customer Relations Management (CRM). In de toekomst wordt het mogelijk betere en snellere informatie te genereren t.b.v. ledenbinding en -werving, politiek personeelsbeleid en het organiseren van interactie tussen onze leden op basis van deskundigheden of expertise. Hier wordt nu al op beperkte schaal wordt mee geëxperimenteerd. Ook voor afdelingen en fracties zal de invoering van dit systeem op termijn voordelen hebben en leden krijgen de mogelijkheid om hun gegevens zelf aan te vullen en te wijzigen via een persoonlijk profiel.

Bestuurdersnetwerk

Tijdens de bijeenkomst 'Zin in 2 maart' in het begin van 2011 is een workshop georganiseerd om de start van het bestuurdersnetwerk te markeren: een netwerk voor onze wethouders, gedeputeerden en burgemeesters. Daarna zijn er nog drie bijeenkomsten geweest in Den Haag, Utrecht en Amersfoort. Doel van deze bijeenkomsten is om onze GroenLinks bestuurders en landelijke fracties bij elkaar te brengen, zodat ze elkaar beter en sneller kunnen vinden voor het ondernemen van politieke of bestuurlijke actie. Daarnaast wordt steeds gezocht naar thema's die zowel voor de landelijke als de lokale politici van belang (kunnen) zijn. De opkomst is zeer bemoedigend en de waardering van de deelnemers is hoog. Elke bijeenkomst was ongeveer de helft van onze bestuurders vertegenwoordigd.

Tijdens de netwerkbijsamenkomst in december is de website van het Bestuurdersnetwerk gepresenteerd: via de site wordt digitale samenwerking en kenniswisseling tussen de bestuurders ondersteund.

Partijraad en GroenLinks als debatpartij

Voor de partijraad en de nieuw ingestelde toezichtraad (zie aparte verantwoording aan het congres) is 2011 een overgangsjaar geweest. De partijraad zocht naar de beste invulling van de nieuwe rol van spin in het web binnen GroenLinks als debatpartij. Dat ging met wat vallen en opstaan, met geslaagde en minder geslaagde bijeenkomsten als gevolg. In november is de nieuwe werkwijze geëvalueerd door partijbestuur, partijraadsbestuur en toezichtraad. Daarbij is geconstateerd dat het partijbestuur een meer vragende en regisserende rol zou kunnen spelen, zodat de partijraad antwoord kan geven op vragen in of uit de partij.

Als we de laatste bijeenkomst van het jaar in 2011 als maatstaf kunnen nemen voor de toekomst, mogen we nog veel verwachten van de nieuwe opzet van de Partijraad. Het komende jaar krijgt de debatpartij een extra impuls met de instelling van een Permanente Programmacommissie. Deze commissie zal als regisseur optreden namens het partijbestuur en de verbinding leggen tussen de discussies die op allerlei plekken en manieren plaatsvinden binnen GroenLinks. Het bestuur verwacht hiermee tegelijk een antwoord gegeven te hebben op de oproep van de provinciale afdeling Groningen tot meer discussie ter versterking van de interne democratie (zie: <http://provinciegroningen.groenlinks.nl>)

GroenLinks Academie

De GroenLinks academie heeft in het afgelopen jaar een enorme vlucht genomen. Op tal van terreinen en voor diverse doelgroepen worden cursussen, workshops en trainingen georganiseerd. Zowel voor het 'rijpere' kader (bijvoorbeeld de burgemeestersklas) als voor nieuwe 'groene' leden is er een aanbod. Daarnaast is er een zeer succesvolle leergang geweest over het (historische) gedachtegoed van GroenLinks. Deze leergang lijkt een blijvertje te zijn in het aanbod van de komende jaren. De GroenLinks Academie heeft inmiddels al de eerste kaderleden opgeleverd, die we her en der in de partij tegenkomen als afdelingsbestuurders, fractieleiden etc..

ORGANISATIE

Professionalisering Landelijk Bureau

In 2011 is de organisatie van het Landelijk Bureau in Utrecht verder geprofessionaliseerd. Het reorganisatieproces is in 2011 afgerond. Doel is een verdere verbetering van de dienstverlening aan de leden, afdelingen en fracties en een versterking van de rol van kennismakelaar. Het bureau telt nu drie afdelingen: Communicatie & Campagnes, Partij & Netwerk en Bedrijfsvoering. Belangrijk kenmerk van de nieuwe manier van werken, is dat veel meer in projecten wordt gewerkt, waarbij de onderlinge samenwerking van de afdelingen wordt gegarandeerd en er veel planmatiger en resultaatgericht kan worden gewerkt. Dit proces wordt beheerst door een nieuw aangestelde projectmanager.

Financieel is er beleidsmatig een goed jaar gedraaid. De rekening over 2011 sluit positief af, maar nog belangrijker is dat de Planning- en Controlcyclus nu op volle toeren draait en als compleet kan worden beschouwd. Naast de jaarstukken, kennen we nu ook meerjarenplannen en kwartaalrapportages, waardoor tijdig kan worden ingegrepen

indien noodzakelijk.

Ook op het gebied van personeelsbeleid kunnen we melden dat er belangrijke stappen zijn gezet. Zo wordt gewerkt met opleidingsplannen en is de cyclus van functioneren en beoordelen geheel operationeel. Na de reorganisatie konden we met vreugde vaststellen, dat iedereen een nieuwe plek in de organisatie heeft gevonden.

Huisvesting

In het najaar van 2011 werd na een uitgebreide en zorgvuldige procedure het pand aan de Oudegracht in Utrecht, waar het Landelijk Bureau en het wetenschappelijk bureau zijn gehuisvest, aangekocht. Het partijbestuur werd daarbij uiterst kritisch, intensief en met grote kennis van zaken gecontroleerd door de toezichtraad.

We zijn nu beter in staat het pand naar eigen inzichten in te richten. Veel aanpassingen zijn arbo-technisch noodzakelijk. De vorige eigenaren waren niet bereid en in staat zelf in het pand te investeren. Met de aankoop van het pand zullen we dat wel kunnen doen. We hopen bij de noodzakelijke aanpassingen en voorgenomen verbouwing het pand zoveel mogelijk te vergroenen.

Politiek personeelsbeleid

Het afgelopen jaar is intensief ingezet op het verkrijgen van meer burgemeestersposten in Nederland. In dat kader valt het op dat steeds meer GroenLinkers naar deze posten solliciteren. Opmerkelijk vaak zijn GroenLinkers tot de laatste drie kandidaten doorgedrongen. Eind 2011 is een nieuwe landelijke scoutingcommissie ingesteld die in 2012 een aantal landelijke scoutingdagen zal organiseren.

Het partijbestuur kende in 2011 de volgende samenstelling:

Voorzitter	Henk Nijhof (aftredend in 2012)
Vice voorzitter en netwerkontwikkeling	Dineke Oldenhof
P en O	Niels Feis
Partijontwikkeling	David Rietveld
Financiën	Jaap van der Haar
Publiciteit en campagnes	Arno Bonte (aftredend in 2012)
Internationaal en Europa	Toine van de Ven

VERANTWOORDING TOEZICHTRAAD

INLEIDING

In de eerste maanden na aantreden hebben de Toezichtraad en het Partijbestuur veel afstemming gezocht om wederzijds de rol en taken zo goed mogelijk op het netvlies te krijgen. Dit alles heeft in een constructief-kritische omgeving plaatsgevonden. De Toezichtraad gaat in de richting van de vereniging GroenLinks i.c. het Partijbestuur uit van de, in de Statuten en het Huishoudelijk reglement geformuleerde, rol en positie. Bij respectievelijk advisering en besluitvorming wordt hier ook telkenmale aan gerefereerd. Hierbij ligt onze primaire aandacht bij de organisatorische, financiële en juridische aspecten binnen de vereniging en we begeven ons dus niet op het politiek-inhoudelijk vlak.

LANDELIJK BUREAU

We worden over de voortgang van het werkplan Landelijk bureau, via bestuurlijke kwartaalrapportages, naar behoren geïnformeerd. Enkele belangrijke onderdelen die de revue zijn gepasseerd: Reorganisatie Landelijk bureau, Begroting 2012, Congresuitspraken 5 februari 2011 en Aankoop pand Oudegracht 312.

MIDDELLANGE TERMIJN

Voor het beleid op de middellange termijn hebben we n.a.v. het Meerjarenbeleidsplan op een goede manier met het Partijbestuur van gedachten kunnen wisselen. We kunnen na een volledig jaar functioneren constateren dat het landelijk bureau de planning & control-cyclus goed op orde heeft. Dit meten we o.a. af aan het tijdig toesturen van Jaarverslag, Begroting en kwartaalrapportages.

POLITIEK MANAGEMENT

Naast deze bestuurlijke aspecten hebben we onszelf ook gepositioneerd als gesprekspartner waar het gaat om het politieke management door het Partijbestuur.

Zo hebben we bij het Partijbestuur aandacht gevraagd voor hun rol en positie waar het gaat om zaken zoals het afbreukrisico van het politiek handelen van onze landelijke of Europese volksvertegenwoordigers of lokale/provinciale bestuurders (bv. Kunduz, kwestie Mariko Peters, Kolencentrale Groningen).

Het Partijbestuur neemt in deze geen politiek-inhoudelijke standpunten in, maar stuurt bij deze onderwerpen door middel van proceskeuzes en dit kan consequenties hebben voor het ledenaantal en daarmee het financiële draagvlak van de organisatie.

Wij zien het als onze taak om de continuïteit van de GroenLinks-organisatie/ de vereniging te bewaken; over de inhoud en de politieke standpuntbepaling gaat het dan niet.

POSITIEBEPALING TOEZICHTRAAD

Wij stellen ons op het standpunt dat we in ons huidige functioneren op afstand van het Partijbestuur willen zitten, om zo onze scherpte te behouden. Dit door niet alleen een re-actieve positie aan te nemen, maar ook door zelf onderwerpen te agenderen bij het Partijbestuur. Deze rol en positie van de Toezichtraad draagt ons inziens aantoonbaar bij aan verscherping van de besluitvorming binnen het Partijbestuur en daarmee aan een grotere professionalisering binnen de organisatie.

VOORTGANG IN 2012

Voor 2012 hebben we de wens neergelegd om een lange termijn (vergader)planning met het Partijbestuur vast te stellen, zodat tijdig onderwerpen geagendeerd kunnen worden en dat beide gremia zich hier beter op kunnen voorbereiden. Inmiddels is deze planning gerealiseerd en zal in de loop van dit jaar duidelijk worden of deze aanpak gaat werken.

Margriet Jongerius, voorzitter

Patrick Bronger

Alma Feenstra

Yolan Koster-Dreese

Jenneke van Pijpen

CONGRESVOORSTEL MEDEWERKERS PROVINCIALE BESTUREN

Het congresvoorstel betreft de wens van de provinciale besturen en het partijbestuur om de ondersteuning van de lokale afdelingen verder te professionaliseren via het structureel instellen en financieren van de functie van provinciale bestuursmedewerker.

INLEIDING

Het congresvoorstel komt voort uit de wens om de medewerkers van provinciale besturen structureel in de partij in te bedden. Om dat mogelijk te maken stelt het partijbestuur een aantal wijzigingen in de "Regeling landelijke bijdragen aan afdelingen" (Bijdrageregeling) voor.

Het partijbestuur legt het Congres twee opties voor. Om te beginnen een voortzetting van de huidige praktijk, waarbij alle provincies de beschikking krijgen over een medewerker voor 4 uur per week. Maar uit de evaluaties is gebleken dat dit voor de drie grootste provincies (Noord-Holland, Zuid-Holland en Noord-Brabant) vanwege het grote aantal leden en afdelingen, aan de krappe kant is. Het partijbestuur heeft daarom een voorkeur voor meer 'maatwerk', en wil deze drie provincies graag de beschikking geven over een medewerker voor 6 uur per week.

INWERKINGSTREDING CONGRESVOORSTEL

In de tijdelijke financiering van de bestuursmedewerkers, in het kader van het voorafgaande project, is t/m 31 maart 2012 voorzien. Bij aanneming van het congresvoorstel wordt per 1 april 2012 geld voor de bestuursmedewerkers vrijgemaakt uit de Bijdrageregeling.

Bij het opstellen van de GroenLinks begroting 2012 in november 2011 is uitgegaan van de bestaande Bijdrageregeling, inclusief het bij vrijval (o.a. niet-opgevraagde bijdragen) toekennen van een bedrag van € 50.000,- aan de algemene reserve.

Het jaar 2012 is daarmee een overgangsjaar. In 2013 wordt de nieuwe Bijdrageregeling integraal uitgevoerd.

HISTORIE

De afgelopen 3 jaar heeft het partijbestuur op projectbasis financiering beschikbaar gesteld voor medewerkers voor lokale afdelingen, aangestuurd door de provinciale besturen. Dit zijn de zogenaamde bestuursmedewerkers. Het geld dat hiermee gemoeid was, was beschikbaar omdat het budget voor de landelijke bijdrage aan afdelingen nooit volledig opgevraagd wordt. Op deze manier kwamen deze middelen toch ten goede aan de afdelingen.

In totaal hebben 11 provincies ervaring opgedaan met een eigen medewerker, waarvan 8 (bijna) continue en 3 door omstandigheden voor kortere tijd.

Het project bestuursmedewerkers kwam voort uit de in

2006 afgesproken extra inzet en verantwoordelijkheden van provinciale besturen richting de lokale afdelingen. Daarbij gaat het voornamelijk om:

- het versterken van de lokale afdelingen;
- het bevorderen van de samenwerking tussen afdelingen;
- het zoeken naar oplossingen voor 'slappende' afdelingen en
- het inkleuren van witte vlekken (gemeenten waar GroenLinks niet in de gemeenteraad vertegenwoordigd is).

Voor het goed functioneren van een bestuursmedewerker is een sterk provinciaal bestuur een voorwaarde en andersom. Het landelijk bureau investeerde de afgelopen jaren extra in de ondersteuning van deze besturen. De bestuursmedewerkers hebben de afgelopen jaren hun waarde bewezen. Het past goed binnen de professionalisering van de provinciale afdelingen en de uitbreiding van hun taken waar men voortvarend mee aan de slag is gegaan. Veel taken van de bestuursmedewerkers zijn voorwaardenscheppend, het in kaart brengen van de stand van zaken, netwerken bevorderen, kennis delen, aanbieden van trainingen per provincie, enthousiasmeren en stimuleren van het zichtbaar zijn etc. Er zijn er tal van goede voorbeelden die laten zien dat deze bestuursmedewerkers een waardevolle toevoeging zijn aan de interne partijorganisatie van GroenLinks. De evaluaties uit 2009 en 2010 ondersteunen dit beeld. Door deze steeds hechtere samenwerking tussen provinciale besturen en landelijk bureau kon en zal er synergievoordeel bereikt worden wat betreft de inzet van de provinciale besturen, bestuursmedewerkers en het landelijk bureau.

Eigenlijk is het voor het partijbestuur, landelijk bureau en provinciale besturen niet de vraag niet óf we er mee verder gaan, maar in welke vorm.

TOEKOMST

Indien de bestuursmedewerkers structureel ingebed worden in de organisatie kan er gewerkt worden aan zaken als:

- een sterke permanente campagne;
- inkleuren witte vlekken, zodat GroenLinks in meer gemeenten meedoet met de verkiezingen;
- goed voorbereide gemeenteraadsverkiezingen met een sterke campagne en een goed resultaat;
- het versterken van de netwerkfunctie van de provinciale afdelingen;
- meer samenwerking tussen afdelingen, bij hun bestuurstaken en bij de zichtbaarheid van GroenLinks;
- het op provinciaal niveau aanbieden van workshops, trainingen en strategisch overleg voor actieve Groen-

Linkers of voor leden die zich willen oriënteren op een functie binnen GroenLinks.

Het partijbestuur legt het Congres twee opties voor:

optie 1: De drie grootste provincies (Noord-Holland, Zuid-Holland en Noord Brabant) krijgen de beschikking over een medewerker voor 6 uur per week en de andere provincies over een medewerker voor 4 uur per week;

optie 2: Alle provincies krijgen de beschikking over een medewerker voor 4 uur per week.

Optie 1 heeft de voorkeur van het partijbestuur. Uit de evaluaties is gebleken dat 4 uur per week zeker voor de drie grootste provincies (Noord-Holland, Zuid-Holland en Noord Brabant) vanwege het grote aantal leden en afdelingen, aan de krappe kant is. Het partijbestuur heeft daarom een voorkeur voor meer 'maatwerk', en wil deze drie provincies graag de beschikking geven over een medewerker voor 6 uur per week.

De financiering van het project heeft tot nu toe plaatsgevonden uit de niet-opgevraagde afdelingsbijdragen, d.w.z. 'incidenteel geld'. Vanwege de wens om de bestuursmedewerkers structureel in te bedden in de organisatie vindt het partijbestuur een structurele financiering noodzakelijk. Het partijbestuur heeft daarom gekozen voor het aanpassen van de Bijdrageregeling.

De Bijdrageregeling bepaalt de manier waarop en de verhouding waarin lokale en provinciale afdelingen gefinancierd worden uit de contributie-inkomsten en afdrachten. Het geld dat bestemd is voor de Bijdrageregeling is dus geormerkt voor ondersteuning van lokale en provinciale activiteiten zoals die uitgevoerd worden door de afdelingsbesturen. Om die reden vindt het partijbestuur het logisch om de structurele financiering van de bestuursmedewerkers te regelen binnen het budget dat beschikbaar is voor ondersteuning van de afdelingen. De huidige Bijdrageregeling is door het congres vastgesteld.

Binnen de Bijdrageregeling blijft elk jaar geld over, de zogenaamde vrijval. Deze bestaat uit niet-opgevraagde bijdragen, geld dat overblijft binnen het Afdelingsfonds, het teveel aan eigen vermogen van afdelingen en geld dat overblijft uit het budget voor de bestuursmedewerkers. Volgens de huidige Bijdrageregeling gaat deze vrijval naar de Algemene Reserve en het Verkiezingsfonds.

DE KERN VAN HET FINANCIERINGSVOORSTEL IS:

1. Binnen het budget dat beschikbaar is voor de Bijdrageregeling een bedrag reserveren voor de financiering van de provinciale medewerkers, het gaat om € 70.000,- voor optie 1 of € 65.000,- als gekozen wordt voor optie 2.
2. Twee reparaties van de Bijdrageregeling zodat er meer geld direct beschikbaar komt/blijft voor afdelingen:
 - de vrijval gedeeltelijk terug laten vloeien in het budget voor de Bijdrageregeling

- de reservering 1% bestemd voor 'reiskosten congresgangers' voortaan te laten vallen onder de congresbegroting, waarmee de verdeling van het bedrag als volgt wordt: Afdelingsfonds 7% , bijdragen voor lokale afdelingen 81 % en bijdragen provinciale afdelingen 12%.

3. In de Bijdrageregeling alleen te werken met percentages en niet met vaste bedragen. Het voorstel om de vrijval uiteindelijk 50-50 te verdelen tussen de Bijdrageregeling (d.w.z. de afdelingen) en de algemene reserve komt voort uit het feit dat er altijd zowel door de bestuursmedewerkers als door het landelijk bureau, activiteiten zullen worden ondernomen worden om afdelingen te versterken.

Met dit financieringsvoorstel werkt het partijbestuur toe naar een model waarbij de afdelingen bijdragen in de kosten van de bestuursmedewerkers. Tegelijkertijd zijn er verbeteringen in de huidige Bijdrageregeling mogelijk die het totale budget voor de Bijdrageregeling vergroten.

De consequentie is dat het bedrag per lid dat afdelingen jaarlijks ontvangen lager wordt, en dat dat verschil waarschijnlijk varieert tussen de 1,2 en 4,7 % bij optie 1 en tussen de 0,5 en 4,1% bij optie 2. De vaste bijdrage die afdelingen ontvangen (€ 200,-) blijft gelijk.

De winst die te behalen valt met het structureel inbedden van de bestuursmedewerkers in onze organisatie en het professionaliseren van de inzet van de provincies ten dienste van de lokale afdelingen is naar de overtuiging van het partijbestuur en de provinciale afdelingen zo groot dat deze bescheiden verlaging van de lokale budgetten goed te verantwoorden is. (zie financiële uitwerking congresvoorstel).

WIJZIGINGEN BIJDRAGEREGELING

NIEUWE ARTIKEL BIJDRAGEREGELING

Binnen het budget dat beschikbaar is voor de Bijdrageregeling wordt een jaarlijks te indexerende bedrag gereserveerd voor de financiering van de provinciale medewerkers.

Wanneer in het jaar T0* het geld bestemd voor de provinciale medewerkers niet volledig wordt aangevraagd, zal het restant in het jaar T1 voor 100% worden toegevoegd aan de Bijdrageregeling.

** T0 staat voor het jaar van waaruit je rekent, nu 2012. Als voorbeeld: Het bedrag dat in 2012 niet wordt opgevraagd wordt in T1, d.w.z. 2013 toegevoegd aan de Bijdrageregeling.*

TEKST HUIDIGE BIJDRAGEREGELING

Van de totale bijdrage ontvangen de afdelingen en federaties 80%, de provincies 12% en Afdelingsfonds 7%. De resterende 1% is bestemd voor reiskosten van deelnemers aan de Congressen en Fora.

NIEUWE TEKST BIJDRAGEREGELING

Uit het resterende budget voor de Bijdrageregeling ontvangen de afdelingen en federaties 81%, de provincies 12% en het Afdelingsfonds 7%.

TEKST HUIDIGE BIJDRAGEREGELING

Gelden, bedoeld voor de "regeling bijdragen aan afdelingen" in het jaar T0, die niet worden opgevraagd, worden beschikbaar gehouden voor afdelingen tot het einde van het jaar T2. Daarna worden deze gelden overgeboekt naar de algemene reserve.

NIEUWE TEKST BIJDRAGEREGELING

Gelden, bedoeld voor de "regeling bijdragen aan afdelingen" in het jaar T0, die niet worden opgevraagd, worden beschikbaar gehouden voor afdelingen tot het einde van het jaar T2. Daarna worden deze gelden in het jaar T3 verdeeld over de algemene reserve en het budget voor de Bijdrageregeling. De verdeling is als volgt:
2012: bij voldoende vrijval: € 50.000,- naar de Algemene Reserve, overige vrijval naar de Bijdrageregeling
2013: 80% Algemene Reserve, 20 % Bijdrageregeling
2014: 70% Algemene Reserve, 30 % Bijdrageregeling
2015: 60% Algemene Reserve, 40 % Bijdrageregeling
2016 en verder: 50% Algemene Reserve, 50 % Bijdrageregeling

TEKST HUIDIGE BIJDRAGEREGELING

Regeling over het Eigen Vermogen
Bijdragen die uit hoofde van de regeling worden ingehouden en de te ontvangen surplus-vermogens worden voor elk de helft in het Afdelingsreserve en de Verkiezingsvoorziening gestort.

NIEUWE TEKST BIJDRAGEREGELING

Regeling over het Eigen Vermogen
Bijdragen die uit hoofde van de regeling worden ingehouden en de te ontvangen surplus-vermogens worden voor 50% toegevoegd aan de Bijdrageregeling en voor 50% aan de Algemene Reserve. De surplus van de vermogens in het jaar T0 wordt in vier gelijke bedragen verdeeld over de jaren T1 t/m T4.

HUIDIGE PRAKTIJK

Het geld bestemd voor het Afdelingsfonds dat niet wordt uitgekeerd, wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve.

NIEUWE TEKST BIJDRAGEREGELING

Afdelingsfonds

Wanneer in het jaar T0 het geld bestemd voor het Afdelingsfonds niet volledig wordt uitgekeerd, zal het restant in het jaar T1 voor 50% worden toegevoegd aan de Bijdrageregeling en voor 50% aan de Algemene Reserve.

HET TE NEMEN BESLUIT

Het partijbestuur legt het Congres het Congresvoorstel 'Medewerkers voor provinciale afdelingen' voor en vraagt het Congres te besluiten over:

- **optie 1:** De drie grootste provincies (Noord-Holland, Zuid-Holland en Noord-Brabant) krijgen de beschikking over een medewerker voor 6 uur per week en de andere provincies over een medewerker voor 4 uur per week.
- **optie 2:** Alle provincies krijgen de beschikking over een medewerker voor 4 uur per week.

Bij aanneming van één van deze twee opties:

- zullen de medewerkers voor provinciale besturen structureel in de GroenLinks organisatie worden ingebed; en
- zullen de wijzigingen uit dit voorstel worden doorgevoerd in de Landelijke Bijdrageregeling voor Afdelingen.

BIJLAGE 1: FINANCIËLE GEVOLGEN CONGRESVOORSTEL

Financiële gevolgen van de voorgestelde wijzigingen in de Bijdrageregeling voor lokale afdelingen

TABEL OPTIE 1:

De drie grootste provincies (Noord-Holland, Zuid-Holland en Noord Brabant) krijgen de beschikking over een medewerker voor 6 uur per week en de andere provincies over een medewerker voor 4 uur per week.

GEVOLGEN VOOR LOKALE AFDELINGEN

Gerekend wordt met het ledenaantal van 1 december 2010.

Jaar		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
wijziging w.b. reiskosten ¹	€	6.900	7.400	7.400	7.400	7.400	7.400	7.400
kosten medewerkers ²	€	- 52.650	- 52.650	- 43.538	- 56.700	- 59.616	- 61.074	- 62.532
vrijval niet opgevraagde bijdragen ³	€	21.870	25.110	9.720	9.720	14.580	17.820	20.250
vrijval afdelings-fonds ⁴	€	0	6.075	8.100	8.100	0	4.050	6.075
vrijval Regeling Eigen Vermogen ⁵	€	7.290	7.290	8.910	8.910	8.910	8.910	8.910
totale verschil van de wijzigingen ⁶	€	- 16.590	- 6.775	- 9.408	- 22.570	- 28.726	- 22.894	- 19.897
ongewijzigde landelijke bijdrage ⁷	€	552.267	588.500	609.400	609.400	609.400	609.400	609.400
verschil in percentage ⁸	%	- 3,00%	- 1,15%	- 1,54%	- 3,70%	- 4,71%	- 3,76%	- 3,27%
bedrag per lid ongewijzigd ⁹	€	17,05	19,21	19,95	19,95	19,95	19,95	19,95
bedrag per lid gewijzigd ⁹	€	16,49	18,97	19,62	19,15	18,93	19,14	19,25
verschil bedrag per lid ⁹	€	- 0,56	- 0,24	- 0,33	- 0,80	- 1,02	- 0,81	- 0,70

TABEL OPTIE 2:

Alle provincies krijgen de beschikking over een medewerker voor 4 uur per week.

GEVOLGEN VOOR LOKALE AFDELINGEN

Gerekend wordt met het ledenaantal van 1 december 2010.

Jaar		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
wijziging w.b. reiskosten ¹	€	6.900	7.400	7.400	7.400	7.400	7.400	7.400
kosten medewerkers ²	€	- 52.650	- 48.600	- 39.488	- 54.108	- 55.566	- 57.024	- 58.482
vrijval niet opgevraagde bijdragen ³	€	21.870	25.110	9.720	9.720	14.580	17.820	20.250
vrijval afdelings-fonds ⁴	€	-	6.075	8.100	8.100	-	4.050	6.075
vrijval Regeling Eigen Vermogen ⁵	€	7.290	7.290	8.910	8.910	8.910	8.910	8.910
totale verschil van de wijzigingen ⁶	€	- 16.590	- 2.725	- 5.358	- 19.978	- 24.676	- 18.844	- 15.847
ongewijzigde landelijke bijdrage ⁷	€	552.267	588.500	609.400	609.400	609.400	609.400	609.400
verschil in percentage ⁸	%	- 3,00%	- 0,46%	- 0,88%	- 3,28%	- 4,05%	- 3,09%	- 2,60%
bedrag per lid ongewijzigd ⁹	€	17,05	19,21	19,95	19,95	19,95	19,95	19,95
bedrag per lid gewijzigd ⁹	€	16,49	19,11	19,76	19,24	19,08	19,28	19,39
verschil bedrag per lid ⁹	€	- 0,56	- 0,10	- 0,19	- 0,71	- 0,87	- 0,67	- 0,56

De financiële gevolgen voor de provinciale afdelingen zijn iets zwaarder: lokale afdelingen krijgen voortaan 81% van het beschikbare budget na aftrek kosten provinciale medewerkers, volgens de huidige bijdrageregeling is dat 80%. Provinciale afdelingen kregen en krijgen 12%.

Bij optie 1 varieert het verschil het waarschijnlijk tussen de 5,1 en 7,4%, bij optie 2 tussen de 1,7 en 5,2%.

De gevolg voor het Afdelingsfonds is dat het budget kleiner wordt, het verschil varieert waarschijnlijk tussen de 1,7 en 5,2 %.

UITLEG BIJ DE TABELLEN

In deze tabellen worden de consequenties van de wijzigingen in de Bijdrageregeling voor lokale afdelingen doorgerekend, alsof de regeling in 2011 is ingegaan en zijn de gevolgen die in dat geval in 2012 zouden zijn ontstaan doorgerekend.

Tot en met 2011 zijn de werkelijke cijfers ingevoerd, vanaf 2012 wordt gewerkt met schattingen. De bedragen voor 2012 zijn goed in te schatten omdat het jaar 2011 bijna afgerond is op het moment dat dit voorstel geschreven wordt. Voor de jaren daarop zijn de onzekerheidsmarges groter en geeft de tabel weer hoe het verschil met de huidige Bijdrageregeling kan variëren.

Bij alle berekeningen is uitgegaan van het ledenaantal van 1 december 2010.

Toelichting:

- 1:** Geeft het bedrag weer dat voorheen beschikbaar was voor reiskosten congresgangers en dat nu binnen de Bijdrageregeling beschikbaar blijft voor bijdragen aan de afdelingen.
- 2:** Hier staan de kosten van de provinciale medewerkers voor zover deze ten laste komen van de lokale afdelingen (t.w. 81% van de totale kosten).
- 3:** Geeft een schatting voor de niet opgevraagde bijdragen op basis van ervaringen uit eerdere jaren.
- 4:** Geeft de geschatte vrijval uit het Afdelingsfonds weer. De ervaring leert dat dit in de jaren van gemeenteraadsverkiezingen meestal € 0,- is.
- 5:** Geeft de geschatte gevolgen weer van het voorstel om de vrijval n.a.v. de Eigen Vermogen Regeling verdeeld over 4 jaar toe te voegen aan de Bijdrageregeling.
- 6:** Geeft het feitelijke verschil weer wat betreft het bedrag dat beschikbaar is voor de afdelingen voor en na het wijzigen van de bijdrageregeling.
- 7:** Geeft het bedrag weer dat beschikbaar zou zijn voor de bijdragen aan lokale afdelingen als deze wijzigingen niet zouden zijn doorgevoerd.
- 8:** Geeft het verschil in % van de nieuwe situatie in vergelijking met als de wijzigingen niet zouden zijn doorgevoerd.
- 9:** rij 10, 11 en 12 geven de bedragen per lid in € weer zonder wijziging, na wijziging en het verschil daar tussen.

CONGRESVOORSTEL INVOEREN LEDENREFERENDUM

WAT HOUDT HET VOORSTEL OP HOOFDLIJNEN IN?

- Uitvoering 'Anti-blokkenmotie' door herinvoering van het *lijstvolgordelijk advies*
- Uitvoering vervolg Commissie Bogers door invoering ledenreferendum

WAT GEBEURT ER ALS U INSTEMT MET DIT VOORSTEL?

- *Kandidatencommissies* brengen voortaan weer een *lijstvolgordelijk advies* uit
- De *Partijraad* houdt haar rol in het vaststellen van het Verkiezingsplan
- Alle *leden* krijgen voortaan een stem in de vaststelling van de kandidatenlijst
- Bij *tussentijdse verkiezingen* geldt een verkorte procedure: in dat geval zal het Congres de kandidatenlijst vaststellen.

GESCHIEDENIS VERKIEZINGSPROCEDURE BINNEN GROENLINKS

Sinds haar oprichting is binnen GroenLinks geëxperimenteerd met verschillende verkiezingsprocedures. Als fusiepartij was de eerste lijst waarmee we aan de Kamerverkiezingen deelnamen op een bijzondere manier tot stand gekomen: door onderhandelingen. De keer daarop (1994) werd als tweede partij in Nederland geëxperimenteerd met een lijsttrekkersreferendum. Dat leverde een veelbesproken duo-lijsttrekkersschap op, maar eveneens de constatering dat de toen gekozen procedure niet voor herhaling vatbaar was.

GroenLinks viel terug op de klassieke wijze van lijstvaststelling: per plek, op een Congres. Volgens sommigen leverde dat een te 'dichtgetimmerde' procedure op, die Congresdeelnemers te weinig keuze gaf. In 2004 leidde dat gevoel tot het aannemen van een motie 'Wij willen kunnen kiezen'. Die motie was het startsein voor het ontwikkelen van een nieuwe verkiezingsprocedure, waarbij werd gewerkt met een zogenaamd 'blokkensysteem'.¹ Met deze verkiezingsprocedure, die in 2006 tot stand is gekomen door toedoen van een commissie onder leiding van Harry Borghouts, zijn inmiddels vijf² kandidatenlijsten vastgesteld.

Een tweede commissie onder leiding van Jack Bogers heeft vervolgens in 2008 de verkiezingsprocedure grootschalig geëvalueerd en flink wat verbeteringen geadviseerd met als doel de procedure professioneler in te richten. Het advies van de commissie Bogers is in 2009

aan het congres voorgelegd met uitgewerkte voorstellen voor een professioneler ingerichte kandidatenprocedure en beroepsprocedure.

Toch ontstond gaandeweg bij veel Congresdeelnemers en andere betrokkenen ongenoegen over de verkiezingsprocedure, omdat met name de blokken zouden leiden tot een onoverzichtelijke en onevenwichtige totstandkoming van kandidatenlijsten, waarbij te weinig recht werd gedaan aan het advies van kandidatencommissies. Dit leidde tot het aannemen van een 'Anti-blokkenmotie' op het laatste Congres (5 februari 2011), waarin werd uitgesproken dat er voortaan weer een lijstvolgordelijk advies moest worden gepresenteerd.

Daarnaast was er onvrede onder leden over hun betrokkenheid bij de vaststelling van de kandidatenlijst. Het advies van de commissie Bogers om de lijstvolgorde via een ledenreferendum in te voeren is door de actualiteit van tussentijdse Tweede Kamer verkiezingen in 2010 niet uitgewerkt. Toegezegd is dat dit op een later moment in een congresvoorstel zou worden vervat. Het blijkt dat de verkiezingsprocedure zoals die nu gehanteerd wordt op onvoldoende steun kan rekenen. De twee voornaamste bezwaren zijn dat het bloksysteem de kandidatencommissies onvoldoende mogelijkheden biedt om te kunnen sturen op teamsamenstelling en dat leden in de huidige procedure minder invloed hebben op de totstandkoming van de kandidatenlijst dan gewenst.

WERKWIJZE VOORBEREIDING WIJZIGINGSVOORSTEL

Het partijbestuur heeft er voor gekozen om niet weer een commissie in het leven te roepen. De adviezen van de twee eerdere commissies bieden voldoende aanknopingspunten voor het doorvoeren van wijzigingen. Het Partijbestuur heeft in aanvulling daarop een flink aantal experts en betrokkenen gericht om advies gevraagd. Een overzicht hiervan, inclusief de adviezen van eerdere commissies en experts, vindt u op congres.groenlinks.nl

Ook zijn andere politieke partijen geraadpleegd. Hieruit bleek dat veel collega partijen momenteel de interne verkiezingsprocedure vernieuwen. Ook zij zijn bezig met het verder professionaliseren en democratiseren van hun procedures.

1. In het zgn. blokkensysteem wordt een kandidaat niet door de kandidatencommissie op een plek op de lijst gezet; de commissie geeft in haar advies aan voor welk blok (groep van plaatsen op de lijst) een kandidaat geschikt is (bv. lijsttrekker, de verkiesbare plaatsen, de opvolgingsplaatsen). In een lijstvolgordelijk advies geeft de commissie haar advies door een kandidaat op een plek op de lijst te plaatsen.
2. De kandidatenlijsten voor de Tweede Kamerverkiezing (2007 en 2010), voor de Eerste Kamerverkiezing (2007 en 2011) en de verkiezing van het Europees Parlement (2009).

UITGANGSPUNTEN WIJZIGINGSVOORSTEL

Het partijbestuur stelt voor de verkiezingsprocedure te wijzigen op twee onderdelen, die tegemoet komen aan de belangrijkste bezwaren. Uitgangspunt voor de nieuwe verkiezingsprocedure is dat:

- de kandidatencommissie een lijstvolgordelijk advies geeft;
- de vaststelling van de kandidatenlijst plaatsvindt door middel van een bindend digitaal referendum onder de leden.

Toelichting onderdeel lijstvolgordelijk advies commissie

Voortaan geven kandidatencommissies voor landelijke en Europese fracties hun advies over kandidaten in de vorm van een lijstvolgorde (in plaats van een advies voor een blok op de lijst). Dit biedt de commissie de mogelijkheid om in haar advies expliciet rekening te houden met de competenties van het team als geheel. Met een advies in de vorm van een lijstvolgorde wordt bovendien meer recht gedaan aan het voorbereidende werk van de kandidatencommissie en kan de commissie een evenwichtig advies geven met de juiste mix van bijvoorbeeld vernieuwing, deskundigheid en diversiteit. Voor het toetsen van de specifieke competenties en het bepalen van de lijstvolgorde hanteert de commissie het profiel en de criteria op basis van de opdracht van het partijbestuur. Deze opdracht vermeldt ook de wensen en eisen voor wat betreft de teamsamenstelling.

Toelichting onderdeel bindend kandidatenreferendum

De kandidatenlijsten voor de landelijke fracties (Tweede Kamer, Eerste Kamer en Europees Parlement) worden vastgesteld door middel van een bindend referendum onder alle stemgerechtigde leden. Dit betekent dat het dus niet langer het congres is dat de kandidatenlijsten vaststelt; deze taak wordt expliciet aan alle leden opgedragen en niet alleen aan de leden die het congres bijwonen. Daarbij is van belang dat in het referendum de hele kandidatenlijst wordt vastgesteld, inclusief de lijsttrekker. De techniek en de wijze waarop het referendum wordt gehouden is te vinden in de *bijlage Technische aspecten en inrichting referendum*.

WAT BETEKENT DE NIEUWE PROCEDURE IN DE PRAKTIJK?

- Voor de *kandidatencommissies* betekent dit dat er geen grote verandering komt in de werkwijze. Vanzelfsprekend wordt van hen wel verwacht dat er een *lijstvolgordelijk* advies wordt opgesteld. De kandidatencommissie brengt advies uit aan de leden van GroenLinks.
- Voor het *Congres* verandert er wel wat. De kandidatencommissie legt nog steeds verantwoording af aan het Congres, maar de vaststelling van de kandidatenlijst geschiedt per referendum.
- De *Partijraad* blijft haar rol houden in het vaststellen van het verkiezingsplan, waar de opdracht aan de kandidatencommissie integraal onderdeel van uit maakt. Bij het opstellen van een lijstvolgordelijk advies zullen kandidatencommissies zich vooraf goed rekenschap moeten geven van de gewenste teamsamenstelling en specifieke kwaliteiten of expertises.
- *Alle leden* krijgen voortaan een stem in de vaststelling van de kandidatenlijst. Om hun keuze te kunnen bepalen kunnen zij gebruik maken van het advies van de kandidatencommissie, bijeenkomsten verspreid over het land en informatie die via internet wordt verstrekt. Op de website van GroenLinks worden alle kandidaten in de gelegenheid gesteld zich te presenteren.
- Bij *tussentijdse verkiezingen* voor de Tweede Kamer is er een verkorte procedure. In dat geval zal het Congres de kandidatenlijst vaststellen. Er is dan immers onvoldoende tijd om op een verantwoorde wijze een referendum te organiseren. Immers, binnen 8 weken moet de werving en kandidaatstelling plaatsvinden, de kandidaten geselecteerd worden, het advies worden opgesteld, de beroepsprocedure doorlopen worden en de kandidatenlijst op het congres worden vastgesteld.

INWERKINGSTREDING CONGRESVOORSTEL

Bij aanneming van het (eventueel geamendeerde) congresvoorstel treedt de nieuwe verkiezingsprocedure niet direct in werking. Reden hiervoor is dat eerst de technische details van de digitale stemprocedure ingericht moet worden en stelsysteem uitgebreid getest wordt. Het partijbestuur zal daartoe een commissie instellen die deze technische uitwerking in 2012 gaat coördineren. De nieuwe verkiezingsprocedure zal vervolgens per 1 januari 2013 in werking treden.

BIJLAGE TECHNISCHE ASPECTEN EN INRICHTING REFERENDUM

Voorstel is dat de kandidatenlijsten voor de landelijke en Europese fracties (Tweede Kamer, Eerste Kamer en Europees Parlement) worden vastgesteld door middel van een bindend referendum onder alle stemgerechtigde leden. Dit betekent dat niet langer het congres de kandidatenlijsten vaststelt. Deze taak komt expliciet bij alle leden te liggen en niet alleen bij de leden die het congres bijwonen. Daarbij is van belang dat middels het referendum de hele kandidatenlijst wordt vastgesteld, inclusief de lijsttrekker. Hieronder staan de kenmerken en de uitgangspunten voor de technische inrichting van het bindende “kandidatenreferendum” vermeldt. Bij aanneming van het congresvoorstel vindt de verdere uitwerking van de techniek in 2012 plaats.

KIESSYSTEEM

- Het referendum maakt gebruik van het zogenaamde Single Transferable Vote systeem (kortweg STV). Dit systeem is binnen GroenLinks met succes toegepast bij het Europees lijsttrekkersreferendum in 2009. Het STV simuleert als het ware een vergadering waarop een lijst wordt vastgesteld en sluit daarmee het beste aan op bij de wijze van stemming zoals die in de huidige procedure op het congres plaatsvindt. Daarnaast kent het systeem de minste gevoeligheid voor strategisch stemmen. Bijkomend voordeel ten opzichte van andere systemen is dat in het STV stemmen niet verloren gaan, omdat ook de tweede, derde en verdere voorkeuren worden betrokken bij het bepalen van de uitslag. Kijk voor uitgebreidere toelichting op het STV op congres.groenlinks.nl
- Blanco stemmen is mogelijk. Hiertoe wordt op het stemformulier de kandidaat blanco toegevoegd. Door te stemmen op kandidaat blanco vult een stemmer de rest van de lijst blanco in omdat hij/zij geen van de beschikbare kandidaten geschikt vindt voor deze plaatsen. Deze blanco stemmen tellen mee voor het bepalen van de kiesdrempel.

RANDVOORWAARDEN

- Het referendum vindt digitaal plaats. Daarbij wordt een alternatief geboden voor leden zonder toegang tot internet: stemmen per telefoon. Als minimale vereisten gelden voor zowel het digitale stemmen als het stemmen per telefoon dat het stemgeheim gewaarborgd moet zijn en dat iemand slechts één keer kan stemmen.
- De uiteindelijke opzet, spelregels, uitvoering, bekendmaking, vastlegging en verslaglegging van het referendum wordt verzorgd door de referendumcommissie, die door het partijbestuur wordt ingesteld. De werkwijze van de commissie wordt vastgelegd in een protocol dat door de toezichtraad, op voordracht van het partijbestuur,

wordt vastgesteld.

- Het stemformulier op internet wordt zo ingericht dat links de geadviseerde kandidaten in een (willekeurige) volgorde verschijnt. Stemmers kunnen plaatsen invullen door namen te slepen naar de lege kandidatenlijst die rechts in het scherm staat. Om te stemmen dienen leden zelf kandidaten in een volgorde te plaatsen. Het is daarbij niet mogelijk om via een druk op de knop het advies van de kandidatencommissie in één keer over te nemen.
- Het stemgeheim wordt gewaarborgd op dezelfde wijze als in 2009 is gebeurd tijdens het lijsttrekkersreferendum voor de verkiezing van de lijsttrekker voor de Europese Verkiezingen.
- Bij het opzetten van het systeem voor het digitale referendum wordt de mate waarin het systeem tegen hacking bestand is getest. Indien nodig wordt het systeem aangepast.

DEFINITIEVE LIJST

- De laatste plaatsen op de kandidatenlijst worden gereserveerd voor zogenaamde lijstduwers. Dit zijn kandidaten die vanwege hun (lokale) bekendheid en hun vermogen tot het trekken van extra stemmen op de lijst worden geplaatst. Lijstduwers worden door het partijbestuur gekozen en toegevoegd aan de kandidatenlijst na het kandidatenreferendum.
- Op het digitale stemformulier kunnen kandidaten op alle plekken geplaatst worden. Kandidaten kunnen echter voorafgaand aan het referendum hun beschikbaarheid aangeven. Net als in de huidige procedure hebben kandidaten de mogelijkheid om zich terug te trekken. Hiertoe krijgen kandidaten direct na de bekendmaking van de (voorlopige) uitslag van het referendum gelegenheid hun kandidatuur te handhaven of in te trekken. De definitieve uitslag van het referendum wordt na het verwerken van de beschikbaarheid opgesteld. Als een kandidaat besluit zich terug te trekken van de kandidatenlijst schuiven alle onderstaande kandidaten een plek omhoog op de lijst.

OVERIGE ZAKEN

- De te volgen route bij reguliere verkiezingen voor de Tweede Kamer en het Europees Parlement is dat het kandidatenreferendum plaatsvindt nadat het concept-verkiezingsprogramma is gepubliceerd. Kandidaten kunnen zich op die manier voorafgaand aan het referendum informeren en committeren aan het verkiezingsprogramma. Op het congres wordt vervolgens het verkiezingsprogramma vastgesteld.
- Lokale en provinciale afdelingen kunnen kiezen op welke manier zij hun (lokale) kandidatenlijst

vaststellen: via de algemene ledenvergadering of via een lokaal referendum.

- Bij de val van een kabinet wordt een referendum georganiseerd mits dat in verband met de tijd tot aan de verkiezingen mogelijk is. Indien er onvoldoende tijd is wordt de kandidatenlijst op het congres vastgesteld. In dat geval wordt per plaats gestemd conform de huidige, algemene stemmingsprocedure.

ROL INTERNE CAMPAGNE

Het overstappen naar een digitale procedure betekent dat er meer van de partijorganisatie wordt verwacht voor wat betreft het organiseren van de interne campagne. De mogelijkheid voor leden om zich te kunnen informeren over de kandidaten is immers essentieel voor een geslaagd ledenreferendum. Het Landelijk Bureau speelt hier een belangrijke rol in met het bieden van een (digitaal) platform voor alle kandidaten. Aanvullend hierop zullen er vanuit het Landelijk Bureau regiobijeenkomsten worden gecoördineerd; op deze bijeenkomsten kunnen leden kennismaken met de (top)kandidaten, gaan kandidaten onderling in debat en is de kandidatencommissie aanwezig om haar advies nader toe te lichten. Deze interne campagne vervangt het campagnevoeren en de presentatie van kandidaten zoals dat tot nu op het congres plaatsvond.

ROL KANDIDATENCOMMISSIES

De nieuwe verkiezingsprocedure heeft ook gevolgen voor de werkwijze van de kandidatencommissie. Zij zal haar advies vorm gaan geven in een lijstvolgorde en kan daarmee beter de teamsamenstelling overzien en daarover beter adviseren. Leden van de kandidatencommissie worden ook uitgenodigd voor de regiobijeenkomsten, bijvoorbeeld voor het toelichten van hun werkzaamheden en het advies. Tot slot zullen de werkzaamheden van de kandidatencommissie breder worden gecommuniceerd, zodat het proces inzichtelijker wordt. Via de partijraad kunnen leden input geven over de kaders waarbinnen de kandidatencommissie gaat werken.

VOORSTELLEN TOT WIJZIGING VAN DE STATUTEN EN HET HUISHOUDELIJK REGLEMENT VAN GROENLINKS TEN AANZIEN VAN DE VERKIEZINGSPROCEDURE

DEELVOORSTEL 1: LIJSTVOLGORDELIJK ADVIES

Voorstel is dat de kandidatencommissies die de kandidaten voor de verkiezingen van de Tweede Kamer, Eerste Kamer en het Europees parlement aanwijzen, geen groslijst meer opstellen met een indeling in blokken, maar dat zij een advies geven over een bepaalde lijstvolgorde. Ook kandidatencommissie op provinciaal en lokaal niveau kunnen deze procedure overnemen als ze willen. De blokindeling komt in de statuten en het huishoudelijk reglement dus te vervallen.

Huidige bepalingen Huishoudelijk Reglement

Artikel 36, tweede en derde lid

1. Het partijbestuur stelt het profiel en criteria voor landelijke kandidatenlijsten vast. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de verschillende blokken op de verkiezingslijst.
2. Het partijbestuur besluit over de lengte van de lijst en de onderverdeling in verschillende blokken. De blokken bestaan uit:
 - blok 1: kandidaten voor de functie van lijsttrekker
 - blok 2: de kandidaten die geschikt worden geacht voor een verkiesbare plek;
 - blok 3: de kandidaten die geschikt worden geacht om de zittende fractieleden op te volgen;
 - blok 4: overige kandidaten

Artikel 40

1. De kandidatencommissie:
 - a. publiceert een oproep tot kandidaatstelling in het ledenblad, met daarbij de door het partijbestuur vastgestelde profielen en criteria alsmede de kandidaatstellingstermijn;
 - b. werft actief kandidaten, met dien verstande dat bij de samenstelling van de kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement voorafgaand aan de werving de desbetreffende fracties worden geraadpleegd;
 - c. beoordeelt alle kandidaten op hun geschiktheid en integriteit. Daartoe bevraagt zij de kandidaten zonodig op hun kennis en vaardigheden, trekt zij zonodig de opgegeven referenties na en wint zij informatie in over het functioneren van de desbetreffende huidige fractie of het partijbestuur en de individuele leden die zich kandidaat hebben gesteld;
 - d. stelt een groslijst op van de kandidaten die zij geschikt acht voor de kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement, conform de blokindeling uit artikel 36, lid 3;
 - e. doet voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer en het Europees Parlement een voordracht voor het lijsttrekkerschap voor het referendum, bedoeld in artikel 52, van bij voorkeur tenminste twee kandidaten. Slechts in bijzondere gevallen kan de kandidatencommissie hier van afwijken. De commissie legt hierover verantwoording af aan het partijbestuur.
 - f. maakt voor de verkiezing van de leden van het partijbestuur een groslijst waarbij voor elke functie binnen het partijbestuur bij voorkeur ten minste twee kandidaten worden gesteld. Slechts in bijzondere gevallen kan de commissie hiervan afwijken;
 - g. geeft per kandidaat een gemotiveerde beschrijving van haar bevindingen, opdat de leden zich een oordeel over de kandidaten kunnen vormen. De kandidatencommissie onderbouwt haar oordeel over de geschiktheid van de kandidaat voor een blok op basis van de door het partijbestuur vastgestelde profielen en criteria;
 - h. doet op basis van de door het partijbestuur vastgestelde profielen en criteria aanbevelingen voor de lijst of het partijbestuur als geheel;
 - i. stelt de kandidaten uiterlijk 4 weken voor publicatie van de groslijst vertrouwelijk van haar oordeel op de hoogte en geeft alle kandidaten de gelegenheid om zich uit de procedure terug te trekken of tegen het oordeel bezwaar en beroep in te stellen;
 - j. past de groslijst en de voordracht aan de hand van de beslissing op bezwaar of beroep aan en verwijdert de

- namen van de kandidaten die hebben besloten zich uit de procedure terug te trekken;
- k. publiceert de groslijst en de voordracht indien de termijn voor bezwaar en beroep ongebruikt is verstreken of de aanpassingen uit lid 1, onderdeel j hebben plaatsgevonden.
2. Degene die door de kandidatencommissie ongeschikt is bevonden voor alle blokken van de lijst of het partijbestuur, is hiermee geen kandidaat meer, tenzij zijn of haar bezwaar of beroep gegrond is verklaard.

WIJZIGINGSVOORSTEL 1: INVOEREN LIJSTVOLGORDELIJK ADVIES

Onder vernummering van het vierde, vijfde en zesde lid tot het derde, vierde en vijfde lid komt artikel 36, tweede lid, te luiden:

2. Het partijbestuur stelt het profiel en de criteria voor de kandidaten voor de landelijke kandidatenlijsten vast en neemt een besluit over de lengte van de lijst.

Artikel 40 komt te luiden:

1. De kandidatencommissie:
 - a. publiceert een oproep tot kandidaatstelling in het ledenblad, met daarbij een verwijzing naar de door het partijbestuur vastgestelde profielen en criteria alsmede de kandidaatstellingstermijn;
 - b. werft actief kandidaten, met dien verstande dat bij de samenstelling van de kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement voorafgaand aan de werving de desbetreffende fracties worden geraadpleegd;
 - c. beoordeelt alle kandidaten op hun geschiktheid en integriteit. Daartoe bevraagt zij de kandidaten zonedig op hun kennis en vaardigheden, trekt zij zonedig de opgegeven referenties na en wint zij informatie in over het functioneren van de desbetreffende huidige fractie of het huidige partijbestuur en de individuele leden die zich kandidaat hebben gesteld;
 - d. stelt een advies vast voor de kandidaten die zij geschikt acht voor de kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement en geeft een advies over de volgorde van deze kandidaten op de kandidatenlijst;
 - e. doet een voordracht voor het lijsttrekkerschap voor het referendum, zoals bedoeld in artikel 49, derde lid, van de Tweede Kamer en het Europees Parlement van bij voorkeur tenminste twee kandidaten. Slechts in bijzondere gevallen kan de kandidatencommissie hiervan afwijken. De commissie legt hierover verantwoording af aan het partijbestuur.
 - f. maakt voor de verkiezing van de leden van het partijbestuur een advies waarbij voor elke functie binnen het partijbestuur bij voorkeur ten minste twee kandidaten worden gesteld. Slechts in bijzondere gevallen kan de commissie hiervan afwijken;
 - g. geeft per kandidaat een gemotiveerde beschrijving van haar bevindingen, opdat de leden zich een oordeel over de kandidaten en hun plaats op de lijst kunnen vormen. De kandidatencommissie onderbouwt haar oordeel over de geschiktheid van de kandidaat op basis van de door het partijbestuur vastgestelde profielen en criteria en de afwegingen die zij voor wat betreft de teamsamenstelling heeft gemaakt. Bij het advies voor het partijbestuur doet de commissie ook aanbevelingen voor het partijbestuur als geheel;
 - h. stelt de kandidaten uiterlijk 4 weken voor publicatie van het advies vertrouwelijk van haar oordeel op de hoogte en geeft alle kandidaten de gelegenheid om zich uit de procedure terug te trekken of tegen het oordeel bezwaar en beroep in te stellen;
 - i. past haar voordracht naar aanleiding van de beslissing op bezwaar of beroep aan en verwijdert de namen van de kandidaten die hebben besloten zich uit de procedure terug te trekken;
 - j. publiceert haar voordracht indien de termijn voor bezwaar en beroep ongebruikt is verstreken of de aanpassingen uit lid 1, onderdeel i hebben plaatsgevonden.
2. Degene die door de kandidatencommissie ongeschikt is bevonden voor de kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement of het partijbestuur, is hiermee geen kandidaat meer, tenzij zijn of haar bezwaar of beroep gegrond is verklaard.

DEELVOORSTEL 2: INVOEREN REFERENDUM VOOR VASTSTELLEN LANDELIJKE KANDIDATENLIJSTEN

Voorstel is dat voor het vaststellen van de volledige kandidatenlijst voor de verkiezingen van de Tweede Kamer, Eerste Kamer en het Europees parlement een bindend kandidatenreferendum wordt gehouden. Dit betekent dat ook de lijsttrekker in beginsel via hetzelfde referendum wordt vastgesteld. Het kandidatenreferendum biedt leden de mogelijkheid op een meer directe manier de gehele kandidatenlijsten vast te stellen. Tegelijkertijd brengt het voorstel met zich mee dat het congres niet langer het in de statuten aangewezen orgaan is dat de kandidatenlijst vaststelt. Dit moet in de statuten en het huishoudelijk reglement tot uitdrukking komen.

De keuze voor het bindende kandidatenreferendum wordt vastgelegd in de statuten, de concrete procedure van het kandidatenreferendum wordt in het huishoudelijk reglement opgenomen. Daarbij wordt ook geregeld dat de toezichtraad onder bepaalde bijzondere omstandigheden kan besluiten van het kandidatenreferendum of het lijsttrekkersreferendum af te zien of kan besluiten een apart lijsttrekkersreferendum te organiseren. Bijvoorbeeld wegens tijdgebrek bij tussentijdse verkiezingen.

Het kandidatenreferendum en, indien van toepassing, het lijsttrekkersreferendum wordt uitgevoerd door een door het partijbestuur te benoemen referendumcommissie. De benoeming, werkwijze en bevoegdheden van de commissie worden in een aparte paragraaf opgenomen.

Huidige bepaling Statuten

Artikel 13.

1. Aan het Congres komen, als hoogste orgaan van de Vereniging, alle bevoegdheden toe, die niet door de wet, deze statuten of reglementen aan andere organen zijn opgedragen.
2. Het Congres bepaalt op hoofdlijnen het beleid van het partijbestuur en beoordeelt de uitvoering van het beleid door het partijbestuur.
3. Het Congres beoordeelt het beleid van de fracties van GroenLinks in de Eerste en in de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van de delegatie in het Europese Parlement.
4. Het Congres wijst de kandidaten aan voor de verkiezingen van de leden van de Eerste en de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van het Europese Parlement. De wijze waarop kandidaten worden gesteld wordt geregeld in of bij het huishoudelijk reglement.
5. In of bij het huishoudelijk reglement kan worden bepaald en geregeld dat andere organen de door het Congres vastgestelde kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer kunnen aanvullen.
6. Het Congres is belast met de vaststelling van politieke programma's en van verkiezingsprogramma's voor de verkiezingen van de leden van de Tweede Kamer en van het Europese Parlement.

WIJZIGINGSVOORSTEL 2.1 VERANKERING KANDIDATENREFERENDUM IN DE STATUTEN

Onder vernummering van de artikelen 12 tot en met 46 tot de artikelen 13 tot en met 47, wordt na artikel 11 een nieuw artikel ingevoegd luidende:

Artikel 12:

1. De stemgerechtigde leden kiezen de lijsttrekker en stellen de kandidatenlijst voor de verkiezingen van de Eerste en de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van het Europees Parlement vast middels een bindend referendum.
2. De wijze waarop de kandidaten worden gesteld en de wijze waarop het bindend referendum wordt gehouden alsmede de situaties waarin van het eerste lid wordt afgeweken, worden geregeld in het huishoudelijk reglement.
3. In of bij het huishoudelijk reglement kan worden bepaald en geregeld dat andere organen de door de stemgerechtigde leden vastgestelde kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer kunnen aanvullen.

Onder vernummering van het vijfde en zesde lid tot het vierde en vijfde lid, wordt artikel 13, vierde lid, geschrapt.

Huidige bepalingen Huishoudelijk Reglement

Artikel 28, eerste lid

1. Een ieder die als kandidaat op een kandidatenlijst voor een functie als volksvertegenwoordiger staat, moet lid zijn van GroenLinks. Met kandidatenlijst wordt hier bedoeld de concept-kandidatenlijst die aan de ledenvergadering c.q. het Congres wordt gepresenteerd.

Artikel 29, derde lid

3. In bijzondere gevallen kan het op het desbetreffende niveau betrokken bestuur (afdelingsbestuur of provinciaal bestuur of partijbestuur) besluiten om een volksvertegenwoordiger voor een extra periode toegang tot de kandidaatstelling te verlenen. Een dergelijk besluit wordt met de bijbehorende argumentatie schriftelijk gemeld aan de algemene ledenvergadering op het desbetreffende niveau en aan het partijbestuur. Het partijbestuur meldt het besluit inzake de extra periode van landelijke vertegenwoordigers aan de toezichtraad.

Artikel 31, eerste lid

1. Volksvertegenwoordigers kunnen alleen worden teruggeroepen door het orgaan dat belast is met de vaststelling van de kandidatenlijst voor het desbetreffende vertegenwoordigend lichaam.

Artikel 49

Het Congres waarop de kandidatenlijst wordt samengesteld, vindt plaats uiterlijk zes weken voor de dag van de kandidaatstelling, zoals bedoeld in de Kieswet. De datum van het verkiezingscongres wordt bepaald en tijdig gepubliceerd door het partijbestuur.

Artikel 50.

Ter voorbereiding van het verkiezingscongres geldt het volgende tijdschema:

1. Uiterlijk twaalf maanden voor het congres stemt de partijraad in met het voorstel van het partijbestuur voor het verkiezingsplan.
2. Uiterlijk elf maanden voor het Congres voorziet het partijbestuur in:
 - a. benoeming van de kandidatencommissie, zoals bedoeld in art. 38.
 - b. vaststelling van de door deze commissie te hanteren kaders rond profiel, criteria en indien van toepassing de onderverdeling van de blokken zoals bedoeld in artikel 36.
 - c. het vastleggen van de samenstelling (minimaal drie leden), de termijn en het mandaat van de referendumcommissie.
3. De kandidatencommissie zorgt ervoor dat uiterlijk tien maanden voor het Congres in het ledenblad een oproep tot kandidaatstelling verschijnt, waarbij ook de door het partijbestuur vastgestelde profiel en criteria worden gepubliceerd.
4. Tot uiterlijk acht maanden voor het Congres kunnen kandidaten gesteld worden bij de kandidatencommissie.
5. De kandidatencommissie publiceert uiterlijk vier maanden voor het Congres de groslijst met haar oordeel over de geschiktheid van kandidaten ten behoeve van de interne campagne.
6. De lijsttrekker wordt twee tot drie maanden voor het congres gekozen door middel van een besluitvormend ledenreferendum.
7. Uiterlijk een maand voor het lijsttrekkersreferendum doet de commissie een voordracht aan de leden zonder een voorkeur uit te spreken van bij voorkeur ten minste twee en maximaal drie door de commissie geschikt geachte kandidaten. Slechts in bijzondere gevallen kan de kandidatencommissie hier van afwijken; de commissie legt hierover verantwoording af aan het partijbestuur.
8. Enkel kandidaten die door de kandidatencommissie worden voorgedragen voor het lijsttrekkerschap (blok1) kunnen deelnemen aan het lijsttrekkersreferendum.
9. Uiterlijk een maand voor het congres start de interne campagne voor de rest van de lijst.
10. Indien er slechts een kandidaat wordt voorgedragen, vindt er geen lijsttrekkersreferendum plaats, maar wordt de lijsttrekker op het congres gekozen.

Artikel 51.

1. Het partijbestuur is verantwoordelijk voor de interne campagne van zowel lijsttrekker als de rest van de kandidatenlijst.
2. Het partijbestuur legt de regels voor de interne campagne vast in een protocol.

Artikel 52.

1. Om gekozen te worden heeft een kandidaat meer dan 50% van de uitgebrachte stemmen nodig.
2. Indien geen der kandidaten meer dan de helft van de uitgebrachte stemmen op zich weet te verenigen, vindt verkiezing plaats op het kandidatencongres.
3. Het referendum is slechts geldig wanneer tenminste 30 procent van de stemgerechtigde leden een stem heeft uitgebracht.
4. Indien er geen lijsttrekker door middel van het referendum verkozen is wordt de lijsttrekker gekozen op het congres.

Artikel 53.

1. Gestemd wordt door op het (elektronische) stembiljet een of meer kandidaten te noteren in volgorde van voorkeur. Op het stembiljet wordt de mogelijkheid gegeven blanco te stemmen. Een stembiljet geldt in eerste instantie als een stem van de eerste voorkeur. Een kandidaat met meer dan de helft van de geldige stemmen is gekozen.
2. Indien geen kandidaat aan deze voorwaarde voldoet wordt steeds de kandidaat met het geringste aantal biljetten afgewezen. Hebben tenminste twee kandidaten een zelfde geringste aantal biljetten, dan wordt door loting bepaald welke kandidaat wordt afgewezen. Elk van de biljetten voor de afgewezen kandidaat wordt toegekend aan de erop genoemde kandidaat van eerstvolgende voorkeur, die nog niet is afgewezen. Biljetten waarop geen verdere voorkeur wordt genoemd zijn uitgeput. Een kandidaat met meer dan de helft van de niet uitgeputte stemmen is gekozen.
3. De uitslag wordt conform lid 2 in rondes berekend, waarbij het maximale aantal rondes gelijk is aan het aantal kandidaten minus 1.

Artikel 54.

1. Het partijbestuur benoemt een referendumcommissie die verantwoordelijk is voor vaststelling en bekendmaking van het tijdschema, het verloop van de stemming en de vaststelling van de uitslag.
2. De referendumcommissie legt de regels voor de stemprocedure en haar eigen werkwijze vast in een protocol.
3. Indien de juistheid van de uitslag wordt betwist dient er direct bij de bekendmaking een beroep te worden ingesteld. In geval van beroep volgt er een hertelling.

Artikel 55

1. Voor de stemming op het congres wordt de lijst onderverdeeld in blokken zoals deze zijn vastgesteld door het partijbestuur conform artikel 36.
2. Kandidaten zijn slechts die personen die door de kandidatencommissie daarvoor als geschikt zijn beoordeeld of door de Commissie voor Geschil en beroep in de beroepsfase alsnog als kandidaat zijn aangemerkt.
3. Het kandidatencongres stelt de kandidatenlijst definitief vast.

Artikel 56.

1. De artikelen 49 en 50 uit het Verkiezingsreglement voor de Tweede Kamer zijn bij de samenstelling van de kandidatenlijst voor de Eerste Kamer van overeenkomstige toepassing met uitzondering van het bepaalde in lid 5 en 6.
2. Bij de toepassing van artikel 50 worden alle termijnen genoemd in de leden 1, 2, 3, en 5 van dat artikel met één maand verminderd.

Artikel 59.

1. De artikelen 49 en 50 uit het Verkiezingsreglement voor de Tweede Kamer zijn bij de samenstelling van de kandidatenlijst voor het Europese Parlement van overeenkomstige toepassing.
2. Bij de toepassing van artikel 50 worden alle termijnen genoemd in de leden 1, 2, 3, 4, 5 en 7 van dat artikel met één maand verminderd.

Artikel 60.

De provinciale ledenvergadering waarop de kandidatenlijst wordt samengesteld, vindt plaats uiterlijk zes weken voor de dag van de kandidaatstelling, zoals bedoeld in de Kieswet. De datum van deze ledenvergadering wordt bepaald en tijdig gepubliceerd door het provinciaal bestuur.

Artikel 61.

Ter voorbereiding van de samenstelling van de kandidatenlijst geldt het volgende tijdschema:

1. Uiterlijk zeven maanden voor de ledenvergadering roept het provinciaal bestuur de leden in de provincie op kandidaten te stellen voor het lidmaatschap van Provinciale Staten.
2. Tot uiterlijk drie maanden voor de ledenvergadering kunnen de leden uit de provincie schriftelijk en ondertekend namen van kandidaten indienen bij het provinciaal bestuur.
3. Tot uiterlijk twee maanden voor de ledenvergadering hebben de gestelde kandidaten gelegenheid bij het provinciaal bestuur hun bereidverklaringsformulier in te dienen. Een kandidaat die niet reageert of de genoemde termijn overschrijdt wordt geacht niet te hebben bewilligd.
4. Uiterlijk tien dagen voor de ledenvergadering worden de gegevens van de kandidaten, eventueel aangevuld met een advies van het provinciaal bestuur, schriftelijk voorgelegd aan alle in de provincie woonachtige leden.
5. Ter uitvoering van de onder 1 t/m 4 genoemde bepalingen benoemt de provinciale ledenvergadering een kandidatencommissie.

Artikel 62, derde lid.

3. Voor de kopplaatsen wordt per plaats gestemd. De provinciale ledenvergadering kan besluiten voor de aanbevelingsplaatsen een blokstemming te houden.

Artikel 64.

Ter voorbereiding van de samenstelling van de kandidatenlijst geldt het volgende tijdschema:

1. Uiterlijk zeven maanden voor de ledenvergadering roept het afdelingsbestuur de leden van de afdeling op kandidaten te stellen voor het lidmaatschap van de (deel)gemeenteraad.
2. Tot uiterlijk drie maanden voor de ledenvergadering kunnen de leden van de afdeling schriftelijk en ondertekend namen van kandidaten indienen bij het afdelingsbestuur.
3. Tot uiterlijk twee maanden voor de ledenvergadering hebben de gestelde kandidaten gelegenheid bij het afdelingsbestuur hun bereidverklaringsformulier in te dienen. Een kandidaat die niet reageert of de genoemde termijn overschrijdt wordt geacht niet te hebben bewilligd.
4. Uiterlijk tien dagen voor de ledenvergadering worden de gegevens van de kandidaten, eventueel aangevuld met een advies van het afdelingsbestuur, schriftelijk voorgelegd aan alle in de afdeling woonachtige leden.
5. Ter uitvoering van de onder 1 t/m 4 genoemde bepalingen benoemt de afdelingsledenvergadering een kandidatencommissie.

Artikel 66, derde lid 3

3. Voor de kopplaatsen wordt per plaats gestemd. De ledenvergadering kan besluiten voor de aanbevelingsplaatsen een blokstemming te houden.

WIJZIGINGSVOORSTEL 2.2 UITWERKING KANDIDATENREFERENDUM IN HET HUISHOUDELIJK REGLEMENT

Artikel 28, eerste lid, komt te luiden:

1. Een ieder die als kandidaat op een kandidatenlijst voor een functie als volksvertegenwoordiger staat, moet lid zijn van GroenLinks. Met kandidatenlijst wordt hier bedoeld de concept-kandidatenlijst die aan de leden tijdens het kandidatenreferendum, het lijsttrekkersreferendum of aan het Congres of een algemene ledenvergadering wordt gepresenteerd.

Artikel 29, derde lid, komt te luiden:

3. In bijzondere gevallen kan het op het desbetreffende niveau betrokken bestuur (afdelingsbestuur of provinciaal bestuur of partijbestuur) besluiten om een volksvertegenwoordiger voor een extra periode toegang tot de kandidaatstelling te verlenen. Een dergelijk besluit wordt met de bijbehorende argumentatie schriftelijk gemeld aan de algemene ledenvergadering op het desbetreffende niveau, en aan het partijbestuur. Het partijbestuur meldt het besluit inzake de extra periode van landelijke vertegenwoordigers aan de toezichtraad en aan de leden tijdens het referendum waarbij de kandidatenlijst wordt vastgesteld of de lijsttrekker wordt gekozen.

Artikel 31, eerste lid, komt te luiden:

1. Volksvertegenwoordigers kunnen worden teruggeroepen door het Congres of de algemene ledenvergadering van de afdeling.

Artikel 49 komt te luiden:

1. Het congres stelt ten behoeve van de verkiezingen voor de Tweede Kamer een verkiezingsprogramma vast. Het verkiezingscongres vindt uiterlijk zes weken voor de dag van de kandidaatstelling zoals bedoeld in de Kieswet, plaats. De datum van het congres wordt bepaald en tijdig gepubliceerd door het partijbestuur.
2. De stemgerechtigde leden stellen de kandidatenlijst voor de verkiezingen van de Tweede Kamer vast. Dit gebeurt middels een kandidatenreferendum. Dit referendum vindt uiterlijk drie maanden voor het verkiezingscongres plaats.
3. De stemgerechtigde leden kiezen de lijsttrekker. Dit gebeurt in de regel eveneens tijdens het kandidatenreferendum. De toezichtraad kan onder bijzondere omstandigheden besluiten een apart lijsttrekkersreferendum te organiseren.

Artikel 50 komt te luiden:

Ter voorbereiding van het kandidatenreferendum, het lijsttrekkersreferendum en het verkiezingscongres geldt het volgende tijdschema:

1. Uiterlijk twaalf maanden voor het verkiezingscongres stemt de partijraad in met het voorstel van het partijbestuur voor het verkiezingsplan.
2. Uiterlijk elf maanden voor het verkiezingscongres voorziet het partijbestuur in:
 - a. benoeming van de kandidatencommissie, zoals bedoeld in artikel 38.
 - b. vaststelling van de door deze commissie te hanteren kaders rond profiel en criteria zoals bedoeld in artikel 36.
3. De kandidatencommissie zorgt ervoor dat uiterlijk tien maanden voor het verkiezingscongres in het ledenblad en op de website een oproep tot kandidaatstelling verschijnt, met daarbij ook een verwijzing naar de door het partijbestuur vastgestelde profiel en criteria.
4. Tot uiterlijk acht maanden voor het verkiezingscongres kunnen kandidaten gesteld worden bij de kandidatencommissie.
5. Uiterlijk drie maanden voor het verkiezingscongres start het kandidatenreferendum. Het partijbestuur besluit over de duur van de openstelling.
6. De kandidatencommissie publiceert uiterlijk twee weken voor het kandidatenreferendum een advies met haar oordeel over de geschiktheid van kandidaten en de plaats op de kandidatenlijst.

7. Enkel kandidaten die door de kandidatencommissie voor de kandidatenlijst worden voorgedragen of door de Commissie voor Geschil en beroep in de beroepsfase alsnog als kandidaat voor de kandidatenlijst zijn aangemerkt kunnen deelnemen aan het kandidatenreferendum.
8. De toezichtraad kan onder bijzondere omstandigheden, op voorstel van het partijbestuur, besluiten een apart lijsttrekkersreferendum te houden. Het partijbestuur besluit over het tijdschema van het lijsttrekkersreferendum en de duur van de openstelling.
9. De kandidatencommissie doet uiterlijk twee weken voor het lijsttrekkersreferendum een voordracht aan de leden van ten minste twee en maximaal drie door de commissie geschikt geachte kandidaten. Slechts in bijzondere gevallen kan de kandidatencommissie hier van afwijken; de commissie legt hierover verantwoording af aan het partijbestuur.
10. De commissie spreekt in haar voordracht voor het lijsttrekkersreferendum geen voorkeur voor de kandidaten uit.
11. Enkel kandidaten die door de kandidatencommissie als lijsttrekker worden voorgedragen of door de Commissie voor Geschil en beroep in de beroepsfase alsnog als kandidaat voor het lijsttrekkerschap zijn aangemerkt kunnen deelnemen aan het lijsttrekkersreferendum.
12. De interne campagne voor kandidaten voor het kandidatenreferendum en het lijsttrekkersreferendum begint met de bekendmaking van het advies van de kandidatencommissie .

Na huidig artikel 51 invoegen (met nieuwe kop) artikelen 52 t/m 55:

Kandidaten- en lijsttrekkersreferendum

Artikel 52 komt te luiden:

Het kandidatenreferendum en indien van toepassing het lijsttrekkersreferendum vinden in beginsel via internet plaats. Stemgerechtigde leden zonder toegang tot internet wordt de mogelijkheid geboden om via de telefoon te stemmen.

Artikel 53 komt te luiden:

1. Het partijbestuur draagt de organisatie van het kandidatenreferendum, en indien van toepassing het lijsttrekkersreferendum, op aan een referendumcommissie. De commissie is verantwoordelijk voor de bekendmaking van het tijdschema, het verloop van de stemming en de vaststelling van de uitslag van het referendum
2. De referendumcommissie bestaat uit vijf leden. Het partijbestuur benoemt de leden van de commissie voor een termijn van 4 jaar en legt het mandaat van de commissie vast.
3. De referendumcommissie legt haar werkwijze vast in een protocol. Het protocol wordt vervolgens door het partijbestuur vastgesteld.
4. Indien de juistheid van de uitslag van het kandidatenreferendum of het lijsttrekkersreferendum wordt betwist dient binnen 24 uur na de bekendmaking beroep te worden ingesteld bij de referendumcommissie.

Artikel 54 komt te luiden:

1. Tijdens het kandidatenreferendum wordt gestemd door op het elektronische stemformulier de kandidaten te noteren in volgorde van voorkeur. Op het formulier wordt de mogelijkheid gegeven om blanco te stemmen. Blanco stemmen tellen mee bij het bepalen van de kiesdrempel.
2. Voor het bepalen van de uitslag wordt per plaats het stelsysteem van de Single Transferable Vote toegepast.
3. Een formulier geldt in eerste instantie als een stem van eerste voorkeur. Een kandidaat met meer dan 50% van de geldige stemmen is gekozen. Indien geen der kandidaten aan deze voorwaarde voldoet wordt steeds de kandidaat met het geringste aantal stemmen afgewezen. Elk van de formulieren voor de afgewezen kandidaat worden toegekend aan de erop genoemde kandidaat van de eerstvolgende voorkeur. Hierbij tellen kandidaten die zijn afgewezen of die reeds zijn gekozen niet mee. Formulieren waarop geen verdere voorkeur wordt genoemd zijn uitgeput. Een kandidaat met meer dan de helft van de niet uitgeputte stemmen is gekozen.

4. De uitslag per plaats wordt conform lid 3 in telrondes berekend, waarbij het maximale aantal telrondes gelijk is aan het aantal beschikbare kandidaten.

Artikel 55 komt te luiden:

1. Tijdens het lijsttrekkersreferendum wordt gestemd door op het elektronische formulier de naam van de gewenste lijsttrekker te noteren. Op het stembiljet wordt de mogelijkheid gegeven om blanco te stemmen. Een blanco stem telt mee voor de bepaling van het opkomstpercentage; blanco stemmen tellen niet mee bij het bepalen van de kiesdrempel.
2. Om als lijsttrekker gekozen te worden heeft een kandidaat meer dan 50% van de uitgebrachte stemmen nodig. Indien geen der kandidaten meer dan de helft van de uitgebrachte stemmen op zich weet te verenigen, vindt verkiezing plaats op het verkiezingscongres of tijdens het kandidatenreferendum.

Artikel 56 komt te luiden:

Artikel 49 lid 2 en 3 en artikel 50 uit het Verkiezingsreglement voor de Tweede Kamer zijn bij de samenstelling van de kandidatenlijst voor de Eerste kamer van overeenkomstige toepassing.

Artikel 59 komt te luiden:

De artikelen 49 en 50 uit het uit het Verkiezingsreglement voor de Tweede Kamer zijn bij de samenstelling van de kandidatenlijst voor het Europees Parlement van overeenkomstige toepassing.

Artikel 60 komt te luiden:

De kandidatenlijst voor de verkiezingen van provinciale staten wordt vastgesteld tijdens een ledenvergadering of middels een kandidatenreferendum. De ledenvergadering of de vaststelling van de uitslag van het referendum vindt uiterlijk zes weken voor de dag van de kandidaatstelling, zoals bedoeld in de Kieswet plaats. De datum van de ledenvergadering of de periode waarin het referendum plaatsvindt wordt bepaald en tijdig gepubliceerd door het provinciaal bestuur.

Artikel 61 komt te luiden:

Ter voorbereiding van de samenstelling van de kandidatenlijst geldt het volgende tijdschema:

1. Uiterlijk zeven maanden voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum roept het provinciaal bestuur de leden in de provincie op kandidaten te stellen voor het lidmaatschap van Provinciale Staten.
2. Tot uiterlijk drie maanden voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum kunnen de leden uit de provincie schriftelijk en ondertekend namen van kandidaten indienen bij het provinciaal bestuur.
3. Tot uiterlijk twee maanden voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum hebben de gestelde kandidaten gelegenheid bij het provinciaal bestuur hun bereidverklaringsformulier in te dienen. Een kandidaat die niet reageert of de genoemde termijn overschrijdt wordt geacht niet te hebben bewilligd.
4. Uiterlijk tien dagen voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum worden de gegevens van de kandidaten, eventueel aangevuld met een advies van het provinciaal bestuur, schriftelijk voorgelegd aan alle in de provincie woonachtige leden.
5. Ter uitvoering van de onder 1 t/m 4 genoemde bepalingen benoemt de provinciale ledenvergadering een kandidatencommissie.

Artikel 62, derde lid komt te luiden:

3. Indien de kandidatenlijst tijdens een ledenvergadering wordt vastgesteld, wordt tijdens de ledenvergadering voor de kopplaatsen per plaats gestemd. De provinciale ledenvergadering kan besluiten voor de aanbevelingsplaatsen een blokstemming te houden. Indien een kandidatenreferendum wordt georganiseerd is artikel 54 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 64 komt te luiden:

Ter voorbereiding van de samenstelling van de kandidatenlijst geldt het volgende tijdschema:

1. Uiterlijk zeven maanden voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum roept het afdelingsbestuur de leden van de afdeling op kandidaten te stellen voor het lidmaatschap van de (deel)gemeenteraad.
2. Tot uiterlijk drie maanden voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum kunnen de leden van de afdeling schriftelijk en ondertekend namen van kandidaten indienen bij het afdelingsbestuur.
3. Tot uiterlijk twee maanden voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum hebben de gestelde kandidaten gelegenheid bij het afdelingsbestuur hun bereidverklaringsformulier in te dienen. Een kandidaat die niet reageert of de genoemde termijn overschrijdt wordt geacht niet te hebben bewilligd.
4. Uiterlijk tien dagen voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum worden de gegevens van de kandidaten, eventueel aangevuld met een advies van het afdelingsbestuur, schriftelijk voorgelegd aan alle in de afdeling woonachtige leden.
5. Ter uitvoering van de onder 1 t/m 4 genoemde bepalingen benoemt de afdelingsledenvergadering een kandidatencommissie.

Artikel 66, derde lid komt te luiden:

3. Indien de kandidatenlijst tijdens een ledenvergadering wordt vastgesteld, wordt tijdens de ledenvergadering voor de kopplaatsen per plaats gestemd. De provinciale ledenvergadering kan besluiten voor de aanbevelingsplaatsen een blokstemming te houden. Indien een kandidatenreferendum wordt georganiseerd is artikel 54 van overeenkomstige toepassing.

AMENDEMENTEN

Deelvoorstel 2: INVOEREN REFERENDUM VOOR VASTSTELLEN LANDELIJKE KANDIDATENLIJSTEN

Deelvoorstel 2: INVOEREN REFERENDUM VOOR VASTSTELLEN LANDELIJKE KANDIDATENLIJSTEN

Wijzigingsvoorstel 2.1: Verankering kandidatenreferendum in de Statuten

Nieuw ST Artikel 12

1 **Afdeling Utrecht-stad** **Categorie 1**

-- **Geen** -- eerste en tweede lid, "bindend referendum" **Vervangen door** "schriftelijke stemming"

[De term "referendum" wekt associaties aan een digitale keuze (stop/go), maar ook aan een zekere vrijblijvendheid over de toepassing van de uitslag. Deze vervanging moet vanzelfsprekend ook in het HR plaatsvinden op alle plaatsen waar naar deze stemming wordt verwezen.]

PB: Afwijzen. Hoewel we de intentie van het amendement begrijpen, hecht het partijbestuur aan een korte, heldere term. Met de term 'ledenreferendum' wil het partijbestuur aangeven dat het gaat om een procedure waar alle leden aan mogen deelnemen, en die resulteert in een bindend en definitief besluit. Ook bij de verkiezing van de lijsttrekker voor de Europese verkiezingen hebben we het begrip ledenreferendum gehanteerd en andere politieke partijen die een soortgelijke procedure voor de vaststelling van de kandidatenlijst kennen, hanteren de term 'ledenreferendum'. De voorgesteld toevoeging 'schriftelijke' geeft de onterechte associatie dat de stemming schriftelijk plaatsvindt, terwijl deze bij voorkeur digitaal wordt gehouden.

Deelvoorstel 2: INVOEREN REFERENDUM VOOR VASTSTELLEN LANDELIJKE KANDIDATENLIJSTEN

Wijzigingsvoorstel 2.2: Uitwerking kandidatenreferendum in het HR

2 **Afdeling Utrecht-stad** **Categorie 2**

-- **Geen** -- Indien het voorstel tot invoeren van het referendum wordt afgewezen: **vervangen door**

Uit het wijzigingsvoorstel 2.2 worden de betreffende artikelen voor het invoeren van het referendum in lokale en provinciale afdelingen overgenomen. Het betreft hier de wijzigingen in de Artikelen 28, 60, 61, 62, 64 en 66

[Afd. Utrecht stad heeft bij de gem verk in 2010 een succesvol ledenreferendum gehouden. De statuten geven niet de mogelijkheid om het referendum bindend te laten zijn wat de leden in Utrecht (ALV) graag wilden. Als het congres tegen het referendum stemmen, zegt dit niet dat zij tegen een referendum in de afdeling is. De gem. verkiezingen zijn wezenlijk anders dan landelijke en Eur. verkiezingen.]

PB: Overnemen. Sympathiek voorstel om afdelingen meer mogelijkheden te geven in de wijze waarop zij kandidatenlijsten willen vaststellen. Dit amendement is in lijn met het streven van het partijbestuur het bindend referendum op landelijk niveau als standaard in te stellen en als mogelijkheid aan te bieden aan lokale en provinciale afdelingen. Als voorwaarde blijft uiteraard gelden dat afdelingen vooraf duidelijk de regels en werkwijze rondom het bindend referendum (op een ledenvergadering) vastleggen en dat ook op lokaal niveau een referendumcommissie wordt ingesteld (conform Artikel 53 in het congresvoorstel).

Dit amendement wordt alleen in stemming gebracht indien wijzigingsvoorstel 2.1 niet is aangenomen.

3 **PARTIJBESTUUR** **Categorie 2**

Indien besloten wordt tot het invoeren van een bindend referendum voor afdelingen **toevoegen** Nieuw lid 61.4 en 64.4:

Indien een kandidatenreferendum wordt georganiseerd stelt het bestuur een referendumcommissie in conform artikel 53.

[Als voorwaarde blijft uiteraard gelden dat afdelingen vooraf duidelijk de regels en werkwijze rondom het bindend referendum (op een ledenvergadering) vastleggen en dat ook op lokaal niveau een referendumcommissie wordt ingesteld (conform Artikel 53 in het congresvoorstel).]

Dit amendement wordt alleen in stemming gebracht indien wijzigingsvoorstel 2.1 niet is aangenomen.

Artikel 50

Artikel 50, lid 8: De toezichtraad kan onder bijzondere omstandigheden, op voorstel van het partijbestuur, besluiten een apart lijsttrekkersreferendum te houden. Het partijbestuur besluit over het tijdsschema van het lijsttrekkersreferendum en de duur van de openstelling.

4 **PARTIJBESTUUR** **Categorie 1**

bijzondere **vervangen door** uitzonderlijke

[Bijzonder dekt niet de lading dat een lijsttrekkersreferendum alleen in uitzonderlijke gevallen apart wordt georganiseerd. Voor de helderheid daarom deze tekstwijziging.]

Artikel 52 t/m 55

**Deelvoorstel 2: INVOEREN REFERENDUM VOOR
VASTSTELLEN LANDELIJKE KANDIDATENLIJSTEN**

Artikel 54, lid 1: Tijdens het kandidatenreferendum wordt gestemd door op het elektronische stemformulier de kandidaten te noteren in volgorde van voorkeur. Op het formulier wordt de mogelijkheid gegeven om blanco te stemmen. Blanco stemmen tellen mee bij het bepalen van de kiesdrempel.

5 Jos van der Lans + Bram Gerrits

Categorie 2

na eerste zin **Toevoegen** Op het formulier wordt de mogelijkheid gegeven om het advies van de kandidatencommissie in 1 handeling over te nemen.

[De op 5 februari 2011 aangenomen 'Antiblokken-motie' heeft het partijbestuur opgedragen het congres een voorstel voor te leggen waarmee kandidatencommissies de bevoegdheid krijgen een volgorde van kandidatenlijst te formeren. In de bijlage "Technische aspecten en inrichting referendum" van het voorliggende congresvoorstel wordt nadrukkelijk uitgesloten dat leden in het elektronisch stemformulier het advies van de kandidatencommissie in 1 keer kunnen overnemen.]

PB: Afwijzen. Het partijbestuur is met de indieners van dit amendement van mening dat het advies van de onafhankelijke kandidatencommissie een belangrijke rol behoort te spelen in de keuze van de leden. De optie om met één druk op de knop in te stemmen met het gehele advies van de kandidatencommissie heeft het partijbestuur dan ook nadrukkelijk overwogen. Toch is besloten deze optie (nu nog) niet op te nemen. De invoering van het ledenreferendum heeft als belangrijke overweging om GroenLinksleden meer te betrekken bij de totstandkoming en vaststelling van kandidatenlijsten. Naar de mening van het partijbestuur past daar in dat leden worden gestimuleerd om de tijd te nemen om op grond van het advies van de kandidatencommissie zelf hun uiteindelijke voorkeuren aan te geven. Om het huiselijk te zeggen: stemmen over de kandidatenlijst moet geen routineklusje worden. Het partijbestuur kan zich voorstellen dat na een eerste vaststelling van een kandidatenlijst conform de nieuwe procedure wordt bezien in hoeverre bovenstaand doel wordt bereikt.

Artikel 62

Artikel 62, lid 3: Indien de kandidatenlijst tijdens een ledenvergadering wordt vastgesteld, wordt tijdens de ledenvergadering voor de kopplaatsen per plaats gestemd. De provinciale ledenvergadering kan besluiten voor de aanbevelingsplaatsen een blokstemming te houden. Indien een kandidatenreferendum wordt georganiseerd is artikel 54 van overeenkomstige toepassing.

6 Afdeling Utrecht-stad

Categorie 2

-- **Geen** -- Indien een kandidatenreferendum wordt georganiseerd, is art. 54 van overeenkomstige toepassing. **Schrappen**

[Het moet vrijgelaten worden aan afdelingen of zij al dan niet via het voorgeschreven elektrische systeem (Single Transferable Vote) moeten stemmen. Hetzelfde geldt voor artikel 66 (ook schrappen laatste zin).]

PB: Overnemen. Het partijbestuur wil afdelingen niet verplichten het landelijke kiessysteem te volgen en wil hen de mogelijkheid geven het bindend referendum op een andere wijze te organiseren. Vanwege de ervaringen bij andere partijen heeft het partijbestuur echter sterk de voorkeur voor het hanteren van het kiessysteem dat nu wordt voorgesteld. Om die reden is zij voornemens afdelingen te gaan ondersteunen in het toepassen van dit kiessysteem. Belangrijk is dat, ongeacht de keuze van het kiessysteem, afdelingen vooraf duidelijk de regels en werkwijze rondom het bindend referendum (op een ledenvergadering) vastleggen en dat ook op lokaal niveau een referendumcommissie wordt ingesteld (conform Artikel 53 in het congresvoorstel).

Artikel 66

Artikel 66, lid 3: Indien de kandidatenlijst tijdens een ledenvergadering wordt vastgesteld, wordt tijdens de ledenvergadering voor de kopplaatsen per plaats gestemd. De provinciale ledenvergadering kan besluiten voor de aanbevelingsplaatsen een blokstemming te houden. Indien een kandidatenreferendum wordt georganiseerd is artikel 54 van overeenkomstige toepassing.

7 PARTIJBESTUUR

Categorie 1

voor ledenvergadering (tweede zin) **schrappen** provinciale

[Rectificatie van een foutieve verwijzing: het betreft in dit artikel lokale afdelingen.]

VERANTWOORDING TWEDE KAMERFRACTIE

Deze verantwoording heeft betrekking op de periode februari 2011 – januari 2012. Ten behoeve van de leesbaarheid worden eerst wat algemene opmerkingen gemaakt. Daarna komen de inspanningen en resultaten van de fractie op specifieke politieke thema's aan de orde.

ALGEMEEN

De fractie bestond in de verantwoordingsperiode uit de volgende leden: Jolande Sap, Tofik Dibi, Ineke van Gent, Mariko Peters, Liesbeth van Tongeren, Jesse Klaver, Bruno Braakhuis, Arjan el Fassed, Rik Grashoff en Linda Voortman. Niels van den Berge verving Mariko Peters tijdens een deel van haar zwangerschapsverlof (januari-maart). Het fractiebestuur bestond uit Jolande Sap (fractievoorzitter), Ineke van Gent (vicevoorzitter) en Tofik Dibi (fractiesecretaris).

Het afgelopen jaar, 2011, zijn er door de Tweede Kamerfractie mooie resultaten geboekt. Het begin van deze verantwoordingsperiode stond in het teken van de Provinciale Statenverkiezingen van 2 maart. De leden van de Tweede Kamerfractie voerden in het hele land volop campagne. Jolande Sap deed naast de activiteiten in het land een aantal landelijke verkiezingsdebatten in de media. Bij de verkiezingen werd een bescheiden winst geboekt met een stijging van het aantal zetels in de Eerste Kamer tot gevolg. Afgelopen zomer was Mariko Peters in het nieuws n.a.v. berichtgeving onder andere in HP/De Tijd. Een openbaar onderzoek van het ministerie van Buitenlandse zaken heeft haar vrijgepleit. De Raad van de Journalistiek verklaarde haar klacht gegrond en veroordeelde de publicatie. Mede ter kennismaking met een hele nieuwe generatie lokale GroenLinks politici die sinds de Gemeenteraadsverkiezingen en Provinciale Statenverkiezingen van 2010 en 2011 aantraden, startte Jolande Sap, samen met andere Kamerleden, Europarlementariërs en senatoren een groene tour langs alle provincies. In de tour werden groene pioniers bezocht. En werden contacten gelegd met groene ondernemers met als doel een netwerk van dit soort voorlopers op te zetten. Een van de uitkomsten van de tour was dat Jolande Sap gevraagd werd een verhaal te houden bij de prijsuitreiking van Dow Energieprijs. Ook hebben de contacten met groene ondernemers geleid tot contacten met het georganiseerde Klein- en Middenbedrijf (MKB). In 2011 werden Groningen, Flevoland, Zeeland, Noord Brabant, Zuid Holland en Limburg bezocht, de rest volgt in 2012.

Om de interactie tussen de Kamerfractie en de partij rond de politietrainingsmissie te verbeteren, startte de fractie een nieuwsbrief voor geïnteresseerde leden. Ook werd er een klankbordgroep van betrokken leden ingesteld die meerdere malen bij elkaar is gekomen en die informatie over Afghanistan met elkaar deelt. Er zijn bovendien landelijke en lokale discussieavonden georganiseerd. De fractie heeft algemene richtlijnen uitgewerkt voor beoordeling van de voortgang van de missie. Zowel Mariko Peters als Jolande Sap zijn afgelopen jaar in Afghanistan geweest om zich op de hoogte te stellen van de vorderingen van de missie en de situatie in het land. De fractie volgt de ontwikkelingen met betrekking tot de missie op de voet.

Een delegatie van GroenLinks (waaronder Jolande Sap, Tofik Dibi en Mariko Peters) bracht aan het begin van de zomer een bezoek aan de Duitse zusterpartij Die Grünen. Tijdens dit bezoek werd zeer veel informatie en ervaring uitgewisseld op het vlak van campagnes, inhoudelijke profilering en strategie. Een van de uitkomsten van dit bezoek is dat het Wetenschappelijk Bureau in samenwerking met de diverse fracties een waardenonderzoek doet naar de kernwaarden van GroenLinks en de aantrekkelijkheid van de concrete vertaling daarvan voor potentiële kiezers.

POLITIEKE THEMA'S EN INITIATIEVEN VAN DE FRACTIE

De fractie was zeer actief in het binnen en buiten de Kamer voor het voetlicht brengen van de standpunten van GroenLinks. In de periode werden bijvoorbeeld ruim dertig opinieartikelen in landelijke dagbladen gepubliceerd. Er zijn 91 moties aangenomen waar GroenLinks de eerste indiener van was. De fractie heeft 292 schriftelijke vragen gesteld (soms samen met Kamerleden van andere partijen).

Algemene beschouwingen: er vonden dit jaar zoals gebruikelijk na Prinsjesdag algemene beschouwingen plaats. Het waren de eerste algemene beschouwingen van Jolande Sap. Jolande Sap schetste de kille bezuinigingen van het Kabinet en zette daar de GroenLinkse idealen tegenover. Zij verweet onder andere premier Rutte dat hij geen moed toonde om echte hervormingen door te voeren. Centraal thema was de kritiek op bestaande instituties omdat deze de door GroenLinks gewenste eigen regie in de weg staan. Met steun van het CDA werd een motie aangenomen die het Kabinet dwingt niet te tornen aan de 0,7 % BNP ten behoeve van Ontwikkelingssamenwerking.

PGB-actie: in het voorjaar werd een grote actie georganiseerd rond de aangekondigde bezuiniging op het persoonsgebonden budget (PGB). De titel was 'Red het PGB' en ter ondersteuning van de actie werd een fraaie site opgezet en een viral verspreid. Op 23 juni was er een grote manifestatie in Den Haag waar Jolande Sap en Linda Voortman beide spraken. Meer informatie is te vinden op <http://redhetpgb.groenlinks.nl/>.

Kinderpardon: Samen met Angela Groothuizen, Marco Borsato, Paul de Leeuw, Khalid Boulahrouz en veel anderen hebben Tofik en Jolande bijna 100.000 handtekeningen verzameld voor een kinderpardon. De handtekeningen worden begin dit jaar aangeboden aan minister Leers. Daarmee hopen we hem te overtuigen dat deze kinderen

hier horen!

Kernenergie: De fractie en in het bijzonder Liesbeth van Tongeren bouwde samen met andere politieke partijen en maatschappelijke organisaties aan een brede maatschappelijke beweging tegen kernenergie en voor schone energie. De coalitie 'Schoon genoeg van kernenergie' organiseerde in april vorig jaar een grote manifestatie in Amsterdam. Ondertussen hebben al meer dan honderdduizend mensen de petitie tegen een nieuwe kerncentrale en voor schone energie getekend.

Antillen: gedurende het verslagjaar hebben zowel de fractievoorzitter als de vicefractievoorzitter een werkbezoek aan de Nederlandse Antillen gebracht. Belangrijkste thema's die aan de orde kwamen waren de bureaucratie die vanuit Nederland wordt opgelegd en de grote schaal waarop de overheden deze met externe inhuur te lijf ging. Een motie op initiatief van de fractie om die extern inhuur in te dammen werd door de Kamer aangenomen.

SOCIAAL (SOCIALE ZAKEN, FINANCIËN, ECONOMIE, ZORG EN ONDERWIJS)

Financiën: De fractie heeft zich dit jaar hard gemaakt om belastingontwijking aan te pakken, ook met het oog op ontwikkelingslanden. Behalve vele schriftelijke en mondeling vragen heeft woordvoerder Financiën Bruno Braakhuis ook gepleit voor het aanpakken van de geheimhoudingsplicht van de belastingdienst en de Nederlandse Bank zodat de Tweede Kamer meer inzicht krijgt in het Nederlandse belastingparadijs. Ook heeft de discussie over de hypotheekrenteaftrek nieuwe impulsen gekregen. Naar aanleiding van de oproep van de grote Nederlandse banken heeft Bruno Braakhuis het Kabinet nogmaals aangesproken op de bevroren woningmarkt en de grote kosten voor de overheid.

Economische zaken: Bruno Braakhuis heeft zich hard gemaakt voor consumenten, vooral door zich te richten op falende markten met weinig aanbieders, zoals de telecomsector. Een van de successen was het binnenslepen van netneutraliteit, wat de mobiele internetaanbieders verbiedt om selectief internet door te geven. Ook heeft hij ervoor gezorgd dat aan de nieuwe toezichthouder de gedragsroep wordt toegevoegd.

Tegenbegroting: Bruno Braakhuis heeft in september de GroenLinkse Tegenbegroting gepresenteerd waarin hij een alternatief voor de begroting van het Kabinet presenteerde, waarin wel geïnvesteerd werd in natuur, banen, groene economie. Zelfs binnen de kaders van het kabinet is het mogelijk een duurzamer en socialer Nederland te creëren. In de GroenLinkse Tegenbegroting blijft het persoonsgebonden budget (PGB) in stand, er wordt 5,8 miljard euro vrijgemaakt voor banen en 1,5 miljard voor onderwijs. GroenLinks presenteert de groenste tegenbegroting met de meeste banen en laat zo zien dat economisch verantwoorde én toekomstgerichte oplossingen mogelijk zijn. Tegevoer de Haagse Bluf van het kabinet zet GroenLinks echte moedige keuzes.

Eurocrisis: Jolande Sap heeft zich in de Tweede Kamer ingezet om het Kabinet bij te sturen op haar koers in Europa. Centraal in vrijwel elk betoog staat dat deze crisis geen crisis is van overheden die hun zaakjes niet op orde hebben, maar een bankencrisis. Europa en de Euro zijn niet gebaat bij een ingrijpen dat alleen uitgaat van schuld en boete bij te hoge staatsschuld. Europa moet juist zorgen voor groeiperspectief en innovatie voor noordelijke en zuidelijke Europese landen. Een tweede belangrijk element is dat de financiële sector hervormd moet worden om herhaling van een crisis als deze te voorkomen. Deze noodzakelijke hervorming heeft concrete vorm gekregen in een aangenomen motie over het splitsen van zaken- en nutsbanken. Het derde element is dat een louter monetair Europa simpelweg niet volstaat. De Europese democratie en de politieke samenwerking tussen landen moet worden versterkt.

Bij het Europa-dossier is het van belang onderscheid te maken tussen de korte en lange termijn. Op de korte termijn steunt GroenLinks de noodmaatregelen om verdere uitbreiding van de crisis tegen te gaan. Op de lange termijn verschillen we fundamenteel van mening met het kabinet waar het in Europa naar toe moet. We kunnen goed duidelijk maken dat onze plannen voor een sterker geïntegreerd Europa, waar democratische controle plaats vindt en toezicht op de financiële instellingen gecoördineerd wordt, de echte oplossing voor de crisis is. In dossiers rond de euro en de eurocrisis werkt de Tweede Kamerfractie nauw samen met de Eurofractie en waar mogelijk met andere Europese Groene partijen.

Commissie De Wit: door zijn lidmaatschap van de commissie De Wit moest Rik Grashoff zijn overige Kamerwerk tijdelijk overdragen aan collega's. In die commissie viel Rik Grashoff op als scherpe ondervrager. Dat leidde eind 2011 tot een nominatie voor het meest getalenteerde Kamerlid van het jaar. Hij eindigde op de tweede plaats.

Sociale zekerheid en Pensioen: Jesse Klaver heeft als woordvoerder Sociale Zaken en werkgelegenheid in het kader van het bestuursakkoord en de Wet werken naar vermogen nauwe samenwerking gezocht met onze raadsleden en wethouders. Zowel in de Kamer als daar buiten heeft hij zich samen met hen ingespannen om de forse bezuinigingsplannen tegen te gaan. Het VNG-congres heeft de wet uiteindelijk met grote meerderheid uit het bestuursakkoord gestemd. Voorts heeft hij zich ingezet voor een pensioen dat eerlijk is voor jong en oud, arm en rijk. Pensioenfondsen mogen zich niet rijk rekenen ten koste van toekomstige generaties. Voor de fractie was -naast armoedebestrijding, de Bijstand, de WSW- vooral de positie van outsiders op de arbeidsmarkt het onderwerp van 2011. Onlangs is een hoorzitting aangevraagd over de positie van tijdelijke krachten en de verschillende vormen van flexarbeid: van uitzendkrachten, zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) tot het werken via zogeheten payrollconstructies ofwel de toekomst van de arbeidsmarkt. Kinderopvang en Vadersverlof: GroenLinks is op de bres gesprongen tegen nieuwe bezuinigingen in de kinderopvang.

In de vele debatten over kinderopvang heeft Ineke van Gent duidelijk gemaakt dat de keus kortzichtig en onwenselijk is voor wie toe wil naar een moderne arbeidsmarkt. Zij heeft dit onder andere onderbouwd met een eigen onderzoek, waaraan 11.000 respondenten hebben meegedaan, maar liefst 30 procent zei minder te zullen gaan werken door de bezuinigingen. Tot slot heeft de fractie een nieuw initiatiefwetsvoorstel Vaderverlof ingediend.

Initiatief wet flexibel werken: Samen met Eddy van Hijum van het CDA heeft Ineke van Gent een initiatiefwet flexibel werken gemaakt. Met deze initiatiefwet wordt het recht op deeltijdwerk uitgebreid naar een recht op flexibele werktijden en thuiswerken. Op dit moment werkt zij aan de reactie op het advies van de Raad van State

Koopzondagen: Ineke van Gent zat samen met D66 in vak K om de initiatiefwet Koopzondagen te verdedigen. De wet wil de bevoegdheid voor het aantal koopzondagen per jaar overdragen naar gemeenten. Staphorst kan er voor kiezen om de deuren op zondag te sluiten, Gouda kan vasthouden aan 12 koopzondagen per jaar en Amsterdam kan van iedere zondag een koopzondag maken. De wet werd afgewezen hoewel de VVD een vergelijkbare regeling in haar verkiezingsprogramma had staan.

Onderwijs: In de Tegenbegroting stelde GroenLinks voor anderhalf miljard te investeren in het onderwijs, meer dan alle andere partijen. Onderwijswoordvoerder Jesse Klaver stelt dat dit hoog nodig is om onze samenleving en economie klaar te maken voor de toekomst. Dit kabinet bezuinigt op onderwijs en onderzoek. Bijvoorbeeld op het passend onderwijs voor kinderen met een handicap en de studieboete voor mensen die te lang studeren. Jesse Klaver heeft binnen en buiten het parlement stevig oppositie gevoerd samen met de andere oppositiepartijen. Een gezamenlijk succes is in ieder geval dat het kabinet zich gedwongen voelde om de bezuinigingen een jaar uit te stellen. In het hoger onderwijs staat, ook volgens de staatssecretaris, de betrouwbaarheid onder druk. GroenLinks heeft een grote rol gehad in het aanpakken van de problematiek in het HBO en het versterken van de stem van de getroffen studenten.

Voor het voortgezet onderwijs werd vier jaar na de landelijke scholierendemonstraties tegen ophokuren de wet onderwijstijd behandeld. Op het laatste moment heeft de minister toch weer een onrealistische urennorm ingevoerd, zodat de kans op ophokuren toch weer groot wordt. Dankzij Jesse Klaver krijgt de Inspectie de verantwoordelijkheid klachten van ouders en scholieren over ophokken en andere onzinuren op te lossen, als de school er zelf niets mee doet.

Zorg: Linda Voortman heeft zich binnen de zorg met veel onderwerpen bezig gehouden, waaronder eigen regie, toegankelijkheid van de zorg en meer zorgpersoneel en betere arbeidsvoorwaarden. De fractie heeft zich ingezet voor behoud van het persoonsgebonden budget (PGB) en het is gelukt om de plannen van het kabinet steeds weer ter discussie te stellen en hierop een stevige positie in de Kamer te verwerven. Dit heeft er (nog) niet toe geleid dat de plannen van tafel gaan, maar Linda zal zich hier wel voor in blijven zetten. Daarnaast heeft Linda Voortman zich afgelopen jaar ingezet voor een betere arbeidsmarkt in de zorg, en door haar inzet moet het kabinet ook echt werk gaan maken van 12.000 extra verzorgenden. In december vond er o.a. op initiatief van Linda Voortman een debat plaats in de partijraad over het burgerinitiatief Uit vrije Wil, over stervenshulp voor ouderen die hun leven voltooit achten. De partijraad gaf aan dat GroenLinks als partij staat voor goede ouderenzorg en dat keuzevrijheid ook voor een zelfgekozen levenseinde daar onderdeel van uitmaakt. Linda zal dit standpunt uitdragen bij de debatten die hierover komen. In januari spraken meer dan 80 gemeenteraadsleden van GroenLinks en Linda Voortman over de overheveling van zorgtaken naar gemeenten. De uitkomsten van de discussie zullen leiden tot een groenlinkse visie op dit thema met als ijkpunten eigen regie en samenredzaamheid.

Wonen: Linda Voortman heeft als woordvoerder Wonen zich keihard verzet tegen de forse bezuinigingen op de huursector. In samenwerking met organisaties als de woonbond maar ook binnen de Kamer heeft zij doormiddel van moties of andere acties geprobeerd de verschillende bezuinigingen op de sector tegen te houden of te vertragen. Voorts heeft zij zich ingezet om het groeiend aantal leegstaande kantoren aan te pakken. Tijdens de begrotingsbehandeling is er een motie van haar aangenomen die ervoor zorgt dat het Rijk het goede voorbeeld moet geven en een zelf een actief leegstandsbeleid moet gaan voeren.

GROEN (VERKEER, MILIEU, LANDBOUW, NATUUR)

Landbouw en natuur: Rik Grashoff nam zich voor GroenLinks meer smoel te geven op natuur en landbouw. In menig Kamerdebat trachtte hij staatssecretaris Bleker te overtuigen van de visieloosheid, de onhaalbaarheid en de bestuurlijke onbehoorlijkheid van diens natuurbeleid. Grashoff riep met succes de provincies op het natuurakkoord dat hen door de strot geduwd was niet te tekenen: vier provincies zeiden nee. Samen met PvdA en D66 werkt hij aan de initiatiefwet Mooi Nederland in, waarin de partijen laten zien dat fatsoenlijke bescherming van de natuur en landschap ook in financieel krappe tijden prima mogelijk is.

Ook heeft Rik Grashoff samen met D66 en PvdA het initiatief genomen om dierenwelzijn in de veehouderij te verbeteren via een wet "vrije uitloop". De voorbereidingen daarvoor zijn in gang gezet.

Samen met Bas Eickhout schetste Rik Grashoff in de notitie 'De boer is troef' de contouren van een Europees landbouwbeleid dat perspectief biedt aan boer en milieu. Rik bemoeide zich intensief met de debatten over het nieuwe Europese landbouwbeleid en op zijn verzoek werd onder meer een uitgebreide hoorzitting over dit onderwerp gehouden. Een motie van hem om de marktmacht van boeren te versterken kreeg unanieme steun in de kamer. Successen waren moties rond een verbod op het middel glyfosaat in onkruidverdelgers en een motie over een moratorium op de bouw van megastallen.

Groene economie/ energie: Liesbeth van Tongeren heeft binnen en buiten de Kamer geknokt voor vergroening van de economie en energievoorziening. Zo heeft ze gepleit voor het afschaffen van verkapte subsidies voor fossiele energie. Jaarlijks gaat er op die manier €5,8 miljard aan belastinggeld naar vervuilende bedrijven toe. Ze opende een meldpunt Fossiel Schandaal waar belastingbetalers hun voorbeelden van fossiele subsidies aan konden melden. Een onafhankelijke jury heeft de beste voorbeelden geselecteerd en binnenkort zal ze die aan minister Verhagen aanbieden. Uiteraard met de dringende oproep om een einde te maken aan deze vervuilende geldverkwisting.

Tegen de verdrukking in wist Liesbeth van Tongeren de nodige successen te boeken. Zo nam de Kamer voorstellen van de fractie aan om de veiligheid bij chemiebedrijven op orde te brengen, windenergie te stimuleren, in Europa te pleiten voor verbeteringen in de CO2-emissiehandel, gemeenten het recht te geven zelf te beslissen over de maximumsnelheid op hun ringwegen en decentrale energieopwekking door particulieren te stimuleren. Verhagen zegde onder druk van GroenLinks toe dat er geen cent belastinggeld naar de bouw van een nieuwe kerncentrale gaat en dat bedrijven geen CO2 onder bewoond gebied op mogen slaan. In samenwerking met lokale bewoners kreeg Liesbeth van Tongeren van Verhagen de toezegging los dat energiebedrijven voorlopig niet naar schaliegas mogen boren.

Openbaar Vervoer/ verkeer: Ineke van Gent voerde in de Tweede Kamer het verzet aan tegen het verhogen van de maximum snelheid en het afschaffen van de 80-km zones bij de grote steden. Vooralsnog lijkt die soep iets minder heet te worden gegeten dan hij werd opgediend. Met een stickeractie 'Ik rij geen 130' zette ze druk op de ketel. Met pleidooien voor de introductie voor ov-miles, talloze verbetervoorstellen voor de ov-chipkaart en een kritisch-constructieve houding richting NS en ProRail profileerde ze GroenLinks als een echte openbaar vervoerspartij. Samen met PvdA, SP en D66 heeft ze een wetsvoorstel ingediend om aan de grote steden zelf de keus te laten of ze hun OV willen aanbesteden.

GroenLinks speelde een actieve rol in de debatten over de aanleg van snelwegen als de A4 Midden Delfland, de nieuwe tunnel bij Rotterdam en het doortrekken van de A15. Onvermoeibaar wees ze op alternatieven, hoewel, dat zij gezegd, vooralsnog zonder het gewenste resultaat. Het rechtse front vóór extra asfalt blijft vooralsnog gesloten.

INTERNATIONAAL

Buitenlandse Zaken: naast veel aandacht voor de situatie en Nederlandse missie in Afghanistan en de ontwikkelingen in de Arabische regio, heeft Mariko Peters zich op verschillende terreinen van het buitenlands beleid bezig gehouden. Met een opiniestuk over de diplomatieke inspanningen van Nederland die tegenwoordig vooral gericht lijken te zijn op het veiligstellen van de handelsbelangen van Nederlandse bedrijven, werd ook het tanende mensenrechtenbeleid van de regering aan de kaak gesteld. In dit kader zijn verschillende moties aangenomen over onder andere maatschappelijk verantwoord ondernemen. Bedrijven die op enigerlei wijze steun ontvangen van de regering moeten risico's van hun activiteiten op het gebied van milieu en mensenrechten in kaart gaan brengen zodat deze kunnen worden voorkomen.

Mariko Peters heeft ook bereikt dat de verstrekking door bedrijven van technologieën die gebruikt kunnen worden voor schending van de privacy en meningsvrijheid door middel van sancties voor repressieve regimes verboden kan worden. Ook heeft zij de toezegging van minister Rosenthal gekregen dat de Nederlandse economische betrekkingen met de Palestijnen geïntensiveerd zullen worden.

Ontwikkelingssamenwerking: Arjan el Fassed heeft zich in 2011 ingezet om de steun voor ontwikkelingssamenwerking in de Tweede Kamer en daarbuiten te behouden. Tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen heeft GroenLinks een motie ingediend die ervoor zorgt dat het budget voor ontwikkelingssamenwerking deze kabinetsperiode gehandhaafd blijft. De motie is o.a. met steun van het CDA is aangenomen.

Steeds meer geld voor ontwikkelingssamenwerking wordt uitgegeven aan Nederlandse bedrijven. Arjan el Fassed heeft bereikt dat dit geld aan voorwaarden op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen moet voldoen en duidelijk effect moet sorteren op het gebied van armoedevermindering en ontwikkeling.

Arjan el Fassed heeft zich ingezet om de regering aan te sporen de negatieve gevolgen op ontwikkelingssamenwerking van Nederlands beleid op verschillende terreinen (zoals belastingen, landbouw, economische zaken en defensie) weg te halen. Zo is Nederland een belastingparadijs voor internationaal opererende bedrijven, waardoor ontwikkelingslanden inkomsten mislopen. Dit is een proces van lange adem, waar Arjan el Fassed in 2012 dan ook mee door zal gaan.

Bij de behandeling van het Nederlands en Europees landbouwbeleid en het beleid op het gebied van landbouw in ontwikkelingslanden, heeft GroenLinks zich hard gemaakt voor markttoegang en voor kleine producenten en vrouwen (vrouwen zijn het overgrote deel van de boeren zijn in ontwikkelingslanden). Juist focus op deze doelgroep heeft het meeste effect op het gebied van armoedevermindering en ontwikkeling.

Defensie: Defensie stond dit jaar in het teken van bezuinigingen. Het Kabinet blijft volhouden overal goed in te willen zijn, ondanks Arjan el Fassed's sterke betogen dat je met een kleiner budget beter kan kiezen om in een paar dingen echt goed te zijn. Er zullen tienduizend mensen worden ontslagen, maar het omstreden JSF-project schrappen blijft taboe. Dit voorjaar heeft GroenLinks het Kabinet aangesproken op het feit dat in de Arabische Lente Nederlandse tanks, militaire apparatuur en wapens worden gebruikt door dictators om hun bevolking te onderdrukken. Het Kabinet beloofde beterschap en nieuw beleid om niet alleen de export, maar ook doorvoer via Rotterdam en Schiphol, te gaan controleren.

Niels van den Berge verving Mariko Peters tijdens een deel van haar zwangerschapsverlof. In korte tijd voerde Niels veel debatten in de Kamer. Onder meer over vergroening van transport en vervoer, de Joint Strike Fighter, opslag van kernafval, de Arabische Lente en geweld tegen publieke hulpverleners. Hij kreeg moties aangenomen over het stimuleren van duurzaam inkopen door de overheid, de noodzaak van duurzaamheidscriteria voor biomassa, en het ondersteunen van vrijheid en democratie in buurlanden van de EU. Samen met provinciale en lokale afdelingen schreef Niels de notitie 'Krimpt je regio? Pimp de regio.' Met daarin een concrete, eigentijdse GroenLinks-visie op de bevolkingskrimp in delen van Nederland. Niels heeft de notitie aan oud-minister Donner aangeboden.

JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN EN CULTUUR

Veiligheid en Justitie: Op het gebied van veiligheid en Justitie moet onder andere de aangenomen motie-Dibi worden vermeld die de overheid ertoe brengt om juridische procedures tot een minimum te beperken. Anders dan verondersteld zijn het niet de burgers, maar juist overheidsorganen die erop los procederen. Met de op handen zijnde verhoging van de griffiekosten (waar de fractie uitgesproken tegenstanders van is) zullen ook burgers als gedaagde partij griffiekosten moeten betalen. Dat is oneerlijk en ongewenst, vooral als processen op initiatief van de overheid worden gestart. Als overheden beter leren te communiceren zou dat al een flink aantal procedures kunnen schelen.

Final Fatwa: Tofik Dibi heeft een eigen initiatief genomen met de naam 'Final Fatwa'. Het betrof een symbolische oproep aan moslims en andere gelovigen in binnen- en buitenland om hun eigen geloof te claimen en met trots uit te dragen. Een afrekening dus met religieuze geleerden en politici die dicteren hoe het geloof (niet) te beleven. Dit initiatief genereerde veel publiciteit en bracht Tofik Dibi onder andere naar Frankrijk om over zijn oproep te discussiëren

Scheiding kerk en staat. Afgelopen jaar is op initiatief van GroenLinks een hoorzitting gehouden in de Tweede Kamer over de scheiding van kerk en staat. Komend jaar zal hier vervolg aan worden gegeven met een fundamenteel debat over deze kwestie.

Digitale vrijheid: Het afgelopen jaar heeft Arjan El Fassed steeds meer smoel gegeven aan de digitale agenda. Hij heeft een omvangrijk (online) netwerk opgebouwd en staat op de 15e plek van de lijst van 200 meest invloedrijke Twitteraars van Nederland. Daarnaast is hij een belangrijke aanjager van het Nederlandse open data beleid. Onder zijn druk heeft minister Donner in mei zijn open data beleid gepresenteerd en sinds september 2011 is dankzij moties van GroenLinks alle data over ontwikkelingssamenwerking ontsloten. Daarmee is Nederland het eerste donorland ter wereld en staat Nederland bovenaan de lijst meest transparante donoren van de wereld. Ook heeft GroenLinks het debat over Diginotar en privacy en ICT-veiligheid naar zich toegetrokken. Ook op het gebied van het beschermen van internetgebruikers, het tegengaan van online aftappen en de export van censuurtechnologie heeft GroenLinks de leiding in de Tweede Kamer. Uit protest tegen draconische wetgeving in de VS heeft GroenLinks zich onlangs aangesloten bij de wereldwijde protesten voor het vrije web. In het doorlopende GroenLinks-verzet tegen plannen van het kabinet voor een downloadverbod heeft Mariko Peters daarnaast een meerderheid van de Kamer gewonnen voor een opdracht aan de regering om niet-commercieel gebruik van auteursrechtelijk beschermd werk van het auteursrecht uit te zonderen.

Initiatiefwet openbaarheid van informatie: In 2010 is Mariko Peters gestart met haar initiatief de Wob moet op de schop. In 2011 heeft dit initiatief verder vorm gekregen door te werken aan een omvangrijk initiatiefwetsvoorstel Openbaarheid van informatie. De luiken moeten open. Het moet voor burgers en journalisten gemakkelijker worden om informatie op te vragen.

Weigerambtenaren: De motie Van Gent die oproept het advies van de Commissie Gelijke Behandeling op te volgen door met een wettelijke regeling een einde te maken aan het fenomeen van de weigerambtenaar heeft tot veel commotie geleid en is uiteindelijk met een grote meerderheid aangenomen.

Cultuurbezuinigingen: de bezuinigingen op cultuur waren een belangrijk debat in 2011. Op initiatief van Mariko Peters is er voorafgaand aan het debat een hoorzitting gehouden met de belangrijkste partijen uit het veld. De bezuinigingen betroffen niet alleen de cultuursubsidies, maar bijvoorbeeld ook het schrappen van de Wet Werk en Inkomen Kunstenaars. De fractie heeft het voor elkaar gekregen dat er een onderzoek komt naar een mogelijk vervolg van de WWIK.

VERANTWOORDING EERSTE KAMERFRACTIE

De verantwoording van de Eerste Kamerfractie is helaas niet op tijd ontvangen en wordt in de dagrant gepubliceerd. De dagrant is op de dag van het congres beschikbaar en is kort voor het congres ook via congres.groenlinks.nl te downloaden.

VERANTWOORDING EURODELEGATIE

Oktober 2011. Onder aanvoering van de Franse groene afgevaardigde Pascal Canfin dwingt het Europees Parlement een verbod af op ongedekte credit default swaps op de staatsschuld van Europese landen. Beleggers mogen zich alleen nog verzekeren tegen een failliet van een land als zij daadwerkelijk staatsobligaties van dat land bezitten. Het wordt moeilijker voor speculanten om geld te verdienen aan een staatsbankroet.

November 2011. Het permanent controleren en filteren van al het internetverkeer om schendingen van auteursrecht tegen te gaan is in strijd met de privacy en de communicatievrijheid, oordeelt het Europees Hof van Justitie in een geschil tussen internetprovider Scarlet en de Sabam, de Belgische Buma/Stemra. Het Grondrechtenhandvest van de Europese Unie bewijst opnieuw zijn waarde, ditmaal voor een vrij en open internet.

December 2011. Door slim en vasthoudend op te treden behoedt Connie Hedegaard, de klimaatcommissaris van de EU, de mondiale klimaattop in het Zuid-Afrikaanse Durban voor een totale mislukking. Zij benut het mandaat dat zij van de EU-landen heeft meegekregen optimaal. Hoewel de slakkengang van de politieke besluitvorming de klimaatverandering helaas niet kan bijbenen, blijft er dankzij Europees leiderschap uitzicht op een bindend, wereldwijd klimaatakkoord.

Het zijn zomaar drie voorbeelden uit de afgelopen maanden. Voorbeelden die de kracht onderstrepen van het Europees model van het delen van soevereiniteit. Bovennationale instellingen als de Europese Commissie, het Europees Hof van Justitie en het Europees Parlement zijn onmisbaar om sterker te staan in de wereld, de rechten van burgers te beschermen en democratische spelregels op te leggen aan de markt. Helaas worden de genoemde successen volledig overschaduwd door de eurocrisis.

EUROCRISIS

De eurocrisis is in 2011 geëscaleerd tot een existentiële bedreiging voor het Europese integratiemodel. Niet alleen de burgers, maar ook de Europese instellingen dreigen het gelag te betalen voor het hemeltergende gebrek aan daadkracht van de Europese regeringsleiders. Alleen zij kunnen de EU de financiële middelen en de bevoegdheden verschaffen die nodig zijn om de crisis de baas te worden. Door hun getalm loopt de rekening van de crisis, in euro's en in menselijk leed, steeds hoger op.

De laatste eurotop van 2011 riep de film *Groundhog Day* in herinnering. In die film wordt de hoofdpersoon telkens wakker op dezelfde dag. Alles verloopt hetzelfde als de dag ervoor. Ook de regeringsleiders kwamen in december niet verder dan voor de zoveelste keer af te spreken dat de begrotingsdiscipline in de eurozone moest worden aangescherpt. Op de markten maakte dat geen indruk meer. Want er is sprake van een onvolledige diagnose die tot een ontoereikende, deels averechtse remedie leidt.

De diagnose is onvolledig omdat de eurocrisis slechts ten dele het gevolg is van spijzucht van overheden. Scheefgroei in de economische ontwikkeling van noordelijke en zuidelijke eurolanden en roekeloos uitleengedrag van banken zijn evenzeer oorzaak van de crisis. De remedie is ontoereikend omdat de crisis nog erger wordt als alle eurolanden, sterk en zwak, zich vastbijten in bezuinigingen. Dan verdiept zich recessie, wordt elk bezuinigingsdoel ingehaald door de economische krimp en blijven de staatsschuldquotes stijgen.

Om de euro te redden moeten de regeringsleiders ontsnappen uit de tijdslus waarin zij, net als de hoofdpersoon uit *Groundhog Day*, gevangen zitten. Samen met de Europese Groenen pleit GroenLinks voor een groter noodfonds, dat gevoed kan worden door de Europese Centrale Bank. Een investeringsoffensief om de recessie te keren, met hulp van de Europese Investeringsbank. Toekomstgerichte hervormingen in plaats van extra bezuinigingen in de sterkere eurolanden, zoals Nederland. Een plan om de handelsbalansen van de eurolanden meer in evenwicht te brengen. Een steviger aanpak van het uit zijn voegen gegroeide bankwezen.

Namens de Eurodelegatie heeft Bas Eickhout, samen met Jolande Sap, zeer kritisch gereageerd op het 'begrotingspact' dat de regeringsleiders in december in de steigers hebben gezet. Het lost de crisis niet op. Het voegt vrijwel niets toe aan de bestaande wetgeving voor beter toezicht op nationale begrotingen en economische onevenwichtigheden – het 'sixpack' waar het Europees Parlement, inclusief GroenLinks, in september 2011 zijn goedkeuring aan hechtte. En dan is het pact ook nog eens slecht voor de Europese democratie. Omdat de regeringsleiders de Britse premier Cameron een veto gunden dat hij formeel niet bezit, sloten zij de weg naar een normale wijziging van de EU-verdragen af. Zo kwamen zij uit op een intergouvernementeel verdrag tussen de eurolanden, buiten het EU-raamwerk om. Daarmee zetten zij het Europees Parlement buitenspel. De gekozen route maakt het onmogelijk om meer democratische controle op het economisch bestuur van Europa te verwezenlijken.

De noodzaak van democratisering wordt juist benadrukt door Marije Cornelissen, in een rapport dat zij voor het Europees Parlement schreef over de jaarlijkse Groeianalyse van de Europese Commissie. Op de prioriteiten die de Commissie heeft gekozen om de economie van de lidstaten weer draaiende te krijgen valt nogal wat aan te

merken, zo benadrukt Marije in het standpunt dat zij aan het parlement heeft voorgelegd (en waarover binnenkort gestemd wordt). Er ligt teveel nadruk op bezuinigingen, te weinig op slimme investeringen, op het voorkomen van armoede en op een aanpak van de jeugdwerkloosheid, die in landen als Griekenland en Spanje bijna de helft van de jongeren treft. Daardoor wordt menselijk kapitaal verspild. Omdat de prioriteiten van de Commissie kunnen leiden tot bindende aanwijzingen of zelfs sancties voor lidstaten, is het noodzakelijk om de democratische legitimiteit ervan te verhogen. Het Europees Parlement zou erover moeten kunnen meebeslissen.

De Europese Groenen blijven ijveren voor een verdragswijziging via de koninklijke weg zoals die in het bestaande EU-verdrag wordt voorgeschreven: een Conventie. Dat is een forum van regeringsvertegenwoordigers én (euro)parlementariërs, dat in het openbaar de taboes bespreekt en doorbreekt. Zo ontstaat een kans om te komen tot euro-obligaties, Europese belastingheffing en een sterker, democratisch gelegitimeerd bestuur voor de eurozone. Dat zijn de voorwaarden voor een werkelijk stabiele muntunie. Het is niet uitgesloten dat zich dit jaar nog een kans voordoet om zo'n Conventie af te dwingen. Bijvoorbeeld als het Verenigd Koninkrijk zijn ondoordachte veto tegen het 'begrotingspact' intrekt en nieuwe afspraken alsnog dienen te worden opgenomen in de EU-verdragen.

Op onze website www.isdeeuroalgevallen.nl geven wij nadere duiding aan de eurocrisis. Dat doen we ook in lezingen en discussies her en der in het land. Afdelingen die zo'n discussie willen organiseren kunnen contact met ons opnemen.

SCHENGENCRISIS

Niet alleen de euro, maar ook een andere pijler onder de Unie, het vrij personenverkeer, staat onder druk. Dat je vrij over de grens mag, zonder controle van je paspoort, je rugzak of je kofferbak, is een van de meest zichtbare voordelen van de Europese integratie. Voor burgers, maar ook voor bedrijven. De transportsector bespaart miljarden sinds vrachtwagens niet meer hoeven te wachten bij de Europese binnengrenzen.

De verworvenheden van 'Schengen' zijn echter niet meer vanzelfsprekend, sinds Italië en Frankrijk in het voorjaar van 2011 slaande ruzie kregen over een groep Tunesische migranten. Die liep erop uit dat premier Berlusconi en president Sarkozy samen een brief stuurden naar Brussel. Ze eisten het recht om weer controles uit te voeren aan de binnengrenzen. Ook Denemarken stelde grenscontroles in, openlijk (tot de linksliberale lente daar aanbrak, dit najaar). Nederland deed hetzelfde, stiekem. Zijn we straks weer terug bij af in de Schengenzone, met slagbomen, douaniers en files aan de grenzen?

De Europese Commissie kwam met een slim voorstel om Schengen te redden. Dit voorstel verruimt de rechtvaardigingsgronden die lidstaten kunnen invoeren voor het tijdelijk herinvoeren van grenscontroles, zoals een onbeheersbare stroom migranten. Maar tegelijk geeft het voorstel de Commissie meer controle macht: landen mogen alleen tijdelijke grenscontroles invoeren als de Commissie daarvoor toestemming geeft. Regeringen zullen dan met sterke argumenten moeten komen. Het moet niet om een paar duizend Tunesische migranten gaan, maar om een echte noodsituatie.

Over het tweede deel van het Commissievoorstel is de Raad van Ministers niet te spreken. Minister Leers en zijn collega's klampen zich vast aan de zeggenschap over hun grenzen. Zij weigeren te erkennen dat Schengen, net als de euro, een toezichthouder nodig heeft die boven de nationale belangen staat. Maar anders dan bij de eurocrisis kan het Europees Parlement niet omzeild worden in dit debat. Het parlement, dat de inzet van de Commissie steunt, heeft medebeslissingsrecht bij wijziging van de Schengenafspraken. Namens de Groene fractie maakt Judith Sargentini zich dan ook op voor een stevig gevecht met Leers en kornuiten.

Daarop vooruitlopend stelde Judith de Europese Commissie op de hoogte van haar twijfels aan de legitimiteit van de grenscontroles die Nederland uitvoert, bijvoorbeeld in de Beneluxtrein. De Commissie heeft een onderzoek ingesteld. Judith stelde ook kritische vragen aan de Commissie over het plan van Leers om cameratoezicht in te voeren voor auto's die Nederland binnenrijden. Dit plan roept bij de Duitse bureaus veel protest op, omdat het iedere grensganger wiens voertuig of kenteken voldoet aan een geheim 'risicoprofiel' zomaar tot verdachte maakt.

VRIJ WERKNEMERSVERKEER

Nauw verbonden met het vrij personenverkeer is het vrij werknemersverkeer. Het recht om werk te zoeken in elk EU-land wint aan belang door de economische crisis. Steeds meer werkzoekenden uit landen als Spanje en Griekenland vinden een baan in landen waar de economie nog groeit, zoals Duitsland. Arbeidsmobiliteit vergroot de individuele kansen van mensen, zoals jongeren, die niet gebonden zijn aan één plaats, helpt werkgevers om vacatures te vervullen en draagt ook bij aan de stabiliteit van de muntunie.

Helaas geldt de vrije toegang tot de hele Europese arbeidsmarkt nog niet voor inwoners van de landen die het laatst tot de EU zijn toegetreten, Roemenië en Bulgarije. Op initiatief van Marije Cornelissen riep het Europees Parlement de overige lidstaten op om Roemeense en Bulgaarse werknemers niet langer te weren. Deze oproep, die gesteund werd door de Europese Commissie, was met name gericht tot landen als Nederland en Duitsland, met

een lage werkloosheid en moeilijk vervulbare vacatures in sectoren als de tuinbouw. Duitsland heeft de toegang voor bepaalde groepen Roemenen en Bulgaren inderdaad versoepeld, maar in Nederland volhardt minister Kamp in zijn streven om de grens potdicht te houden. Onverstandig beleid, vindt GroenLinks: het onthouden van rechten aan Roemeense en Bulgaarse arbeidskrachten werkt illegale arbeid, schijnzelfstandigheid en uitbuiting door malafide uitzendbureaus in de hand.

KLIMAATCRISIS

De klimaatcrisis valt bij GroenLinks niet van de agenda. Meer dan ooit heeft de Europese economie behoefte aan een Green Deal. Toekomstgerichte, groene investeringen brengen economisch herstel dichterbij, kunnen Europa opnieuw tot voorloper maken in de strijd tegen klimaatverandering en verminderen onze afhankelijkheid van geïmporteerde energie en grondstoffen.

Juist in de huidige crisis pleit alles voor een verhoging van de Europese klimaatambities. De zekerheid dat de uitstoot van broeikasgassen in de komende jaren een hogere prijs krijgt zou bedrijven aanzetten tot investeringen die zij nu uitstellen.

Het huidige klimaatdoel van de EU is 20 procent minder uitstoot in 2020. Door de economische crisis is dit doel vrij gemakkelijk haalbaar. Mede daardoor hoeven bedrijven weinig te betalen voor hun CO₂-uitstoot en wordt de innovatie geremd. Bas Eickhout stelde het Europees Parlement in juli voor om het EU-klimaatdoel aan te scherpen. Tot zijn grote teleurstelling werd dit voorstel met krappe meerderheid verworpen. Ook in de Raad van Ministers was te weinig steun voor een scherper klimaatdoel. Zelfs Nederland ligt tegenwoordig dwars.

Mede daardoor verscheen de EU gehandicapt op de VN-klimaatop in Durban. Door kundig en overtuigend opereren wist eurocommissaris Hedegaard het mondiale klimaatbeleid toch te redden: volgens de aangenomen routekaart moet er in 2015 een 'overeengekomen uitkomst met juridische kracht' liggen, die in 2020 ingaat. Zowel de Verenigde Staten als China doen eraan mee, zo hebben zij toegezegd. Maar over concrete beperkingen aan de uitstoot van broeikasgassen zijn nog geen afspraken gemaakt. Bas zat namens de Groenen in de Europese delegatie naar Durban en concludeerde dat het klimaatakkoord gered was, maar het klimaat nog lang niet.

Eind 2011 deed zich een nieuwe kans voor om de Europese klimaatambities te verhogen. Bij de stemming over de ontwerp-richtlijn energiebesparing steunde de milieuc commissie van het parlement het voorstel van Bas om CO₂-uitstootrechten uit het Europese emissiehandelssysteem te halen. Als het voorstel ook door het voltallige parlement en de Raad van Ministers wordt overgenomen, zal dat leiden tot hogere kosten voor CO₂-uitstoot in Europa. Dat het voorstel enige kans maakt, liet de termijnmarkt voor emissierechten zien: daar steeg de CO₂-prijs al daadwerkelijk, zodra Bas' voorstel was goedgekeurd in de milieuc commissie.

Het voorstel voor een bindend energiebesparingsdoel (20 procent minder energieverbruik in 2020) en minder emissierechten werd niet alleen door de milieubeweging gesteund, maar ook door een belangrijk deel van het Europese bedrijfsleven, waaronder Philips, Unilever en Eneco. Steeds meer bedrijven hebben door dat een hoge CO₂-prijs gunstig is voor hun businessmodellen, waarin groene alternatieven centraal staan. Het stelt ze in staat beter te concurreren met vervuilende bedrijven. De investeringen van deze bedrijven kunnen Europa aan nieuwe economische dynamiek helpen en duurzame banen scheppen.

ARABISCHE LENTE

De golf van opstanden tegen dictatoriale regimes in de Arabische wereld is een van de meest betekenisvolle ontwikkelingen van 2011. Namens GroenLinks heeft Judith Sargentini van meet af aan gepleit voor Europese steun aan de democratische activisten. Zij juichte het toe dat Europese landen het voortouw namen bij militaire acties tegen (wijlen) de Libische dictator Khadaffi, om de bevolking in de rebellerende steden te beschermen.

Europa had dan ook iets goed te maken. De Arabische lente zette de EU in haar hemd. De angst voor immigranten, de afkeer van de islam en de verslaving aan olie hadden haar de afgelopen jaren in de armen gedreven van dictators. Plots bleken de meeste Arabieren mensen die, net als de Europeanen, in vrijheid en veiligheid willen leven. Aarzelend heeft de EU de kant van het volk gekozen. Zij besloot haar 'nabuurshapsbeleid' over een andere boeg te gooien: democratische vooruitgang wordt voortaan beloond met extra hulp en handelsakkoorden.

De Europese Commissie wilde ook legale arbeidsmigratie vanuit Noord-Afrika vergemakkelijken, maar de lidstaten hingen hier stevig aan de rem. Zij blijven erop gericht de grenzen potdicht te houden, ook al levert dat in de praktijk vooral illegale migratie op. Ook bij de opvang van vluchtelingen tonen de EU-landen zich weinig solidair met de jonge democratieën. Judith reisde in juli naar Tunesië om aandacht te vragen voor de uit Libië gevluchte gastarbeiders die daar gestrand zijn. Eritreeërs, Ethiopiërs enzovoorts die niet terug kunnen naar hun land. De vluchtelingenorganisatie van de VN deed een beroep op Europese landen om een deel van deze vluchtelingen asiel te verlenen. Tunesië kan dit probleem niet aan. Maar Europa geeft helaas niet thuis.

UITBREIDING

De voortslepende eurocrisis tast het Europese gezag in de wereld aan. Tekenend is het feit dat de regeringen van de eurozone een beroep doen op opkomende landen als China en Brazilië om – via het Internationaal Monetair Fonds – noodkredieten voor eurolanden met financieringsproblemen beschikbaar te stellen. Een stap die overbodig zou zijn als de eurolanden meer onderlinge solidariteit zouden opbrengen. In plaats daarvan vraagt de eurozone nu solidariteit van de armen met de rijken: het gemiddeld inkomen per hoofd van de bevolking ligt in de opkomende landen nog altijd veel lager dan in de eurozone. Europa maakt zich kleiner en zieliger dan nodig is.

In haar directe omgeving heeft de EU nog wel invloed. Dat geldt voor Noord-Afrika, maar sterker nog voor de Westelijke Balkan. In die regio zijn gelukkig enkele positieve ontwikkelingen te melden. Kroatië boekte voldoende vooruitgang bij het hervormen van zijn instellingen om een toetredingsverdrag met de EU te ondertekenen. Het Europees Parlement, inclusief GroenLinks, heeft de toetreding van Kroatië in december goedgekeurd. Op 22 januari spreken de Kroatische burgers zich in een referendum uit over het EU-lidmaatschap. Daarna moet het toetredingsverdrag nog door de nationale parlementen van de EU-landen worden goedgekeurd. De bedoeling is dat Kroatië op 1 juli 2013 het 28ste EU-lid wordt. Die toetreding kan nog worden uitgesteld, als de hervormingsinspanningen in Kroatië zouden stilvallen. De EU verwacht met name van Zagreb dat het de bestrijding van corruptie onverdroten voortzet en de rechten van minderheden beter beschermt.

Namens GroenLinks houdt Marije Cornelissen de vinger aan de pols. Zij heeft zich ingespannen om Kroatische maatschappelijke organisaties te betrekken bij het monitoren van de hervormingen in Kroatië. Marije nam in juni ook deel aan de Gay Pride in Split. De parade werd belaagd door homofobe tegendemonstranten. Deze geweldsuitbarsting was voor Marije reden om zich in te spannen voor een Kroatisch actieplan tegen homofobie. Op verzoek van GroenLinks-Kamerlid Arjan El Fassed bood minister Rosenthal daar namens Nederland hulp bij aan. De kans dat dit aanbod door Zagreb wordt aangenomen is gestegen sinds de parlementsverkiezingen van december, die een linksliberale coalitie aan de macht brachten. Vesna Pusic, de nieuwe minister van Buitenlandse Zaken, is een gekend voorvechtster van homorechten.

Met de arrestatie van de laatste voortvluchtige verdachten van oorlogsmisdaden die door het Joegoslaviëtribunaal zijn aangeklaagd, Mladic en Hadzic, zette ook Servië een grote stap in de richting van het EU-lidmaatschap. De druk op Belgrado kwam niet alleen van de Nederlandse regering, maar ook van het Europees Parlement. In januari 2011 besloot het parlement op voorstel van Marije dat Servië volledig moest samenwerken met het Joegoslaviëtribunaal vooraleer het land het kandidaat-lidmaatschap van de EU kon verkrijgen. Na de uitlevering van Mladic en Hadzic aan 'Den Haag' ligt deze status voor Belgrado binnen bereik. Er is een goede kans dat de Europese regeringsleiders Servië nog dit voorjaar tot officieel kandidaat-lid bestempelen, mits de regering zich voldoende inspant om de verhouding met Kosovo te verbeteren.

HONGARIJE

Op het vlak van democratie, rechtsstaat en mensenrechten legt de EU de lat hoger voor kandidaat-lidstaten dan voor landen die reeds lid zijn. Dat ondergraaft de geloofwaardigheid van de EU als voorvechter van goed bestuur, ondermijnt het onderlinge vertrouwen binnen de EU en schept ook economische problemen. Corruptie, nepotisme en belastingontduiking zijn mede de oorzaak van de crisis in de Griekse staatsfinanciën. Italië verloor het vertrouwen van de financiële markten met name door de ongelooftwaardigheid en onbetrouwbaarheid van Berlusconi, een premier die zo lang in het zadel kon blijven dankzij zijn ontoelaatbare mediamacht. De begrotingscrisis in Hongarije valt niet los te zien van de pogingen van premier Orbán om een éénpartijdictatuur met totalitaire en nationalistische trekken te vestigen.

Hoewel de EU de instrumenten heeft om ernstige schendingen van democratische beginselen en grondrechten door haar lidstaten te bestraffen, aarzelt zij in de praktijk vaak om zich te bemoeien met wat als 'binnenlandse' aangelegenheden wordt gezien. Dat geldt voor de Europese Commissie, maar nog sterker voor de Europese Raad van regeringsleiders. Maar wegstijven wordt steeds moeilijker, wanneer met het vertrouwen in de democratie van een land ook het vertrouwen in zijn economie verdwijnt. Hongarije lijkt in de komende maanden een belangrijke testcase te worden voor de bereidheid van de EU om de democratie binnen haar grenzen te beschermen.

Het Europees Parlement maakt zich al langer zorgen over Hongarije. In maart 2011 veroordeelde het parlement, mede op initiatief van Judith Sargentini, de nieuwe Hongaarse mediawet. Het parlement was niet tevreden met de bescheiden verbeteringen die eurocommissaris Neelie Kroes had afgedwongen. De regeringspartij Fidesz heeft nog altijd een veel te grote greep op de Hongaarse media. Het parlement verlangde dat Kroes de mediawet nadrukkelijker zou toetsen aan het EU-Grondrechtenhandvest en internationale standaarden voor mediavrijheid. (Tot nu toe weigert Kroes dat, maar zij heeft wel een groep prominenten aan het werk gezet om te bezien of de EU een eigen toetsingskader voor mediavrijheid moet ontwikkelen.)

In juli bekritiseerde het Europe Parlement ook de nieuwe Hongaarse grondwet, die de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht aantast, de oppositie kortwiekt, de godsdienstvrijheid ondermijnt en de rechten van vrouwen en homo's bedreigt. Nu de grondwet in werking is getreden, zwelt de internationale kritiek op de regering-Orbán aan. Namens de Groene fractie probeert Judith voldoende steun te vinden bij andere fracties voor het initiëren van de waarschuwings- en sanctieprocedure waarin het EU-verdrag voorziet bij ernstige schending van de 'Europese waarden'. Die procedure kan ertoe leiden dat de Hongaarse regering het stemrecht in de Raad van Ministers wordt ontnomen.

SCHAARSTE, INNOVATIE & TOLERANTIE

De bankencrisis en de eurocrisis dwingen Europa te breken met een schuldencultuur die het consumeren op de pof stimuleerde. Te vrezen valt dat ook het kapitaal voor productieve investeringen voor lange tijd schaars zal zijn. Wanneer Europa de eurocrisis te boven komt, zal snel duidelijk worden dat in feite sprake is van een driedubbele schaarste: aan krediet, aan natuurlijke hulpbronnen en aan arbeidskrachten. Dat is een enorme uitdaging. We zullen meer moeten doen met minder. Innovatie, technisch en sociaal, is meer dan ooit nodig om te voorzien in de behoeften van toekomstige generaties. Vindingrijkheid en verbeeldingskracht gedijen vooral op in een kosmopolitische cultuur waarin kennis toegankelijk is en kruisbestuiving wordt bevorderd. Een vrij internet, migratie, tolerantie en non-discriminatie zijn minstens zo belangrijk voor onze toekomstige welvaart als goed onderwijs, een ambitieus milieubeleid en een grotere arbeidsparticipatie.

OVERIGE PRIORITEITEN

Met de hierboven beschreven speerpunten probeert de Europese afvaardiging van GroenLinks voor zo'n innovatief en open Europa te ijveren. Vaak tegen de stroom in, maar soms ook met succes. We hanteren in ons dagelijkse werk nog een aantal prioriteiten die samenhangen met deze toekomstvisie.

Zowel Bas als Judith zetten zich in voor een slimmere Europese grondstoffenstrategie, die hergebruik en eerlijke handel met ontwikkelingslanden centraal stelt.

Bas was lid van de tijdelijke commissie die de prioriteiten van het Europe Parlement voor de nieuwe Europese meerjarenbegroting formuleerde. Mede dankzij zijn inzet legt het parlement de nadruk op het bevorderen van innovatie en vergroening. Dit jaar moeten alle 27 lidstaten en het Europe Parlement het eens zien te worden over de meerjarenbegroting vanaf 2014. Onder het donkere gesternte van de eurocrisis belooft dat debat een bijzonder heftige confrontatie te worden, waarbij de vraag hoe we zoveel mogelijk meerwaarde kunnen geven aan Europese investeringen dreigt te worden weggedrukt door geruzie over de omvang van de begroting. Bas wordt (hoogstwaarschijnlijk) lid van de begrotingscommissie van het Europe Parlement, om de goede punten in de inzet van het parlement te verdedigen.

Marije ijvert voor een doeltreffender benutting van het EU-globaliseringsfonds, dat werknemers die slachtoffer worden van massa-ontslag moet helpen om zich te kwalificeren voor banen met toekomst.

Samen met Kamerleden Rik Grashoff en Arjan El Fassed heeft Marije staatssecretaris Bleker het vuur na aan de schenen gelegd om het Europese voedselprogramma voorlopig voort te zetten. Bleker was van plan om 18 miljoen van de allerarmsten in Europa per 2012 van hun voedselvoorziening te beroven door het programma plots stop te zetten. Nu krijgen voedselbanken twee jaar respijt om onafhankelijk te worden van de EU-steun.

Digitale vrijheden vormen een speerpunt in het werk van Judith in de justitiecommissie van het parlement. Dit voorjaar zal de strijd zich toespitsen op het antipiraterijverdrag ACTA. Een voor de Groene fractie geschreven studie, die laat zien dat ACTA op gespannen voet staat met Europese grondrechten, speelt een belangrijke rol in het debat over ACTA.

Ook met migratiedossiers bemoeit Judith zich intensief. We kunnen vaststellen dat het Europese anti-immigratieoffensief van minister Leers, dat voortvloeit uit het met de PVV gesloten gedoogakkoord, nog niets heeft opgeleverd. Voor de nagestreefde aanpassing van Europese afspraken is weinig steun bij andere lidstaten, en al helemaal niet in het Europe Parlement. Een tijdbom onder de gedoogcoalitie... Wel houdt Nederland, samen met andere landen, een eerlijker verdeling van asielzoekers over de lidstaten tegen.

Het voornemen van de Nederlandse regering om illegaliteit strafbaar te stellen is in zijn huidige vorm in strijd met de EU-terugkeerrichtlijn, zo maakte de Europese Commissie duidelijk in antwoord op vragen van Judith en andere Nederlandse europarlementariërs. We zijn hier nog niet mee klaar.

Marije houdt het GroenLinks-vaandel hoog in de strijd tegen discriminatie. Zij ijvert onder meer voor quota voor vrouwen in de raden van bestuur van grote ondernemingen. Marije heeft het afgelopen jaar een sleutelrol vervuld bij de oprichting van een Europees Vaderplatform. Zij zal zich blijven inzetten voor babyverlof voor alle Europese vaders (m/v).

Twee van onze publicaties in 2011 moeten hier worden aangestipt. Dankzij de inzet van de voltallige Eurodelegatie verscheen in mei een nieuwe, lijvige versie van het Eurocratisch zakwoordenboek van GroenLinks. Als EuroABC is het ook toegankelijk is via onze website.

Samen met Kamerlid Rik Grashoff publiceerde Bas in oktober de notitie De Boer is troef over het Europees landbouwbeleid. Dat beleid wordt op dit moment op de schop genomen. GroenLinks wil dat boeren de mogelijkheid krijgen om betere prijzen voor hun producten af te dwingen. Subsidies voor landbouwers moeten minder het karakter van inkomenssteun krijgen, maar worden ingezet voor gezonder voedsel, een zuiniger omgang met natuurlijke hulpbronnen, verbetering van het dierenwelzijn en bescherming van natuur en landschap.

We doen uitgebreid verslag van onze werkzaamheden op onze website: <http://europa.groenlinks.nl> En we zijn bijna van uur tot uur te volgen via Twitter.

Judith Sargentini, Bas Eickhout en Marije Cornelissen, 8 januari 2012

ADVIES KANDIDATENCOMMISSIE PARTIJBESTUUR

1. INLEIDING

Het partijbestuur kent een nieuw systeem van roulerend aftreden. Vanaf 2012 worden jaarlijks twee (of drie) nieuwe partijbestuurders aangesteld. Voor alle nieuwe bestuursleden geldt dat ze voor drie jaar worden benoemd en per 1 maart van het jaar aantreden.

Dit besluit heeft voor het jaar 2012 tot gevolg dat, tijdens het congres van 11 februari 2012, de partij een nieuwe partijvoorzitter kiest, en voor de portefeuille Publiciteit & Campagnes een nieuw bestuurslid.

Met het oog op deze procedure heeft de Toezichtraad van GroenLinks op 24 augustus 2011 de Kandidatencommissie Partijbestuur benoemd voor de kandidatenselectie voor deze functies. De leden van de commissie kregen (en accepteerden) de opdracht om voor beide voornoemde functies geschikte kandidaten te selecteren. Statuten en huishoudelijk reglement vormden daarbij uitgangspunt.

Met dit stuk brengt de commissie met veel plezier haar advies over deze kandidaten aan het Congres uit (zie hoofdstuk 3 en 4), inclusief een verantwoording van haar werkwijze (zie hoofdstuk 2).

2. VERANTWOORDING KANDIDATEN COMMISSIE

KANDIDATENCOMMISSIE

De Kandidatencommissie Partijbestuur is op 24 augustus 2011 door de Toezichtraad benoemd. Deze onafhankelijke commissie (zonder last of ruggespraak) bestond tijdens de procedure uit zes leden: Wim de Boer (voorzitter), Nicole Bakker, Margien Bouma, Marianne den Haan, Remco Kaijen en Lineke Maat.

Het commissielid Juul van Hoof was tijdens deze procedure verhinderd. Ondersteuning vanuit het Landelijk Bureau vond plaats door ambtelijk secretaris Ron Zeefat en manager Politiek Personeelsbeleid Liesbeth Tettero.

OPDRACHT AAN DE COMMISSIE

De taak van deze kandidatencommissie was het congres voldoende keuze bieden aan geschikte en passende kandidaten voor beide functies; dit conform de regels vastgelegd in de statuten en het huishoudelijk reglement van de partij. De commissie heeft daarbij gewerkt aan de hand van de door het partijbestuur vastgestelde opdracht. Belangrijk onderdeel van deze opdracht bij het werven en selecteren luidde als volgt: houdt rekening met de passendheid van de kandidaat binnen de organisatie en met de politiek-bestuurlijke geloofwaardigheid van de kandidaten. Daarnaast heeft de commissie gewerkt met het vereiste profiel en vastgestelde criteria

voor de nieuwe bestuursleden. Hierin staan bestuurlijke vaardigheden en visie op zowel de partij als de portefeuille centraal. Het profiel en de criteria zijn uitgewerkt in een gespreksformulier zodat de commissie de bevindingen per kandidaat goed kon vastleggen.

WERVING EN SELECTIE

De kandidaatstelling startte op 17 juli via de interne GroenLinks-media en door externe publicatie bij passende werving- en selectiekanalen. Daarnaast zijn hand-outs met de profielen actief verspreid binnen de partij en in het netwerk van het Politiek Personeelsbeleid van GroenLinks. Kandidaten hadden twee maanden de tijd om te solliciteren. Na een briefselectie heeft de commissie twee gespreksrondes gehouden. Met alle voorgedragen kandidaten zijn twee gesprekken gevoerd. Bij de gesprekken met sollicitanten voor het partijvoorzitterschap was de voorzitter van de kandidatencommissie aanwezig. De commissie voerde in totaal 24 gesprekken.

Voor de vacature van het voorzitterschap meldden zich elf sollicitanten. De kandidatencommissie maakte daarnaast gebruik van haar bevoegdheid om mensen met verondersteld potentieel te vragen om te solliciteren. Met acht sollicitanten werd een eerste gesprek gevoerd en met vier sollicitanten vervolgens ook een tweede gesprek.

Op de vacature Publiciteit & Campagnes reageerden tien sollicitanten. De commissie heeft met acht sollicitanten een eerste gesprek gevoerd. Met vier van hen is vervolgens een tweede gesprek gevoerd.

Na deze selectieprocedure draagt de kandidatencommissie het Congres vier kandidaten voor, - twee voor iedere functie - die zij geschikt acht voor de betreffende functies in het partijbestuur. In hoofdstuk 3 en 4 stelt de commissie deze kandidaten graag aan het Congres voor.

TOETSING VAN INTEGRITEIT & EXTRA KWALITEITSTOETS

De Kandidatencommissie heeft de integriteit van kandidaten zorgvuldig onderzocht via het integriteitsformulier, in het gesprek met de kandidaat, via referenten en via onderzoek op internet. Bij geen van de voorgedragen kandidaten is daarbij gebleken dat er bezwaren rondom integriteit zijn.

De kandidaten die de commissie voordraagt voor het voorzitterschap hebben ter toetsing een assessment gedaan bij een bureau met ruime ervaring in het openbaar bestuur. Met het oog op het eerder genoemde passendheids criterium hebben de voorzitterskandidaten daarnaast een vertrouwelijk kennismakingsgesprek gevoerd met de fractievoorzitters van de Tweede Kamer en de Europese fractie (de voorzitter van de Eerste

Kamerfractie was verhinderd) en met de directeur van het Landelijk Bureau. Het assessment en het kennismakingsgesprek leidden beide tot een positief advies voor de voordracht.

BEROEPSPROCEDURE

Sollicitanten hebben de mogelijkheid in beroep te gaan tegen het oordeel van de kandidatencommissie, nadat zij hun bezwaar hebben ingediend bij de kandidatencommissie. Geen van de sollicitanten heeft hiervan gebruik gemaakt.

3. ADVIES KANDIDATEN PARTIJVOORZITTER

ARNO UIJLENHOET (42 JAAR, ROSMALEN)

Sinds 2009 is Arno actief in GroenLinks, onder andere als bestuurslid in de werkgroep Europa, als voorzitter van de landelijke werkgroep Groen Onderneemt en recenter als bestuurslid van de afdeling Noord-Brabant. In 2010 werd hij geschikt bevonden als kandidaat voor de Tweede Kamer-

lijst. Arno is bestuurskundige en heeft veel beroepsmatige ervaring in verschillende rollen binnen het publieke domein. Hij legt gemakkelijk contacten, is nieuwsgierig naar mensen en processen en staat bekend als een verbindend en tactisch opererend bestuurder. Hij heeft een stevige en positieve uitstraling. Is aanwezig, formuleert goed en gemakkelijk. Durft helder positie te kiezen, zonder zijn hakken in het zand te zetten. De omgeving zal weten wat men aan hem heeft. Hij weet wat hij wil, richt zich op soepele wijze op de beïnvloeding van zijn omgeving en het sturen van mensen en processen. Hij heeft een duidelijke visie op de positie en rol van GroenLinks en op de verhoudingen binnen de partij. Is daarbij ook in staat om te objectiveren, de visie en mening van anderen te respecteren en hierin mee te gaan in een overkoepelend belang. Hij wil ontwikkelen en vernieuwen en zal dit doen door draagvlak en commitment te organiseren. Het nemen van beslissingen doet hij weloverwogen met het oog op een verantwoorde besluitvorming.

De commissie is unaniem van oordeel dat Arno in ruime mate voldoet aan het profiel en draagt hem graag voor als kandidaat-voorzitter.

HELEEN WEENING (35 JAAR, DEN HAAG)

Sinds 2002 is Heleen actief binnen GroenLinks. Zij studeerde bestuurskunde en promoveerde in 2006. Op dit moment is zij onderzoeker bij Nicis (kennisinstituut van, voor en door de steden in Nederland) en fractievoorzitter van GroenLinks in Den Haag. Heleen is een intelligente, stevige persoonlijkheid die onafhankelijk is in doen en denken. Ze heeft een prettige, directe

stijl van communiceren, ze zegt waar het op staat, zonder dat het confronterend overkomt, is sympathiek en transparant. Haar gevoelens drukt ze vrij uit, maakt kenbaar wat zij van zaken vindt. Ze is enthousiast en besluitvaardig en wil graag snel resultaten boeken. Ze is daarbij naar eigen zeggen soms te ongeduldig. Analytisch is zij sterk, ze heeft een duidelijke visie en schuwt hierbij niet om een veranderingsproces te initiëren. Ze is gericht op sturing en beïnvloeding van haar omgeving. Haar stijl van leidinggeven laat zich typeren als duidelijk, diplomatiek en nauwgezet. Ze kan goed met anderen een weg uitstippelen, geeft ruimte en hakt tijdig knopen door. Haar omgeving zal zij kunnen inspireren door haar intelligentie, energie, gedrevenheid en soms onconventionele aanpak. Dreigende conflicten lost ze op voordat deze escaleren. Zij doet dit op een authentieke wijze met respect voor alle betrokkenen. Heleen heeft een groot strategisch vermogen, is proactief, heeft oog voor het proces en is resultaatgericht.

De commissie is unaniem van oordeel dat Heleen in ruime mate voldoet aan het profiel en draagt haar graag voor als kandidaat-voorzitter.

4. ADVIES KANDIDATEN BESTUURSLID PUBLICITEIT & CAMPAGNES

NIENKE HOMAN (32 JAAR, GRONINGEN)

Nienke is sinds 2005 actief binnen GroenLinks. Met haar ervaring opgedaan als campagneleider voor de verkiezingscampagnes voor de Tweede Kamerverkiezingen in Groningen en voor de Statenverkiezingen in Groningen, heeft Nienke een stevige basis gelegd om prima te functioneren in de functie van

bestuurslid Publiciteit & Campagnes. Met ervaring in meerdere functies bij Greenpeace, als HKZ-materiedeskundige (Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector) en als netwerkcoach bij een Jeugdinstelling, is Nienke in staat gebleken om zaken te organiseren en onder tijdsdruk af te handelen. Ze is een doortastende en pragmatische doener die rustig voor een groep gaat staan om duidelijk te maken wat er moet gebeuren. In Groningen heeft ze laten zien hoe ze mensen kan mobiliseren en om onder tijdsdruk resultaat te boeken. Naast de huidige bestuursleden komt er met Nienke een positief kritisch en actief persoon in het bestuur die in staat is om de portefeuille verder te ontwikkelen.

De commissie is unaniem van oordeel dat Nienke in ruime mate voldoet aan het profiel en draagt haar graag voor als kandidaat bestuurslid Publiciteit & Campagnes.

MATTHIJS NIEUWENHUIS (35 JAAR, ROTTERDAM)

Matthijs is nieuw binnen GroenLinks, maar kent de partij goed vanuit zijn journalistieke ervaring, vooral in Brussel en Rotterdam. Hij kent de partijstandpunten en voelt zich daar zeer bij thuis. Tot voor kort was hij adjunct hoofdredacteur van RTV Rijnmond; eerder heeft hij gewerkt voor radio Wereldomroep

als correspondent in Brussel. Matthijs is een plezierig en enthousiast persoon. Hij is inhoudelijk goed thuis in (alle vernieuwingen binnen) het werkveld en is daardoor een prima sparringpartner. Beroepsmatig heeft hij veel bestuurlijke ervaring opgedaan. Ook heeft hij originele, inspirerende en creatieve ideeën over de vormgeving van zijn portefeuille binnen het bestuur en over de wijze waarop hij vanuit die rol de publiciteit en campagnes binnen GroenLinks verder wil versterken. Hij communiceert helder en overtuigend. Matthijs is een stevige persoonlijkheid met een groot netwerk, en een collegiale en proactieve houding.

De commissie is unaniem van oordeel dat Matthijs in ruime mate voldoet aan het profiel en draagt hem graag voor als kandidaat bestuurslid Publiciteit & Campagnes.

BIJLAGE: ACHTERGRONDINFORMATIE VERANTWOORDING

1. OPDRACHT AAN DE COMMISSIE

Het competentieprofiel en de daarvan afgeleide criteria voor de vacante functies in het partijbestuur zijn op 6 juli 2011 vastgesteld door het partijbestuur. De opdracht aan de commissie is vastgesteld door het partijbestuur op 24 augustus 2011.

2. WERVING EN SELECTIE

De kandidaatstelling startte op 17 juli via de interne GroenLinks-media, via externe publicatie en via hand-outs van de profielen. Kandidaten konden reageren tot en met 18 september. Na een briefselectie heeft de commissie twee gespreksrondes gehouden. De eerste gespreksronde is gevoerd door subcommissies per vacature; de tweede gespreksronde is voor zover mogelijk met de gehele commissie gevoerd. Met alle voorgedragen kandidaten zijn twee gesprekken gevoerd. Bij de gesprekken met sollicitanten voor het voorzitterschap was de voorzitter van de commissie aanwezig.

Voorzitterschap

Voor de vacature van het voorzitterschap hebben zich elf sollicitanten zich gemeld. De kandidatencommissie heeft daarnaast gebruik gemaakt van haar bevoegdheid om mensen met verondersteld potentieel te vragen om te solliciteren; het ging hier om vier personen. Twee sollicitanten hebben zich om persoonlijke redenen teruggetrokken na de briefselectie. Met acht sollicitanten is een eerste gesprek gevoerd. Hierna heeft één sollicitant zich teruggetrokken uit de procedure. Met vier sollicitanten is een tweede gesprek gevoerd.

Publiciteit & Campagnes

Op de vacature Publiciteit & Campagnes reageerden tien sollicitanten. Na de briefselectie zijn negen sollicitanten voor een gesprek uitgenodigd. Twee sollicitanten hebben zich teruggetrokken: één voor het gesprek en één na het gesprek. Met vier sollicitanten is een tweede gesprek gevoerd.

3. TERMIJNEN

De reglementaire termijnen voor de kandidaatstellingsprocedure zijn vastgelegd in het verkiezingsreglement partijbestuur. De vacatures in het partijbestuur zijn pas bekend geworden na de vaststelling van het rooster van aftreden van het partijbestuur. In verband met de verlate instelling van het rooster van aftreden (op de partijraad van 18 juni 2011) heeft de kandidatencommissie zich niet aan de formele termijnen kunnen houden. De commissie heeft daarop de toezichtraad gevraagd om met terugwerkende kracht de afwijkingen t.o.v. de formele termijnen in het verkiezingsreglement partijbestuur goed te keuren. Hierbij is er voor gezorgd dat de formele aanmeldingsduur gehandhaafd is gebleven (2 maanden openstelling van de vacatures) en dat de

kandidatencommissie voldoende tijd heeft voor het voeren van gesprekken en het opstellen van het advies. De toezichtraad heeft deze afwijkingen goedgekeurd op 30 november 2011.

Tot slot merkt de commissie op dat de formele termijnen in het verkiezingsreglement partijbestuur ruim zijn gesteld en niet overeenkomen met de praktijk. Reden hiervoor is dat de termijnen in het verkiezingsreglement zijn afgeleid van de verkiezing van landelijke kandidatenlijsten, waarbij rekening wordt gehouden met het organiseren van een lijsttrekkersreferendum. Omdat dit niet van toepassing is voor de verkiezing van partijbestuursleden raadt de commissie aan de termijnen voor de verkiezing van nieuwe partijbestuursleden opnieuw tegen het licht te houden.

PERSOONLIJKE MOTIVATIE KANDIDATEN PUBLICITEIT & CAMPAGNES

MATTHIJS NIEUWENHUIS (35, ROTTERDAM)

Ik breng een frisse en vernieuwende blik mee, zit boordevol ideeën en ik heb verstand van communicatie. Ik ben nieuw in de partij, maar niet in de politiek. Ik heb jaren op lokaal, provinciaal en Europees niveau gewerkt als politiek verslaggever en volg de partij al jaren op de voet. Wat ik zie en zag is een prachtige partij, met de juiste idealen en met mensen met het hart op de goede plek. Met mijn enorme netwerk in de journalistiek en communicatie kan ik GroenLinks helpen. Ik ben zeer gemotiveerd om de partij te ondersteunen als bestuurslid Publiciteit en Campagnes.

Jarenlang heb ik toegekeken en commentaar gegeven, nu is het tijd om zelf een bijdrage te gaan leveren. GroenLinks is de politieke partij die bij mij past en die het verdient om te groeien en nog meer invloed uit te oefenen. Als ik daaraan een bijdrage mag leveren, dan is dat prachtig.

Wat wil ik als bestuurslid Publiciteit en Campagnes bereiken?

- Ik vind het van groot belang om veel feedback te ontvangen van de leden. Naast de partijbijeenkomsten vind ik dat aan de leden via sociale media (twitter, facebook, mail etc), actief gevraagd moet worden naar hun mening over de partijlijnen.
- Het bestuur en de 2e kamer fractie kunnen leren van de afdelingen. Als je kijkt naar de megastallen in Brabant en naar wat GroenLinks daar bereikt heeft, dan zie je hiervan een schoolvoorbeeld. Die voorbeelden moeten de partij snel bereiken. Lokale thema's zijn van groot belang.
- Afdelingen moeten hulp krijgen bij communicatie met de pers en in campagnes. Als bestuurslid Publiciteit en Campagnes vind ik dat er bijvoorbeeld workshops en trainingen voor de afdelingen georganiseerd moeten worden.
- Ik wil een 'mission statement' ontwikkelen, samen met de leden en met de fracties. Alle communicatie moet voldoen aan deze korte aantrekkelijke boodschap, die vertelt waar wij voor staan. Die boodschap zal in de media en in campagnes heel duidelijk moeten zijn.
- De partij moet een beperkt aantal thema's centraal stellen en die gezamenlijk uitdragen. Van Groningen tot Maastricht, van Brussel tot Den Haag.

Ik zal een makkelijk benaderbaar bestuurslid zijn, die met veel energie, enthousiasme en passie aan de slag wil gaan voor GroenLinks.

NIENKE HOMAN (32, GRONINGEN)

Inspirerende thema's en mensen maken dat ik al jaren met veel enthousiasme lid van GroenLinks ben. Mijn ervaring als campagneleider, burgercommissielid in de Provinciale Staten en lid van verschillende werkgroepen, maakt dat ik met veel mensen spreek over campagnes en publiciteit. Samen komen we vaak tot goede ideeën en punten van verbetering, zoals een effectievere inzet van actieve leden en social media. Als voormalig bestuurslid kriebelde het om hier op bestuurlijk niveau wat mee te doen. Want hoe moet GroenLinks verder groeien en waar groeien we dan naar toe? Vragen die je jezelf als vernieuwende partij altijd moet blijven stellen.

Heldere vragen die in mijn omgeving, op de grens tussen stad en platteland, interessante discussies opleverde. Ook het krachtveld tussen moeder en consument, werknemer en maatschappelijk betrokkene, gaven mij ideeën van hoe GroenLinks zichtbaarder kan en moet worden. Deze plannen heb ik vaak omgezet in concrete acties, zoals bijvoorbeeld een actie voor de voedselbank en een start van de provinciale campagne in een prachtig cultuurgebouw. Met dit soort activiteiten bereikten we met eigen thema's verschillende doelgroepen. En dat vind ik belangrijk.

De komende tijd moeten we verder groeien op alle vlakken: landelijke GroenLinks standpunten helder verwoorden, wethouders en raadsleden positioneren in de lokale media en GroenLinks zo nog meer op de kaart zetten. Dat kan, maar daar hebben we alle leden voor nodig. Deze leden moeten zich thuis voelen en dit gevoel ook uit willen dragen! Als GroenLinks dan in de publiciteit is moeten de leden denken: Kijk, dat is mijn partij!

PERSOONLIJKE MOTIVATIE KANDIDATEN PARTIJVOORZITTER

ARNO UIJLENHOET (42, ROSMALEN)

Voor GroenLinks als duurzame doorbraakpartij

Bijdragen aan een rechtvaardiger, duurzamer en democratischer samenleving. Dat is wat mij drijft in mijn werk als zelfstandig adviseur voor bijvoorbeeld Vluchtelingenwerk Nederland, als initiatiefnemer van een duurzaam ondernemersnetwerk in 's-Hertogenbosch, de stad waar ik woon, en in mijn activiteiten binnen GroenLinks, als bestuurslid in Brabant, als voorzitter van de landelijke ondernemerswerkgroep Groen Onderneemt! en als bestuurslid van de Europawerkgroep. Dat is ook wat mij drijft om voorzitter te worden van GroenLinks! Wij zijn een unieke partij met een uniek verhaal! Wij zijn een ideeënpartij op zoek naar macht. Wij staan voor een duurzame, groene en solidaire samenleving. Talloze lokale initiatieven laten zien dat investeren in duurzame energie, groene banen oplevert en de sociale samenhang in wijken, dorpen en steden vergroot. Groen werkt. Groen is dé weg uit de crisis. Daarom wil ik dat GroenLinks er echt toe gaat doen in de Nederlandse politiek! Om dat doel te bereiken wil ik als partijvoorzitter samen met jullie bouwen aan het verbreden van onze machtsbasis, aan het organiseren van GroenLinks als duurzame doorbraakbeweging. Aan een partij die de links-rechts polarisatie links van het midden doorbreekt en die dé politieke vertegenwoordiger is van iedereen die Nederland groener, socialer en innovatiever wil maken.

Ik wil de wervingskracht van onze partij vergroten door meer ruimte te geven aan debat, onze interne partijdemocratie te versterken, de afdelingen en werkgroepen te ondersteunen bij het vinden en onderhouden van nieuwe contacten en verder te investeren in de kwaliteit van onze organisatie, bijvoorbeeld op het gebied van onze kennishuishouding.

Als jullie voorzitter zal ik oog hebben voor het langere termijn belang van onze vereniging, de afstand tussen landelijk en lokaal helpen verkleinen en samen met jullie werken aan structurele groei van onze partij. Zodat we een logische partner zijn in een volgend kabinet.

HELEEN WEENING (35, DEN HAAG)

Zichtbaar GroenLinks

Na 9 jaar lokaal actief te zijn voor GroenLinks – als afdelingsbestuurder, als raadslid en nu als fractievoorzitter – vind ik het een uitdaging in een nieuwe rol te werken aan het realiseren van de GroenLinks-idealen.

Ik vind het belangrijk om een bijdrage te leveren aan een wereld waarin we pal staan voor mensen aan de onderkant en aan de randen van de samenleving en waarin mensen perspectief hebben om te worden wie zij kunnen zijn. Een wereld waarin we pal staan voor natuur en milieu, voor mensen elders op de wereld en voor volgende generaties. GroenLinks staat voor zo'n wereld.

Door heel het land zijn GroenLinkers actief om deze betere wereld te realiseren. Ik vind het waardevol om er als partijvoorzitter voor te zorgen dat al deze mensen goed worden ondersteund, zodat hun inzet zoveel mogelijk effect heeft. Dat is hard nodig in deze tijd waarin mensen door de crisis en de keuzes van dit kabinet kwetsbaarder zijn dan ooit, waarin natuur en milieu schaamteloos ondergeschikt worden gemaakt aan consumptie en economische groei.

Het is de hoogste tijd dat GroenLinks ook landelijk het verschil gaat maken, dat GroenLinks gaat regeren in een zo links en progressief mogelijk kabinet. Niet ten koste van alles en niet als doel op zich, maar als middel om onze wereld zichtbaar te maken. Heel graag zet ik mij er voor in dat de partij klaar is voor verkiezingen en voor regeren na een mooie uitslag. Daar is nog heel wat voor te doen, zoals de betrokkenheid van leden te vergroten, de interne partijdemocratie verbeteren en afdelingen versterken. Een prachtige uitdaging.

Wat daarvoor nodig is, kan ik goed en geeft mij energie: inspirerend richting geven en sturen op resultaat. Samen met de 27.000 leden, de afdelingen en maatschappelijke organisaties wil ik werken aan een toekomstgerichte, duurzame samenleving waar mensen zich met elkaar verbonden voelen.

Ter informatie staat hieronder van de kandidaten partijvoorzitter een notitie waarin zij aangeven hoe zij zich voorstellen invulling te geven aan het voorzitterschap. De kandidaten hebben hun visie op verzoek van de Kandidaten Commissie Partijbestuur eind november op papier gezet.

VAN DE STRAAT ÉN DE STAAT

GROENLINKS ALS POLITIEK-MAATSCHAPPELIJKE (DOORBRAAK) BEWEGING

door Arno Uijlenhoet

Veranderende context

Met de totstandkoming van het huidige, door Wilders gedoogde, rechtse minderheidskabinet en het aantreden van Jolande Sap als nieuw politiek leider, is GroenLinks in een nieuwe fase van haar bestaan terecht gekomen. Regeringsdeelname is voorlopig uit beeld en een relatief nieuwe fractie heeft de lastige taak om in politieke complexe en financieel-economisch dramatische tijden het GroenLinks-gedachtegoed helder en met overtuiging neer te zetten. Deze nieuwe politieke constellatie maakt dat het op onderdelen steunen van het huidige minderheidskabinet, uitgelegd kan worden als steun aan de rechts-populistische gedoogconstructie. Imagoschade en aantasting van onze geloofwaardigheid liggen daarmee om de hoek.

In politiek-strategisch opzicht staat onze partij er goed voor. Met een groene en vrijzinnig-sociale hervormingsagenda hebben we ons handig ten opzichte van D66, de PvdA en de SP gepositioneerd en zijn we een logische bruggenbouwer voor een sociaal-progressieve meerderheid in de Tweede Kamer. Mocht het huidige kabinet tussentijds vallen, dan kan deze positie van doorslaggevend belang blijken te zijn. Wel vraagt de huidige financieel-economische crisis hernieuwd om aandacht voor een eerlijke verdeling van kansen en inkomen.

Hoewel de huidige politieke onderstroom nog steeds wordt gedomineerd door neoliberalisme, anti elite-denken en xenofobie, begint deze agenda barsten te vertonen. Dat biedt kansen voor GroenLinks. Langzaam ontstaat het bewustzijn dat onze eigen schulden-economie de oorzaak is van de huidige, globale financieel-economische crisis. Terecht wijst de Occupy-beweging met de beschuldigende vinger naar banken en tekortschietende overheden. Het positieve neveneffect is dat de angst voor economische teruggang niet meer zo gemakkelijk op allochtonen en nieuwkomers kan worden geprojecteerd. Een vergelijkbaar effect heeft ook de Arabische lente. Arabieren blijken gewone burgers die moe zijn van corruptie en behoefte hebben aan democratische rechten. Hier in Nederland nemen inmiddels veel burgers en bedrijven, het rechtse beleid ten spijt, allerlei duurzame initiatieven. Duurzaamheid wordt steeds breder gedragen.

GroenLinks op zoek naar macht, maar bovenal kracht

Deze nieuwe context vraagt om een nieuwe strategie voor GroenLinks: niet meer 'van de straat naar de staat', maar 'van de straat én de staat'. Los van mogelijk vervroegde verkiezingen, zullen we de tijd moeten nemen om onze basis in de samenleving te versterken. Om te beginnen niet alleen als een ideeënpartij op zoek naar de macht, maar bovenal als een politiek-maatschappelijke beweging op zoek naar meer kracht. Daarvoor is het nodig dat we het rechtse en nieuw ontluikende linkse politieke ongenoegen op straat, in wijken en buurten omarmen en proberen te vertalen in een inclusieve, beschavende en hoopgevende visie op de samenleving. We zullen onze relaties met vakbonden, werkgeversorganisaties en andere NGO's moeten uitbouwen en verdiepen. En het is van belang dat we onze rol als oppositiepartij scherper framen. Het gaat daarbij niet zozeer over meer markt of meer overheid, maar om de keuze tussen een duurzame, inclusieve economie of een vervuilende, exclusieve economie. Het gaat niet om meer of minder Europa, maar om de keuze tussen een beheersbaar of een onbeheersbaar Europa. Het gaat niet om meer of minder buitenlanders, maar om de keuze tussen een vrije samenleving waarin iedereen meetelt of een egoïstische samenleving waarin groepen worden buitengesloten.

We staan kortom voor de uitdaging om ons sociaal-vrijzinnige gedachtegoed te combineren met een nieuw soort activisme, een fenomeen waarvan we eigenlijk afscheid hadden genomen. Door straat en staat te verbinden, krijgen we een scherper, groener en progressiever profiel en zijn we beter in staat om kansen door een zich langzaam kerende politieke onderstroom te benutten. Door straat en staat te verbinden, ontstaan er mogelijkheden voor GroenLinks om uit te groeien tot een bredere volkspartij met als ultieme ambitie om een duurzame, sociaal-progressieve doorbraak in de Nederlandse politiek te bewerkstelligen.

GroenLinks als open-innovatieve doorbraakbeweging

Willen we voorgaande strategie realiseren dan zullen we GroenLinks minder als hiërarchische, traditionele partij moeten zien, maar meer als een open, innovatieve (doorbraak) beweging van mensen. Burgers, bedrijven, instellingen en de media zijn in dit perspectief partners en leden zijn ambassadeurs, dragers van een permanente grassroots campagne en aanjagers van debat.

Wat mij betreft betekent een dergelijke houding het volgende:

1. Een open debatpartij

Debat en ideeënontwikkeling zijn levensaders van een partij. We moeten daarvoor weer meer ruimte

maken, zowel naar binnen als naar buiten toe. Discussies gaan gewoon door, in alle openheid, zonder vrees, ook wanneer de Tweede Kamerfractie op grond van haar eigen afweging en mandaat een besluit neemt waarvoor geen meerderheid in de partij bestaat.

2. Een verbonden partij

Voor een duurzame doorbraak, voor een echte Green Deal is verbondenheid met de samenleving een voorwaarde. Op alle niveaus gaan we bestaande banden met burgers, bedrijven en instellingen versterken. We gaan actief op zoek naar nieuwe doelgroepen waarmee we netwerken.

3. Progressieve samenwerking op basis van eigen kracht

De huidige rechtse korte termijnpolitiek vraagt om een sterke oppositie. Samenwerking tussen progressieve partijen is dan ook meer dan ooit van belang. GroenLinks neemt het initiatief om die samenwerking op praktische wijze inhoud te geven.

4. Aandacht voor democratisering

Om de aantrekkingskracht van onze partij en beweging te versterken, ben ik voorstander van het invoeren van primaries bij het kiezen van onze lijsttrekker.

5. Versterking van professionalisering

GroenLinks heeft het in zich om talentvolle mensen aan zich te binden.

We zullen nog meer dan nu moeten investeren in de kwaliteit van onze organisatie onder andere door opleiding, training en talentsearch.

Ik zie het als mijn rol om voornoemde strategie in de stuurgroep Strategie en Campagnes en samen met de andere leden van het partijbestuur, de directeur van het Landelijk Bureau en de directeur van De Helling verder uit te werken. Haalbaarheid en effectiviteit van de uitgewerkte strategie kunnen worden getoetst door betrokken medewerkers en experts en worden voorgelegd aan Partijraad en Congres.

Bestuursstijl

Mijn manier van besturen is mens- en procesgericht. Ik opereer op een onbevangen, informele wijze met een scherp oog voor doel en formele randvoorwaarde.

Mijn oriëntatie is voorts zowel intern als extern. Ik zie het als een belangrijke opgave om als partijvoorzitter politiek-maatschappelijke ontwikkelingen te vertalen naar de strategie van de organisatie en de manier van werken. Europa heeft daarbij mijn bijzondere aandacht. Gegeven de ontwikkelingen op Europees niveau vind ik het van groot belang om de banden met de EGP en de andere Europese groene partijen aan te halen, om zo bij te dragen aan het oplossen van de politiek-economische crisis in Europa.

Ik inspireer door nieuwe ideeën op te doen, deze te vertalen, mensen te binden en te netwerken. Gegeven mijn achtergrond als adviseur en doordat ik professioneel veel met teams werk, heb ik ervaring met het initiëren en versnellen van teamvormings- en veranderingsprocessen.

Ter informatie staat hieronder van de kandidaten partijvoorzitter een notitie waarin zij aangeven hoe zij zich voorstellen invulling te geven aan het voorzitterschap. De kandidaten hebben hun visie op verzoek van de Kandidaten Commissie Partijbestuur eind november op papier gezet.

SAMEN MAKEN WE HET VERSCHIL!

door Heleen Weening

GroenLinks is een optimistische partij die het duurzame en sociale alternatief biedt. Nederland snakt naar een positieve en toekomstgerichte boodschap na een jaar onder een kabinet dat alleen naar cijfers lijkt te kijken, dat mensen uitsluit en dat steevast naar het verleden tuurt. GroenLinks heeft volop ideeën om een socialer, duurzamer en toleranter alternatief te bieden. Wij kijken niet alleen naar de cijfertjes achter de komma maar juist ook naar de menselijke en groene waarden waarop onze welvaart echt is gebaseerd.

Het wordt hoog tijd dat we de kans grijpen om onze ideeën te realiseren. Op lokaal en provinciaal niveau laten we dagelijks zien dat onze ideeën het verschil kunnen maken. Nu is het sterker dan ooit nodig om dat verschil ook op landelijk niveau te maken. Mijn doel is dan ook om ervoor te zorgen dat de partij klaar is voor de verkiezingen en voor regeren na een mooie uitslag. Om ook landelijk onze ideeën voor een socialer, groener en toleranter Nederland werkelijkheid te laten worden.

Wat is daarvoor nodig? In essentie dat we verbindingen versterken en dat we samen optrekken. Dat we samen optrekken binnen onze partij, met alle gelederen en alle 27.000 leden. Dat we samen optrekken met andere politieke partijen en maatschappelijke organisaties en bewegingen die met ons verlangen naar een toekomstgerichte, duurzame samenleving waarin mensen zich met elkaar verbonden voelen. Samen maken we het verschil!

Sterke partij

We hebben op allerlei plekken in dit land sterke volksvertegenwoordigers, wethouders, gedeputeerden afdelingsbestuurders en lokaal actieve leden die het GroenLinksgeluid luid en duidelijk laten horen en verschil maken. Zij hebben behoefte aan een partijbureau dat hen gericht en op maat ondersteunt in hun werk. Dat doet het partijbureau steeds beter. De laatste jaren zijn hier al belangrijke slagen in gemaakt. Als voorbeeld noem ik het inrichten van het permanente campagneteam. Een van mijn prioriteiten als partijvoorzitter is om lokale afdelingen verder te versterken. Om te zorgen voor nog krachtiger afdelingen die actief en zichtbaar zijn in hun gemeente en provincie en in hun contacten met lokale maatschappelijke en belangenorganisaties. GroenLinks heeft veel leden die actief zijn bij maatschappelijke organisaties. Die contacten moeten we inzetten. Samen met de maatschappelijke organisaties kunnen we een steviger geluid laten horen tegen dit kabinet en een sterke positie creëren voor de komende verkiezingen. Zij kunnen ons voorzien van informatie voor onze volksvertegenwoordigers maar ook van het broodnodige netwerk voor maatschappelijke acties. Samen met de maatschappelijke organisaties maken we het verschil!

27.000 Ambassadeurs

Sterke volksvertegenwoordigers en bestuurders zijn essentieel om onze ambities te realiseren. Maar zij doen dit niet alleen. Zij worden gesteund door maar liefst 27.000 leden! Dit zijn 27.000 ambassadeurs die een bijdrage leveren aan een sterke partij door hun steentje bij te dragen bij campagnes, in afdelingsbesturen, door hun expertise te delen, of door onze gekozen vertegenwoordigers op de hoogte te houden wat er in hun buurt speelt. Willen wij klaar zijn om de komende verkiezingen te winnen dan moeten we maximaal gebruik maken van deze ambassadeurs.

Daarvoor is het noodzakelijk dat de leden zich betrokken voelen bij de partij en betrokken worden bij belangrijke besluiten die genomen worden. Als we kijken naar de besluitvorming rondom de missie naar Kunduz kunnen we vaststellen dat hier nog veel te verbeteren valt. Volgens mij is het noodzakelijk om een flexibele structuur op te zetten om bij belangrijke besluiten die het profiel en imago van GroenLinks direct raken proactief op zoek gaan naar het contact tussen de partij en de leden. De consultatieronde die bijvoorbeeld met de partij is gehouden na afloop van het besluit over de missie naar Kunduz zou volgens mij vooraf moeten hebben plaats gevonden, daar was ook ruimte voor. Deze actieve ledenparticipatie is voor GroenLinks essentieel. Wij zijn een transparante partij en dat moeten we ook blijven. Dat is een belangrijk punt waar ik me als partijvoorzitter ga inzetten.

Linkse Samenwerking

Om na de volgende verkiezingen tot een zo links en progressief mogelijk kabinet te komen is het noodzakelijk dat we nu al investeren in onze contacten met politieke bondgenoten. Dat we uitnodigend, zonder ons als trekker van de progressieve of linkse coalitie op de borst te slaan, stappen zetten op basis van wat we met elkaar gemeen hebben, waar we naartoe willen met Nederland. Voorbeelden uit heel Europa laten zien dat als de linkse en progressieve partijen stevig samenwerken richting de verkiezingen hun gezamenlijke uitslag beter is en de kans

op een links en progressief kabinet veel groter is. Kijk naar Denemarken waar de Linkse coalitie het conservatieve kabinet gesteund door rechtsnationalisten heeft verslagen. Als partijvoorzitter zie ik het dan ook als een belangrijke taak om de samenwerking met bovengenoemde partijen zo sterk mogelijk te maken. Daar ligt in eerste instantie een belangrijke taak voor onze partijleider, maar die wil ik daar vanuit de rol en verantwoordelijkheid van de partijvoorzitter graag in ondersteunen. Een lijstverbinding is hier een goed middel voor maar verdergaande samenwerking met behoud van ieders identiteit moeten we niet uitsluiten. Samen met onze progressieve en linkse collega's maken we het verschil!

Verbindende bestuursstijl

GroenLinks is een partij met ideeën, met ervaring als idealistische bestuurspartij en met veel enthousiaste leden, politici en bestuurders die zich dagelijks inzetten voor de partij. Wij hebben dus alles in huis om onze idealen ook om te zetten in de praktijk. Met mij kiezen jullie voor in ieder geval drie dringen. Voor een open en transparante bestuursstijl die leidt tot een open debatcultuur met vertrouwen in leden. Voor een verbindende bestuursstijl die leidt tot een sterke, energieke partij die haar kracht verder versterkt door relaties met politieke en maatschappelijke bondgenoten. En voor een doelgerichte en daadkrachtige bestuursstijl die ervoor zorgt dat de partij er klaar voor is om samen het verschil maken!

MOTIE 1. KOERSVERANDERING AFGHANISTAN

Het Congres van GroenLinks, in vergadering bijeen op 11 februari 2012,

CONSTATERENDE DAT:

- ▲ De instemming van de meerderheid van de fractie met de Kunduz-missie van meet af aan zeer omstreden was binnen de partij;
- ▲ Tijdens het Congres van 5 februari 2011 uitgebreid is gesproken over deze instemming en de wijze waarop dat is gebeurd;
- ▲ Jolande Sap namens de fractie in haar toespraak tot het congres van februari 2011 plechtig heeft beloofd uitvoering van de toezeggingen keihard te zullen controleren en de stekker eruit te trekken als dat onvoldoende zou gebeuren;
- ▲ Vervolgens twee moties zijn aangenomen, namelijk de motie van Treurnis, Eenheid en Vertrouwen en de motie van Respect en Waakzaamheid, waarin het congres haar treurnis uitspreekt over het besluit van de fractie en de fractie opdraagt “pro-actief en met grote waakzaamheid te handelen in haar controlerende taak met betrekking tot de regering bij het realiseren en bewaken van alle gestelde voorwaarden, voorafgaand en tijdens de missie en, mocht dit niet (meer) het geval zijn, haar steun daadkrachtig in te trekken”;

OVERWEGENDE DAT:

- ▲ De kritiek, van binnen en buiten de partij, op de Kunduz-missie zelf geenszins verstomd is, deze kritiek zich in de regel ook al snel richt op de steun die GroenLinks eraan heeft gegeven, en dat niet alleen de fractieleden die daadwerkelijk hun steun in de Tweede Kamer hebben gegeven, maar alle GroenLinks leden, vrijwilligers, volksvertegenwoordigers en bestuurders met deze kritiek op de missie zelf en de GroenLinks steun daaraan worden geconfronteerd;
- ▲ De steun voor de Kunduz-missie daarom ook steeds weer tot grote imago-schade voor GroenLinks blijft leiden en ons in de peilingen veel kiezers kost;
- ▲ Er niets nieuws onder de zon is als GroenLinks haar steun aan de missie intrekt, omdat zoiets ook in 2001 al gebeurde. De partij trok toen haar aanvankelijke steun aan de Amerikaanse oorlog in november 2001 in omdat zij niet mee wilde werken aan een oorlog die gericht was op regime change in een arm land in 3e wereld en het democratie brengen via bommen;
- ▲ Deze trainingsmissie, niet in het kader van een politiek akkoord tussen de conflictpartijen, feitelijk een partij kiezen en meewerken is aan deze door de Amerikanen en de NAVO gevoerde oorlog, die onder grote kritiek staat van deskundigen en leken binnen en buiten de partij;

VASTGESTELD HEBBENDE DAT:

- ▲ De Tweede Kamerfractie er sinds de Congresuitspraak van 5 februari 2011 niet in is geslaagd om de in de tweede motie gevraagde “duidelijke criteria” op te stellen “om het slagen of falen van de missie te beoordelen en over deze criteria transparant te zijn naar de leden” (zoals bleek op de ledenbijeenkomst op 21 december 2011);
- ▲ Aan de door GroenLinks gestelde voorwaarde dat “Nederland zich ook actief zal inzetten voor een politieke oplossing voor Afghanistan” in ieder geval niet voldaan wordt, dat van de fractie op dit gebied te weinig initiatief uitgaat en dat concrete voorstellen hiertoe vanuit de partij door de fractie worden genegeerd;
- ▲ Dat niet de regering maar de Tweede Kamerfractie van GroenLinks de Kunduz-missie keer op keer in het openbaar moet verdedigen en daardoor ernstig gehinderd wordt in het met overtuiging bepleiten van een politieke oplossing en het kritisch volgen van de regering op dit punt. Het volgen van gedetailleerde toezeggingen met betrekking tot een twijfelachtige missie staat zo het werken aan een daadwerkelijke oplossing in de weg.
- ▲ Dat Mariko Peters op de ledenbijeenkomst van 21 december jl. onomwonden en publiekelijk erkende dat de toezegging van het agentvolgsysteem niet kan worden uitgevoerd, zodat de geëiste garantie dat onze agenten geen oorlogshandelingen zullen gaan verrichten niet gegeven kan worden;

VAN MENING ZIJNDE DAT:

- ▲ Er in ernstige mate niet voldaan is aan de eisen van GroenLinks en de toezeggingen die Jolande Sap aan het congres van vorig jaar namens de fractie heeft gepresenteerd;
- ▲ De fractie de consequentie van de bovengenoemde moties en de passages over het niet nakomen van de eisen en uitspraken daarover op het vorige congres nu moet nemen;
- ▲ Het imago van de partij minder te lijden zal hebben van een aan iedereen uit te leggen opzegging van de steun aan deze missie dan aan het voortzetten van die steun met argumenten die al een jaar lang niemand hebben kunnen overtuigen;

ROEPT DE TWEEDE KAMERFRACHTIE VAN GROENLINKS OP OM:

- ▲ Pro-actief het initiatief te nemen om in samenwerking met anderen tot een politieke oplossing te komen voor het conflict in en rond Afghanistan; en
- ▲ haar politieke steun aan de lopende “geïntegreerde politietrainingsmissie” in Kunduz in te trekken.

TOELICHTING:

Op het vorige congres was de politietrainingsmissie naar Kunduz onderwerp van veel debat en een aantal moties. Dat leidde tot 3 aangenomen moties en harde beloftes van Jolande Sap over het waarmaken van de toezeggingen die zij van de regering had gekregen. Intussen kan worden vastgesteld hoe de missie vorm krijgt en is duidelijk dat enkele belangrijke toezeggingen niet zullen worden nagekomen: Op de ledenbijeenkomst van 21 december stelde Mariko Peters duidelijk dat het agentvolgsysteem niet kan gaan werken en dat er geen initiatieven van de Nederlandse regering te verwachten zijn om tot een politieke oplossing te komen. Daarmee is de basis onder deze missie weggefallen en het vertrouwen in de toezeggingen geschaad.

Hoewel de moties uit 2011 oproepen tot politieke oplossingen ontbrak de GroenLinks fractie bij een congres in maart over het vredesplan van het Afghan Study Center. Dit was georganiseerd door het Afghanistan Initiatief in het Tweedekamer gebouw ter gelegenheid van de komst van Matthew Hoh (ex-Amerikaans diplomaat in Afghanistan die zich niet langer kon verenigen met het Amerikaans beleid) naar Nederland. Vertegenwoordigers van andere linkse partijen waren er wel, maar GroenLinks toonde geen belangstelling.

Daarnaast gelden nog steeds alle bezwaren die vorig jaar door velen zijn ingebracht, zoals het partijkiezen in en deelnemen aan de zoveelste Amerikaanse oorlog in een arm land.

Daarom moet GroenLinks de steun aan de missie beëindigen en inplaats daarvan alles doen om tot een politieke oplossing te komen. Daarbij moet de taliban uitdrukkelijk als gelijkwaardige partner betrokken zijn, zonder voorwaarden vooraf die voor hen onaanvaardbaar zijn, zoals het integreren in het Karzai-regime.

INDIENERS:

Karel van Broekhoven, Karin Neijenhuis, Aletta Becker, Will Kranenburg, Bijan Moshaver, Oscar Dijkhoff, Netty Weijenberg, Rob Alberts, Maria van den Boer, Leo Platvoet, D.G. de Hen, Jan van den Berg, Marjan Sax, M.A.H. Van Aken, Ad Struijs, Louise Huffmeijer, Kees Hammink, Patrick Scholtes, Sevinç Kük, Marianne van Hattum, Pieter van Niekerken, Sam Pomes, Laura Punt, Kiki Schrier, Henri Thunnissen, Ria Rolf, Luut van der Kooi, Willem Verf, Truus Smid - van der Meulen, Kees Bozelie, Jos Dammer, Luuk Jonkman, Cihan Ugural, Atie Knottnerus-Kuis, Huib Knottnerus, Frank van der Vorst, David van der Kellen, Liesbeth de Vries, Hein Blankers, M.H.S. van Zwieten de Blom, Cees van den Berg, Nico Kraeima Rekken, Marita Heintzmann, D.J.Kuis, Charlotte Pater, Hank van der Vaart, Richard Fellingma, Hans van Reijswoud, Jan Slop, Bob Zomerplaag, Jan Ramaker, Astrid Zoetbrood, Jos Meeuws, Jan Ruysseenaars, Frank Feiner, J.F. (Co) Leuven, Jan Dijkgraaf, Hans van den Muijsenberg, Arend Hamstra, Els Dijkstra, Victor Möhlmann, Herman Folkerts, John Swelsen, Antoon Claassen, Jan Juffermans, Antonet Pepers, Hettie van Nes, Ap Dominicus, Paulina Roozemeijer, Jan Wessels, Gert KleinJan, Inti Suarez, Ben Buskes, Cees van Deursen, Carrie Wesselius, Frank Roose, Anne Elings, Gea Smith, Noël Vergunst, Folko de Haan, Ronald Paping, Wim Lankamp, bestuur DWARS Amsterdam, Jos van Dijk, Jan Schaake, Sietse Bosgra, Kees Kalkman, Hans Feddema.

ADVIES TWEDE KAMERFRACHTIE

Ontraden.

Er hebben zich sinds de aanvang van de missie geen ontwikkelingen of verandering van omstandigheden voorgedaan die aanleiding zijn om de steun voor de missie te heroverwegen. Er zijn geen aanwijzingen dat dit in de afzienbare toekomst anders zal zijn. De fractie ziet dan ook geen aanleiding om haar steun aan de missie in te trekken en ontraadt de motie.

De missie is voortvarend van start gegaan. De trainingen zijn eerder dan voorzien in het afgelopen najaar begonnen. Het Nederlandse programma heeft de basistraining uitgebreid van zes naar acht weken en geeft meer aandacht aan civiele politietaken als recherchewerk, corruptiebestrijding, weteskennis, mensenrechten en de positie van vrouwen. Deze aanpak heeft inmiddels navolging gevonden. De Afgaanse autoriteiten en internationale partners hebben het programma nu in heel Afghanistan ingevoerd.

De veiligheidssituatie in Kunduz is tot op heden stabiel. Over het geheel genomen was er in het afgelopen jaar in Kunduz sprake van een lichte daling van het aantal geweldsincidenten. De praktijktrainingen buiten de poort kunnen zoals gepland worden uitgevoerd.

Naast de basis- en praktijktraining heeft Nederland een training voor vrouwelijke politieagenten ontwikkeld. In Kunduz en Kabul zijn de eerste trainingen uitgevoerd. Afgaanse autoriteiten en internationale partners kijken hier met belangstelling naar en hebben zich verbonden aan het doel om het aantal vrouwen binnen de politie te vergroten.

Door de Nederlandse bijdrage is het Europese trainingsprogramma voor het midden- en hogere politiekader in

Kunduz en Kabul aanzienlijk versterkt. Dat bestaat zowel uit leiderschaps- en anticorruptietrainingen, train de trainers-trainingen als individuele mentoring en advisering. De politiecommandant van Kunduz wordt persoonlijk bijgestaan door een ervaren Nederlandse politiemann.

Ook aan de overige toezeggingen van het kabinet wordt uitvoering gegeven. Nederland heeft een eigen agentvolgsysteem ontwikkeld (*track&trace*). Agenten worden gevolgd door koppeling van biometrische gegevens aan het in VN-verband ontwikkelde nieuwe salarisbetalingssysteem. Doordat salarissen elektronisch en niet langer in contanten worden uitbetaald komt het geld direct bij de betreffende agent en is de mogelijkheid voor corruptie beperkt. Door gebruik van digitale persoonsdossiers kan worden bijgehouden welke lessen en begeleiding een door Nederlandse instructeurs opgeleide agent heeft gehad. Er is ook een education book ontwikkeld, waarin de vorderingen van de politieagenten worden bijgehouden. Via inlichtingen en contacten met de bevolking en leidinggevenden wordt vinger aan de pols gehouden over de inzet van de agenten. In hoeverre agenten hiermee effectief gemonitord kunnen worden zal de komende tijd leren. Het nieuwe volgsysteem betekent voor Afghaanse begrippen in ieder geval een grote stap vooruit. Desertie heeft zich tot nu toe niet voorgedaan.

Over rekrutering zijn afspraken gemaakt die Nederland het recht geeft rekruten te weigeren of terug te sturen. Dit is tot nu toe niet nodig gebleken. Om de justitiële sector verder te versterken zijn trainingen voor rechters, openbare aanklagers en andere actoren binnen de justitiële sector als advocaten en traditionele bemiddelaars gestart. Nederland heeft rule of law experts via de VN, de EU en het Afghaanse ministerie van Binnenlandse zaken geplaatst langs de hele openbare orde en justitieketen. Er worden communitybijeenkomsten georganiseerd in Kunduz om de relaties tussen bevolking, politie en justitie te versterken.

Het zal tijd, geduld en veel inspanning van Afghaanse en internationale actoren vergen om een duurzaam resultaat voor de langere termijn te boeken. Zoals ook tijdens de laatste internationale conferentie over Afghanistan in Bonn besproken, is continuering van donorgeld en een politieke oplossing daarvoor onmisbaar. Voor financiering van de Afghaanse veiligheidsketen zijn inmiddels tot 2017 internationale toezeggingen gedaan. De EU streeft ernaar Afghanistan nog minimaal tot 2020 te steunen met opleiding en ontwikkeling. Het proces van politieke verzoening kan met de opening van een politiek kantoor van de Taliban in Qatar een nieuwe impuls te krijgen. Mensenrechtenactivisten die wij in Afghanistan spraken ervaren dit als een belangrijke stap. Hoewel de mogelijkheden voor Nederland als klein (missie)land tot bijsturing van het nationale politieke traject beperkt zijn, is de opstelling van de Nederlandse regering door continue aansporing van GroenLinks zowel in bilateraal als in internationaal verband welwillender en actiever dan voorheen.

De Tweede Kamerfractie volgt de ontwikkelingen nauwgezet. Zowel Mariko Peters als Jolande Sap hebben de missie inmiddels bezocht. Zij hebben gesproken met betrokken lokale, nationale en internationale vertegenwoordigers en mensenrechtenorganisaties. De fractie bedient zich daarnaast structureel van contact met onafhankelijke deskundigen en bronnen. Ontwikkelingen worden fractiebreed besproken. Zoals ook toegelicht tijdens de ledenbijeenkomst van 21 december jl., beoordeelt de fractie eventuele voorvallen o.a. trendmatig en zoveel mogelijk gebaseerd op feiten. Criterium is steeds of de missie bijdraagt aan het doel van versterking van de civiele taken van de Afghaanse politie en de opbouw van de rechtsstaat.

De fractie heeft het afgelopen jaar veel energie gestoken in communicatie over de missie met de partij en de (kritische delen van de) achterban en blijft dat doen.

Nieuwe ontwikkelingen en feiten kunnen voor de fractie uiteraard aanleiding zijn om de steun voor de missie te heroverwegen of de inzet te herzien. Gelet op de geschetste ontwikkelingen en feiten is dat voor de fractie nu niet aan de orde.

WWW.GROENLINKS.NL